te ꝓſtine ē reſtituit⁹. In eccia. ſ. Sixti
architectū quedā cōductū a frībus ſub-
cripta q̄dā ruina deſuꝑ reſoluta cōtri-
uit. deniq̃ ſub cumulo cadentis materie
iacentē extinxit. Sȝ vir dei dn̄ic⁹ corpus
de cauerna ſubductū ad ſe deferri iuſſit:
orōnūq̃ ſuaꝝ ſuffragio ſtatim vite ſil' et
ſanitati reſtituit. In eadē eccia dū fra-
tres circiter. xl. manerent ⁊ quadam vice
panis valde modicū inueniſſent: beatus
Dn̄ic⁹ id modicū qḋ habebāt panis di-
uidi ꝑ ptes ſuꝑ meſā mādauit. Dūq̃
vnuſq̇ſq̃ buccellā panis cū gaudio fran-
geret, ecce duo iuuenes eiuſdē habit⁹ et
forme cōſimiles refectoriū intrauerunt.
palliorū ſinus qui a collo pēdebant ple-
nos panibus deferentes q̄b⁹ in capite mē-
ſe ſerui dei dn̄ici ſilent' oblatis. ita ſubi-
to diſceſſerunt. vt nullus de cetero vl' vn̄
venerint vel quo abierūt ſcire poſſȝ. tūc
ſāct⁹ dn̄icus manu ad frēs circūq̃ ꝓte-
ſa. mō inq̇t. frēs cōmedite. Cūq̃ beat⁹
Dn̄ic⁹ aliqn̄ i itinē poſit⁹ eſſȝ: ⁊ g̃uis plu-
uiaꝝ inūdatio facta eēt. ille ſignū crucis
edidit: ⁊ a ſe ⁊ a ſocio oēm pluuiā adeo ꝓ-
pulſauit. vt q̄ſi facto papilione de cruce:
cū i tota terra dēſa imbriū inūdatōe ma-
deſceret. nec vna gutta ad ſpaciū triū cu-
bitoꝝ eos cōtingeret. Quadā vice in
ptib⁹ tholoſanis trāſiſſȝ nauigio quādā
aquā nauta ab eo denariū ꝓ mercede trā-
ſitus exigebat: cui vir dei ꝓ ſeruitio ſibi
impēſo cū celoꝝ regnū ꝓmitteret addēs
ꝙ diſcipulus xp̄i eēt. nec aurū vel pecu-
niā deportaret. Ille eū ꝑ cappā violent'
trahēs mihi inq̇t. aut cappā aut denari-
um dimittes. Tūc vir dei erect⁹ ad celū
oculis paululūq̃ intra ſe orās mox i ter-
rā reſpiciēs ⁊ diuino nec dubiū ꝓcuratū
nutu denariū iacētē vidēs. Ecce inq̇t frī
qḋ poſtulas tolle ⁊ me liberꝝ i pace dimit-
te. Cōtigit aliqn̄ viro dei iter agente
aſſociari ſibi religioſū quēdā cōuerſatio-
nis q̄dē ſctītate domeſticū: ſȝ loq̄le lingua
penit⁹ alienū. Dolēs itaq̃ ꝙ diuinis elo-
quijs vna cū illo mutua ſe collatiōe reſo-
uere nō poſſet. tādēq̃ a dn̄o vt vnus lin-
gua loq̄ret' alterius verbiſq̃ ſic alteruꝫ
variatis ꝑ triduū q̄ vicȝ ſeſe ſil' ituri erāt
intelligeret īpetrauit. Quadā vice cū
q̄dā multis obſeſſus demonijs ſibi fuiſ-
ſet oblatus ille ſtolā accipiēs pri⁹ ſuꝑ ꝓ-
priū collū poſuit. deinde demoniaci col-
lū cinxit. mādās illis vt de cetero illū ho-
minē nō vexarent. Ipſi vō in eiuſdē ob-
ſeſſi corpe ſtatim torq̄ri ceperūt ⁊ clama-
re. ꝑmitte nos exire quare nos cruciari h̄
cōpellis. At ille. Nō dimittā vos inq̇t:
niſi mihi fideiuſſorez dederitis ꝙ vltra
nequaq̄ꝫ de cetero redeatis. Quos inqui-
unt fideiuſſores poterim⁹ tibi dare. Et
ille ſctōs martires q̄ꝝ corpa in eccia hac
requieſcūt. Et illi nō poſſum⁹: q2 merita
nr̄a cōtradicūt. oportȝ vos inq̇t dare alio-
qn a cruciatu hic nequaq̄ꝫ liberos vos di-
mittā. Tūc rn̄derunt ad hoc opaȝ ſe da-
turos. Et poſt modicū dixerūt. Ecce im-
petrauim⁹ licet īmeriti ꝙ ſancti martires
fideiuſſerūt ꝓ nobis. Req̄rēte aūt eo hu-
ius rei ſignū dixerūt Eatis ad capſā in q̄
ſunt recōdita capita martirū: ⁊ eā inue-
nietis inuerſam. Queſitū ē ⁊ ita inuentū
ſicut illi fuerāt ꝓteſtati: Predicāte eo
aliqn̄ q̄dā matrone ab hereticis deprauā-
te. eius pedib⁹ ꝓuolute: dixerūt. Serue
dei adiuua nos ſi vera ſūt q̄ hodie p̄di-
caſti: iā diu mētes nr̄as erroꝝ ſpūs excecā-
uit. Quib⁹ ille. Cōſtātes eſtote ⁊ expecta-
te pauliſꝑ vt videatis q̄li dn̄o adheſiſtis
Statimq̃ viderūt de medio ſui cattum
vnū teterrimū ꝓſilire. qui magni canis
quātitatē ꝑferēs. habebat groſſos oculos
⁊ flamātes. linguā latā atq̃ ſanguinolē-
tā. ⁊ ꝓtractā vſq̃ ad vmbilicū. Caudā
vō habēs curtā ſurſūq̃ ꝓtētā: poſterioꝝ
turpitudinē quocūq̃ ſe vteret oſtēdebat
de q̄bus fetor intolerabilis exalabat. cū-
q̃ circa illas matronas ſe aliquādiu huc
illucq̃ vertiſſȝ. tādē ꝑ cordā i cāpanile cō-
ſcendēs diſpuit: ꝓfeda poſt ſe feſtigia dere-
linquēs. Ille ḡ matrone grās agentes ad
catholicā fidē ſūt cōuerſe. Cū in ptib⁹
tholoſanis quoſdā hereticos cōuiciſſet.
⁊ illi eēnt incendio deputati. aſpiciēs in-

ter eos quēdā Raymūdū nōle: ait mini-
ſtris. Iſtū ſeruate ne aliq̄ mō cū ceteris
cōburat'. Cōuerſuſq̃ ad eū blandeq̃ al-
loquēs. Scio inq̇t fili mi. ſcio ꝙ adhuc
lȝ tarde bonus hō eris ⁊ ſanct⁹. Dimiſſ⁹
itaq̃ ꝑ annos. xx. in heretica prauitate ꝑ-
manſit. Tādē conuerſus ⁊ fr̄ p̄dicatoꝝ
effectus. in eodē ordine vitā ſuā laudabi-
liter duxit: ⁊ feliciť cōſummauit. Cū eſ-
ſet in hiſpania. quibuſdā ſibi fratrib⁹ ſo-
ciatis. apparuit ei ꝑ viſū īmaniſſim⁹ dra-
co q̄dā. q̄ fratres illos q̄ ſecū erāt abſorbe-
re aptis faucib⁹ nitebat'. Qḋ vir dei in-
telligēs. fratres alios fortiť reſiſtere hor-
tabat'. Poſtmodū oēs illi excepto fratre
Adā ⁊ duob⁹ cōuerſis ab eo receſſerunt:
Interrogat⁹ aūt q̄dā ex illis ab eo an ſi-
militer vellet abire. ait. Abſit p̄r vt reli-
cto capite ſeq̄r pedes. continuo orōni ſe
dedit: ⁊ fere oēs poſt modicū ſua orōne
cōuertit. Apud ſctm̄ ſixtū in vrbe ro-
mana cū frībus exiſtēs. ſubito facto ſuꝑ
eū ſpū dn̄i. ad capitulū fratrib⁹ ꝯuocat' ꝓ-
palā oībus nunciauit: quatuor frēs ex ip-
ſis in breui. duos vicȝ in corpe duos vō
in aīa morituros. Poſt modicū duo fra-
tres ad dn̄m migrauerūt. duo vō de or-
dine receſſerunt. Exiſtente eo bono-
nie erat ibi q̄dā magiſter Cōrad⁹ theu-
tonic⁹. cui⁹ ingreſſū ad ordinē frēs mira-
biliter affectabāt. Cū aūt. b. Dn̄icus cū
priore monaſterij caſſamarie ḋ ordine ci-
ſtercienſiū in vigilia aſſūptionis btē ma-
rie ſermocionaret'. familiari quadā cōfi-
dentia exigēte materia: dixit ei. Fateor ti-
bi prior. qḋ tn̄ adhuc nulli vnq̄ꝫ expoſui
nec tu alteri q̄ꝫdiu vixero reuelab̄ ꝙ nū-
q̄ꝫ a deo in hac vita aliquid petij qḋ n̄ ex-
eq̄rer iuxta votū. Cui cū p̄dictus prior
diceret. ꝙ forſitan an̄ eū vitā finiret. bea-
tus Dn̄icus ſpū ꝓphetico dixit. ꝙ iſpe p̄-
or diu poſt ſe viueret: ſicq̃ factū ē vt p̄di-
xit. Tunc ille p̄or adiecit. pete ergo pat'
vt det tibi mgr̄m Cōradū ad ordinē cu-
ius frēs introitū tātū flagitare videntur
Accipere i q̇t bone fr̄ difficilē poſtulaſti.
Finito cōpletorio ceteris fratribus ad q̇-
eſcendū ꝑgentib⁹. iſpe in eccia remāſit: et
in orōne more ſolito ꝑnoctauit. Cōueni-
entib⁹ igiť fratribus ad p̄mā cū cātor in-
cepiſſȝ. Iā lucis orto ſidere ecce lucis no-
ue. ſydus nouū. futur⁹ mgr̄ Cōrad⁹ ſub-
ito veniens ad pedes beati dn̄ici ſe pro-
ſternēs: habitū ordinis inſtāt' petijt ⁊ pſe-
ueranter accepit. Hic fuit in ordine val-
de religioſus. Et lector in ordine pluri-
mū gratioſus. Qui tādē moriens cū iā
oculos clauſiſſet. ⁊ fratres eum migraſſe
crederent. ille apertis oculis fratres circū-
ſpiciens ait. dominus vobiſcum. Qui-
bus reſpondentibus. et cum ſpiritu tuo
Adiunxit. fideliū anime per miſericor-
diam dei requieſcant in pace. et ſic proti-
nus ille in pace quieuit. Inerat autē ſer-
uo dei dominico firma valde mentis eq̄-
litas niſi cum ad paſſionem ⁊ miſericor-
diam turbaretur. ⁊ quia cor gaudēs ex-
hilarat faciem placidā interioris homi-
nis compoſitionē manifeſta deforis be-
nignitate prodebat. Tempore diur-
no cum fratribus ſuis ſocijs venit omni-
bus ſaluo quidem honeſtatis tenore. ne-
mo ꝯmunior: nocturnis horis. vigilijs.
⁊ orōnibus nemo īſtantior. Diē imptie-
bat' ꝓximis: noctē deo. De oculis ſuis q̄ſi
quendam fontem effecerat lacrimarum.
Frequēter quando corpus domini leua-
batur in miſſa in tantū mentis rapaieba-
tur exceſſum. ac ſi ibidem xp̄m incarna-
tum oculis corporalibus p̄ntem videret
propter quod miſſam multo tp̄e cum ce-
teris non audiuit. Erat autem ſibi in ec-
c eſia pernoctandi conſuetudo creberri-
ma. vt vix aut raro certum ad quieſcēdū
locum videretur habere. ⁊ cum laſſetudi-
ne ſuccedente ſomnij interpellaret neceſ-
ſitas. ſiue ante altare aut ſuper lapidem
capite reclinato. paululū quieſcebat. tres
ſingulis noctibus accipiebat manu pro-
pria de quudam cathena ferrea diſcipli-
nas. vnam videlicet pro ſe: alterā pro pec-
catoribus qui verſantur in mundo. ter-

tiam vō pro his q̄ in purgatorio cruciāt
Electus aliqñ ī coceranēſe epm̄ oīno
rēnuit: cōteſtās ſe pri⁹ terrā deſerere q̄ ele
ctioni alicui de ſe facte aliquaten⁹ ꝯſenti
re. Interrogat⁹ aliqñ cur ñ libentius
tholoſe in tholoſanaq̄ʒ dioceſi ī ei⁹ vicʒ
dioceſi q̄ ī carchaoneoſi dioceſi moraret̄
ire rñdit: q̄ ī tholoſana dioceſi ml̄tos q̄
me honorāt īueio. Apō carchaſonā vō
ꝑ͂ es ecōtrario me impugnāt. Interro
gat⁹ a quodā in q̄ libro plus ſtuduiſſet.
rñdit: in libro caritatis. Quadaʒ vice
dū vir dei dñic⁹ apud bononiā ꝯſtitut⁹ ī
eccīa ꝑnoctaret. dyabol⁹ in ſpecie fr̄is ei
deʒ appuit. quē. s. Dñic⁹ fratrē exiſtimās
ei innuebat vt cū ceteris ad q̄eſcēdū ꝑge
ret. Ille vō q̄ſi deridēdo eūdē ſibi nuti
bus rñdebat. Tūc ſctūs Dñic⁹ q̄ſnā eēt
q̄ ſuū mādatū ꝯtēneret ſcire volēs: cāde
lā ad lāpadē accēdit: ⁊ in faciē ei⁹ reſpici
ens q̄ dyabolus eēt cōfeſtim ꝯgnit. qua
re cū eū vehemēti⁹ increpaſſet. mox eidē
dyabol⁹ de fractiōe ſilentij īſultare cepit
Sāct⁹ aūt dñic⁹ vtpote fratrū mḡro ſibi
loq̄ licere aſſerens. coegit ipm̄. vt ſibi di
ceret de quo fr̄es ī choro tēptaret. Qui re
ſpondit. Facio eos tarde venire ⁊ cito ex
ire. Deinde duxit eū ad dormitoriū de q̄
ibidē fratres tēptaret inq̄rēs. Qui ait. fa
cio eos nimis dormire: tarde ſurgere ſic
q̄ʒ a diuino officio remanere: ⁊ interduʒ
īmūdas cogitatiōes habere. Deinde ad
refectoriū ipm̄ duxit ⁊ de quo ibidē fr̄es
temptaret queſiuit. Tunc demon per
menſas ſaliens plus et minus plus ⁊ mi
nus ſepius repetendo dicebat. Quem
cuʒ ſanctus Dominicus q̄d ſibi hoc vel
lʒ interrogaret: ait. Quoſdā fr̄es tēpto vt
plus ꝯmedāt ⁊ ſic ex nimia cibi ſūptiōe
delinquāt quoſdā vt min⁹ ſumāt: ⁊ ſic in
dei ſeruitio ⁊ ſui ordinis obſeruatōe de
biliores fiāt. Inde duxit eū ad locutori
um de quo ibidē fr̄es tēptaret inq̄rēs. tūc
ille crebro linguā reuoluēs mirabilis cō
fuſiōis ſonū ꝓmebat. Quē cuʒ. s. Dñic⁹
q̄d ſibi hoc vellet inq̄reret ait. Hic loc⁹

totus me⁹ ē. Cū eñ fr̄es ad loquēdū cō
ueniūt eos tēptare ſtudeo vt ꝯfuſe loq̄nt̄
ſeſe inutilib⁹ verbis ꝯmiſceāt ⁊ vn⁹ aliuʒ
nō expectet. Poſtremo duxit eū ad capi
tulū. ſʒ cū an oſtiū capituli fuiſſet: demō
nullatenus intrare voluit: ſed ait. Huc
nunq̄ ingrediar. q̄r loc⁹ maledictiōis et
infernus mihi ē. Et totū ibi amitto q̄d ī
alijs locis lucror. Nā cū aliquē fratrē ꝑ
aliquam negligentiaʒ delinquere fecero:
mox in loco hoc maledictiōis de ipa ne
gligentia ſe purgat ⁊ corā oībus ſe ꝓcla
mat. Nā hic mouet̄. hic cōfitet̄. hic ac
cuſant̄. hic verberāt̄. hic abſoluunt̄. ⁊ ſic
amiſiſſe me doleo q̄d alubi me lucratum
gaudebā. Et his dictis euanuit. Tā
dem appropinq̄nte ꝑegrinatiōis ſue ter
mino. cōſtitut⁹ apud bononiā graui ce
pit corpis infirmitate lāguere. Sui autē
corporis diſſolutio ſibi in viſiōe mōſtra
ta ē. Vidit eñ iuuenē pulcerrimū bis v
bis ſe vocātē ⁊ dicentē. Veni dilecte mi.
Veni ad gaudia veni. Cōuocatis igitur
fratrib⁹ bononienſ̄ conuētus. xij. ne eos
exheredes ⁊ orphanos derelinq̄ret. teſta
mentū cōdidit. d. Hec ſūt q̄ vobis tāq̄
filijs hereditario iure poſſidēda reliquo
caritatē habete. humilitatē ſeruate. pau
pertatē volūtariā poſſidete. Illud vō q̄
potuit diſtrictiōe ꝓhibuit. ne q̄s vnq̄ ī
ſuo ordine poſſeſſiones induceret tpaleſ
malediction̄ʒ dei oīpotētis et ſuā terribi
liter impcans ei. q̄ ꝑdicatoꝝ ordinē ter
renarū diuitiarū puluere ꝑſumeret ma
culare. Fratrib⁹ vō de ei⁹ deſtitutiōe in
cōſolabilit̄ dolētib⁹: dulcit̄ eos cōſolans
ait. Ne vos mea filij corꝑalis turbʒ diſ
ceſſio. nullaten⁹ dubitātes vtiliorem me
vos mortuuʒ habituros q̄ viuum. Ad
extremaʒ horam veniens anno domini.
Mccxxj. dormiuit ī dño. Cuius q̄dē
trāſit⁹ eadē die eadēq̄ʒ hora fratri Guali
ꝑori tūc fratꝝ ꝑdicatoꝝ d̄ brixia poſtmo
dū eiuſdē ciuitatis epo b⁹mō mōſtratur
Nā cū in cāpanili fratꝝ capite ad murū
inclinato leui ſomno dormitaſſet vidit

celum apertum ⁊ duas ſcalas candidas
ad terrā ſubmitti: quarū ſūmitates xp̄s
cū matre tenebat et angeli ꝑ eas iubilan
tes aſcendebant ⁊ deſcendebant. In me
dio autē ſcalarū ī ymo ſedes poſita erat.
⁊ ſup ſedē velato capite beat⁹ fr̄ Dñicus
ſedens. Ihus autem ⁊ mater eius ſurſū
ſcalas trahebant: donec ſedente in ſoliuʒ
eleuato apertura celi clauſa eſt. Veniens
igitur predictus frater bononiam conti
nuo eodem die ⁊ hora patrem migraſſe
cognouit. Frater quidā nomine Rao
poſitus apud tybur. eadem die et hora
qua pater migrauit a corpore miſſam ce
lebraturus acceſſerat ad altare. Cum au
diſſet eum bononie egrotaſſe: et ad locuʒ
canonis veniens in quo de viuis men
tio fieri conſueuit: vellet pro eius ſalute
orare. ſubito factus eſt in exceſſu mentis
Viditq̄ʒ virum dei dominicum corona
quadam aurea laureatū. totūq̄ʒ mirabi
bili ſplendore fulgētē. duobus q̄dē reue
rendis viris comitatū hincinde extra bo
noniā ī via regia ꝓcedētē. Diem igit̄ no
tans ⁊ horā: inuenit tūc ſeruū dei dñicū
a corpe migraſſe. Cū igit̄ corpus eius
multo tempore ſub terra iacuiſſet ⁊ cre
breſcentibus indeſinenter miraculis. nō
poſſet vlterius eius ſanctitas occultari.
fidelium dignum duxit deuotio: corpuſ
eius ad altiorem locum transferre. Cun
q̄ʒ monumentū fuiſſet fractum. vix fer
reis inſtrumentis. cemento ſublatoq̄ʒ la
pide patefactuʒ tanta ex ipo ſuauiſſimi
odoris prorubit fragrantia vt non tā ſe
pulchrū q̄ cella videret aromatum pa
tuiſſe. Qui quideʒ odor cuncta ſupabat
aromata. nec alicuius rei naturaliſ odor
ſimilis videbat̄. nec ſolū oſſibus aut pul
ueri ſacri corporis inerat vel capſe: Ve
rūetiam terre circūquaq̄ʒ congeſte: ita vt
ad longinquas regiones etiam poſtmo
dum delata: odorem ipſum longo tem
pore retineret. Fratrum vō manibus ali
quid de reliquijs ſacroſanctis tangenti
bus ſic inheſit: vt quantumcūq̄ʒ lote vel

etiam confricate fragrantie diu teſtimo
nium perhiberent. In prouincia vn
garie vir quidam nobilis. cuʒ vxore ſua
⁊ filio paruulo ad reliquias beati Domi
nici que in ſilon habebantur viſitandaſ
acceſſit. at filius eius infirmatus ibidem
ad extremum vite moriendo peruenit.
Pater autem corpus filij coram altari be
ati Dominici collocans: lamentari cepit
et dicere. Beate dominice letus veni ad
te: en triſtis recedo. Cum filio veni: en
orbatus recedo. Redde mihi queſo fili
um meum. Redde mihi leticiaʒ cordis
mei. Et ecce circa noctis medium puer
reuixit et per eccleſiam ambulauit.

Iuuenis quidam cuiuſdaʒ nobilis
domine mancipium. Dum in quodam
fluuio piſcandi gratia inſiliret. in aqua
lapſus ⁊ ſuffocatus diſparuit. Magno
autem ſpacio temporis interiecto. ei⁹ cor
pus de profundo fluuij mortuum eſt eie
ctum. Domina autem ipſius pro eius re
ſuſcitatione beatum dominicum inuo
cās. promiſit ſe ad ſuas reliquias nudis
pedibus acceſſuram: ⁊ reſuſcitatum mā
cipium libertati daturam. Statimq̄ʒ q̄
fuerat mortuus in medium videntibus
omnibus vite redditus proſilijt: votum
q̄ʒ ſuum predicta domina ſicuti promiſe
rat adimpleuit.

In eadem prouincia vngarie dum
quidam vir filium ſuum defunctū ama
re lugeret. ⁊ beatuʒ Dominicum pro ei
us reſurrectione inuocaret: circa pullorū
cantum qui mortuus fuerat oculos ape
ruit. et patri dixit: Quid eſt pater q̄ ſic
habeo faciem madefactam? Et ille. La
crime patris tui ſunt fili. Quia tu mor
tuus fueras ⁊ ego ſolus remanſeraʒ om
ni gaudio deſtitutus. Cui ille. multum
fleuiſti pater: Sed beatus Dominicus
deſolatione tue compatiens. vt tibi vi
uus redderer ſuis meritis impetrauit.

Languidus quidam per. xviij. an
nos cecus. reliquias beati Dñici viſitare
deſiderās. tāq̄ tēptās ire d̄ lecto ſurrexit

tantāq; ſubito ſibi ſenſit infundi ꝟtutē ꝙ paſſu ꝯtito gͣdi cepit. tāto magꝭ i ꝯualeſcētia corporis ⁊ illūinatione oculoꝝ pficiens. quanto quotidie ꝓcedebat. donec tādē ad locū deſtinatū ꝑueniens: ꝑfectuꝫ recepit vtriuſq; beneficiuꝫ ſanitatis.

In eadē ꝓuincia vngarie matrona quedā ad honorē btī Dñici miſſaꝫ diſponēs facere celebrare. ſacerdotē hora debita ñ inuenit. Quapropꝰ cādelas tres ad hoc paratas manutergio mūdo inuoluit: ⁊ in qͩdā vaſe repoſuit. Aliquātuluꝫ aūt diuertens: ⁊ poſtea rediens cādelas flāmis patentibus ardere vidit. Currētes oēs ad tā grāde ſpectaculū tādiu ibidē tremētes ⁊ orātes ſteterūt donec ſine leſiōe manutergij penitꝰ exarſerūt. Apud bononiā ſcolaris qͩdā noīe Nicolaus. graui renū ac genuū dolore adeo ē vexatus ꝙ de lecto ſurgē ñ valebat: cuiꝰ ⁊ femur leuū emarcuit ītātū ꝙ oīs ab eo ſpes curationis abſceſſit. Deo igiꝰ ⁊ btō Dñico ſe deuouens. cū ſe filo de q̄ parāda erat cādela totū mēſus eſſꝫ in lōgū cepit collum ⁊ pectus cingere. Cū tādē genu ſilo ambiente cinxiſſꝫ. īuocato ad qͣlibꝫ mēſuratōꝫ noīe ihū ⁊ btī Dñici: cōtinuo ſe alleuiatū ſentiēs exclamauit. Ego ſū liberatꝰ. Exurgēs ⁊ ꝓ gaudio lacrimās ſine aliquo fulcimento venit ad ecclīam i qua corpus ſctī dñici qͥeſcebat. In eadē quoq; ciuitate multa ⁊ fere innumerabilia miracula deꝰ ꝑ ſuū ſeruū dñicū operatꝰ ē. In ſicilia apud auguſtā cū puella qͩdā q̄ vicio lapidis laborabat: icidi deberet. mr̄ eius ꝓ inſtanti ꝑiculo filiā ſuā deo et beato dñico cōmendauit. Seq̄nti igiꝰ nocte dormiēte puelle. b. Dñicꝰ aſtitit: ⁊ in manu eius lapidē q̄ torq̄bat poſuit et abſceſſit. Que puella euigilās ⁊ ſe liberatā īueniēs mr̄i dedit: ⁊ viſionē per ordinē explicauit. Mr̄ vo lapidē ad domū fratꝝ attulit: ⁊ ipꝫ i memoriā tāti miraculi corā imagine btī dñici ſuſpēdit.

Apud placētiā. in ſicilia mulier qͩdaꝫ paupꝫ filiū habebat ꝑ infirmitate qͩdam ſcrophularū q̄s pueri i collis hr̄e ꝯſueuerūt: plurimuꝫ affligebatꝰ. Cūq; ſup hoc nullū poſſꝫ remediū inuenire vouit deo ⁊ btō dñico. ꝙ ſi liberaretꝰ. ipm i ope ecclīe fratꝝ q̄ tūc cōſtruebatꝰ gratis faceret laborare: Sequenti igiꝰ nocte qͩdā in habitu fratris ſibi apparuit: eiq; dixit. Mulier cognoſcis has res: ⁊ nominās ei q̄tuor genera rerū. ſ. es viride. pilatū lapaciū ⁊ ſuccū porri. Que cuꝫ diceret cognoſco. Ille ait vade ⁊ accipe hec: ⁊ cōficias ea cū ſucco porri. ⁊ pone ea ſup bombicinū ⁊ ipone collo filij tui ⁊ ſanabiꝰ. Euigilās aūt hoc fecit ⁊ filius eiꝰ liberatꝰ votū mr̄is ipleuit: Quidā de ꝑtibus pedemontis mōſtruoſe inflatꝰ btō dominico ſe vouit cui dormienti beatꝰ dñicꝰ apparuit vētrēq; eiꝰ ſine dolore ſcindēs īmūdicias oēs extraxit: ⁊ iterꝝ manu ſua ſacra vnctōe cōſolidās ipm ꝑfecte ſanauit. In auguſta ciuitate cū in feſto trāſlatiōis btī dñici. matrone quedā q̄ in ecclīa fratrū miſſarū ſolennijs interfuere domū redirēt et quādā mulierē ꝓ foribꝰ domꝰ ſue filantē viderēt. ipſam caritatiue redarguē ceperūt: cur in feſto tāti pr̄is a ſeruili ope nō ceſſaret. Illa vo indignata rn̄dit. Vos que eſtis byzote fratrum feſtum colite veſtri ſancti. Statimq; oculis in tumorem cum pruritu conuerſis. ex ipſis ceperūt vermes protinus ſcaturire: Ita ꝙ vicīa quedaꝫ. xviij. vermes eduxit ex eius oculis numeratim. Compuncta igitur ad eccleſiam fratruꝫ venit: ibiq; peccata ſua confitens et votum emittens ꝙ de cetero ſancto dei dominico nunꝙ detraheret et eius feſtum deuote ageret protinus reſtituta eſt priſtine ſanitati.

Sanctimonialis quedam nomine Maria apud tripolim in monaſterio quod dicitur mag. validiſſimis infirmitatibꝰ elaborās. ⁊ in tibia grauiter percuſſa. v. mēſibus cruciatu miſerabili vrgebatur: ita vt ſingulis horis exitus timeretur. Que intra ſe recolligens ſemetipſam ſic orauit. Mi domine non ſum digna orare te. nec exaudiri te: ſꝫ rogo dñm meum beatū Dñicū vt ſit mediator inter me et te. ⁊ mihi īpetret bñficiū ſanitatis. Cuꝫ ergo diu cū lacrimis exoraret in extaſi facta vidit beatū Dñicū cū duobus fratribus apta cortina q̄ ante lectū eius pēdebat itrantē ſibiq; dicētē. Quare tātū ſanari deſideras: Et illa: Dñe vt deo meo deuotius ſeruire poſſim. Tūc ille ſub capa vnctionē mire fragrantie ꝓferens. tibiam eius vnxit: ⁊ ſtatim ſanata fuit. Hec vnctio eſt valde p̄cioſa. dulcis et difficilis. Cuius ꝟbi cū mulier req̄reret rōneꝫ: ait Hec vnctio dilectionis ē ſignū q̄ videlicet precioſa ē. qꝛ nullo p̄cio emi pōt. ⁊ qꝛ in donis dei nullū ē melius dilectione. Dulcis nihil dulcius caritate. difficilis qꝛ cito perdiꝰ. niſi caute cuſtodiatꝰ. Ipſa nocte ſorori ſue in dormitorio quieſcēte apparuit. d. Ego ſanaui ſororē tuā. que currens ipſam ſanatā inuenit. Qđ cuꝫ ſe etiam ſenſibili vnctione inunctā ſentirꝫ ipſam cū bombice ⁊ reuerentia multa extерſit. q̄ cū abatiſſe. ꝯfeſſori ⁊ ſorori oīa retuliſſet. ⁊ vnctionē in bombice preſentaſſet. tāta et tam noua odoris fragrātia fuit ꝑcuſſi: vt nulla ei poſſet aromata cōparari. Ipſam aūt vnctionē cū multa reuerētia ſeruauerunt. Quā gratus aūt deo exiſtat locus in quo ſacroſctm̄ corpꝰ beati Dñici requieſcit. licet ex miraculꝭ multis claruerit. vnū tn̄ hic poſuiſſe ſufficiat Refert mgr̄ Alexander epūs vindonicenſis in poſtillis ſuis ſup illud verbū. Miſericordia et veritas obuiauerūt ſibi ⁊c. ꝙ qͩdā ſcolaris degēs bononie vanitatibus ſeculi deditꝰ viſionē talē ꝯſpexit. Videbatꝰ ſiq̄dē ſibi ꝙ i q̄dā cāpo magno cōſiſteret. ⁊ ibidē tēpeſtas ingēs ſup ipm deſcēderet. q̄ dū fugeret a facie tēpeſtatꝭ. ad quādā domū ꝑuenit: quā cū clauſā inueniſſet. ⁊ pulſās ad oſtiū ſe ibidē recipi poſtulabat. ſꝫ hoſpita q̄ deintꝰ erat: rn̄dit. Ego ſū iuſticia q̄ hic habito ⁊ hec domꝰ mea ē. Quia āt tu iuſtꝰ nō es i ea habitare nō vales. Ad cuiꝰ verba ille plurimū merēs abſceſſit: ⁊ aliā domū vltra illā cōſpiciēs: ad eā venit ⁊ pulſans ad oſtiū ſe ibidē recipi poſtulabat. Sꝫ q̄ deintꝰ erat hoſpita reſpondit. Ego ſū veritas q̄ hic habito: ⁊ hec domꝰ mea ē. Te aūt hoſpicio nō recipiā. qꝛ veritas eū nō liberat quē eā ñ amat. Indeq; abſcedēs terciā domū vltra illā ꝓſpicit: ad quā veniēs ſe ſilr̄ ꝯ impetū tēpeſtatis recipi flagitauit. Cui q̄ deintꝰ erat dña rn̄dit. Ego ſū pax q̄ hͨ habito. Nō ē aūt pax impijs. ſꝫ hoībus bone voluūtatis. Verū qꝛ ego cogito cogitationes pacis ⁊ ñ afflictiōis vtile cōſilium tibi dabo. Vltra me ſoror habitat q̄ miſeris ſp auxiliū p̄ſtat: ad hāc accede et eius monita cōple: Cū ergo acceſſiſſet q̄ deintus erat: reſpondit ſibi. Ego ſum miſericordia q̄ hͨ habito. Si igiꝰ ab īminēte tempeſtate ſaluari deſideras vade ad domū in qua fratres de bononia p̄dicatores habitant. ibiq; inuenies ſtabulum doctrine. ⁊ intꝰ p̄ſepe ſcripture. ⁊ azimū ſimplicitatis cū bone diſcretiōis. mariaꝫ illuminātē puerꝝ ihm te ſaluātē. Cū p̄dictus ſcolaris euigilaſſet: ad domū fratrū venit. ⁊ viſionē ꝑ ordinē recitās: habituꝫ ordinis petijt ⁊ accepit.

Ixtus dicitur aſios qđ ē deus et ſtatus. quaſi diuinus ſtatus. vel Sixtus a ſiſto ſiſtis q̄ſi fixus ⁊ firmus in fide ⁊ paſſione et bona operatione.

Ixtus papa atthenienſis natiōe. ꝑmo q̄dē phūs. ſed poſtea xp̄i diſcipulus. ⁊ pōtifex ſummus electus. decio ⁊ valeriano cū duobꝰ diaconibus ſuis feliciſſimo ⁊ agapito p̄ſentatꝰ ē. quē cū deciꝰ nullis poſſꝫ ꝑſuaſionibꝰ inclinare fecꝰ eū duci ad tēplū martis: vt aut ſacrificaret aut i cuſtodia mamertini reciperꝰ. Sꝫ cū ſacrificare rēnuēs in cuſtodiā duceretꝰ. b. Laurētiꝰ pꝰ eū clamās ibat ⁊ dicebat. Quo ꝓgrederis ſine filio pr̄: q̄ ſacerdos ſcte ſine miniſtro

ꝑeras? Cui ſixtus. nō ego te deſero fili
neqꝫ derelinquo: ſꝫ maiora tibi debentur
ꝓ fide xp̄i certamina. poſt triduū me ſe-
queris ſacerdotē leuita. Interim ꝗ the-
ſauros eccl̄ie accipe ⁊ quibus tibi videt̄:
diuide. Quos cū ille xp̄ianis paupibus
diſtribuiſſet. Ualerianus p̄fectus decre-
uit vt ſixtus ad tēplū Martis ſacrifica-
turus duceret. Qd̄ ſi rēnueret ibidē capi
te truncaretur. Quo cū duceret̄. beatus
Laurentius poſt eū clamare cepit ac di-
cere. Noli me derelinquere pr̄ ſancte. qꝛ
theſauros tuos iā expendi quos tradidi
ſti mihi. Tūc milites audientes theſau-
ros nominare Laurentiū tenuerūt. Six-
tū vō cuꝫ feliciſſimo ⁊ agapito ibidē de-
collauerūt. In hac die eſt feſtū trāſfi-
gurationis dn̄i. ⁊ ſanguis xp̄i de nouo vi
no ſi fieri pōt ⁊ inueniri in aliquibꝰ eccle
ſijs conficitur. Uel ſaltē de matura vua
aliquātuluꝫ in calice eliquat̄: In hac eti
am die Racemi bn̄ dicūt̄. ⁊ ppl's cōicat.
Rō aūt huius ē ex eo ꝙ dn̄s diſcipulis
ſuis dixit in die cene. Nō bibā āmodo
de hoc genimine vitis donec bibaꝫ illud
nouū in regno patris mei. Illa vō tranſ
figuratio dn̄i: ⁊ qd̄ dixit nouū vinū rep-
ſentat glorioſam innouationem quā xp̄s
poſt reſurrectionē habuit. ⁊ iō in hac die
tranſfigurationis que reſurrectioneꝫ re-
p̄ſentat. vinū nouum inquiritur. nō ꝙ i
hac die: vt quidā aiunt. tranſfiguratō ſit
facta: ſꝫ in hac die ab apoſtolis manifeſta
ta. Trāſfiguratio eñ facta dr̄ fuiſſe cir-
ca p̄ncipiū veris. Diſcipuli aūt ꝓpter ꝓ-
hibitiōem eis factā a dn̄o ipam tādiu ce
lauerūt. ⁊ i hac die manifeſtauerūt. Sic
legit̄ in libro qui dicit̄ Mitrale.

Donatus quaſi a
deo datus ⁊ hic p regeneratione
⁊ gratie infuſionem ⁊ glorificationem q̄
eſt triplex generatio ſpiritualis a deo. na
cum ſancti moriunt̄ tūc naſci dicūt̄. vn̄
obitus ſanctoꝝ nō mors. ſed natale vo-
cat̄. Puer eñ appetit naſci vt recipiat am-
pliorē locū ad manendū: vberiorē cibuꝫ
ad veſcenduꝫ. liberaliorē aerē ad reſpirā-
dum ⁊ lucē ad vidēdū. Et qꝛ ſancti cuꝫ
d vtero matris eccleſie p mortē exeūt. il-
la quatuor ſm̄ modū ſuuꝫ recipiunt. iō
naſci dicunt̄. Uel dicitur donatus q̄ſi
dono dei datus.

Donatus cum iu
liano impatore eruditus ⁊ nutri
tus ē ita ꝙ predictus Julianus fuit tūc
in ſubdiaconum ordinatus. Sꝫ cuꝫ i im
pium ſublimatus fuiſſet. patrē ⁊ matreꝫ
beati donati occidit. Donatus vō in are
tinam ciuitatē aufugit: ⁊ apud Hilariū
monachoꝫ manens multa ibidē miracu
la fecit. Nā cum p̄fectus ciuitatis hn̄s fi
liuꝫ demoniacum: cum eum ad donatuꝫ
adduxiſſet. ſpiritus īmundus clamare ce
pit ac dicere. In noīe dn̄i nr̄i ihu xp̄i no
li mihi eē moleſtꝰ vt de domo mea egre
diar. O donate q̄re me exire coartas cuꝫ
tormentis: Sꝫ orante donato fuit ꝓtinꝰ
liberatus. Uir qdam euſtaſiꝰ nomīe ex
actor fiſci publicā pecuniaꝫ in cuſtodia
vxoris nomine Eufroſine dereliqt. Sꝫ
cum ꝓuincia ab hoſtibus vrgeret̄. pecu
niā abſcōdit: ⁊ dolore p̄uenta vitā fini-
uit. Uir autē eius rediēs cuꝫ pecuniā ſ-
uenire nō poſſꝫ ⁊ iā cuꝫ filijs ſuis ad ſup
pliciuꝫ trahi debēt. ad ſctm̄ donatuꝫ cō-
fugit. Donatus autē ad ſepulchꝝ vxoris
cum eo pergens oīone facta clara voce di
xit. Eufroſina p ſpiritūſctm̄ te adiuro.
vt dicas nobis vbi talē pecuniā poſuiſti
Et facta ē vox de ſepulchro dicēs. In in-
greſſu domꝰ mee ibi eā ſuffodi. Et euu-
tes eā ibi vt dixerat inuenerūt. Poſt aliq̄t
āt dies Satyrus epūs i dn̄o obdormiuit
⁊ oīs clerus donatuꝫ in ep̄m elegit. Cuꝫ
autē: vt refert greg. q̄dā die miſſa celebra
ta ppl's cōicaret: ⁊ dyaconus cōicatis xp̄i
ſanguinem ꝓpinaret. ſubito paganoꝝ
impulſu dyaconus cecidit: ⁊ calicē ſactū
fregit. De quo cū ipe ⁊ oīs ppl's plurimū
meſtus eſſet. donatus fragmēta colligēs

calicis. orōe ipm in priſtinam formā re-
ſtaurauit. Una aūt particula dyabolo ab-
ſcōſa fuit q̄ in calice p̄dicto defecit q̄ tn̄
ē ad teſtimoniū miraculi huiꝰ reſeruata.
Pagani aūt hoc viſo miraculo ad fidem
ſūt ꝯuerſi: ⁊ lxxx. baptiſma ſuſceperūt.
Fons quidā a deo erat infectꝰ vt qui-
cūqꝫ de illo biberet ꝓtinꝰ moreret̄. Dū
igit̄ ſāctꝰ donatꝰ ſup aſinū ſuū illuc iret
vt orōne ſua aquaꝫ ſonaret draco terri-
bilis inde erupit. ⁊ pedes aſini cauda in-
uoluēs ꝯ donatū ſe ꝓtinꝰ erexit: quē do-
natus flagello quodā ꝑcutiēs: vel ſm̄ ꝙ
alubi legit̄ in os eius expuēs. ꝯtinuo in-
terfecit. orauitqꝫ ad dominū vt omē ve-
nenū a fōte fugaret. Aliū quoqꝫ fōte dū
ipe cū ſocijs ſuis valde ſitiret quadā vice
ſua orōe ibidē ꝓduxit. Cū filia theo-
doſij ipatoris a demone vexaret̄: ⁊ ad ſā-
ctū donatū adducta fuiſſet dixit ei dona
tus. Exi īmūde ſpūs: ⁊ noli in plaſmate
dei habitare. Cui demon. Da mihi trā-
ſitū quo exeā aut quo vadā. Cui dona-
tus. Un̄ huc veniſti? Cui demō. De he-
remo. Et ſanctꝰ. Illuc reuertere. Et de-
mon. Uideo ſignū cruc̄ i te d quo ignis
exit ꝯ me. ⁊ p̄ timore ignoro quo vadā: ſꝫ
da mihi locū exeūdi ⁊ exeo. Cui donatꝰ
Ecce habes trāſitū: redi ad locū tuū et
vniuerſā domū cōcutiēs exiuit.
Cū quidā mortuꝰ efferret̄. aduenit q̄-
dā cū cirographo. aſſerēs deberi ſibi ab
ipo: cc. ſolidos vnd̄ nullatenꝰ ipm ſepeli-
ri ſinebat. Quod cū vxor eiꝰ vidua bea-
to donato cū lacrimis indicaſſꝫ adiūgēs
ꝙ homo ille pecuniā totaliter recepiſſet:
aſſurgēs ad locū iuit: ⁊ manu defūctū tā-
gens: ait. Audi me. Qui reſpōdit. Ego
ſuꝫ. Et ſāctus donatꝰ ad eū. Surge ⁊ vi-
de q̄d agas cū homīe iſto q̄ te ſepeliri nō
ſinit. qui reſidēs eū de ſolutōe debiti co-
ram oībus ꝯuicit: ⁊ cirographū accipiēs
manu ſcidit. Deinde dixit ſācto donato.
iube me iterū pater dormire: ⁊ ille vade
āmō fili q̄eſcere. Eo tp̄e cū fere annis tri-
bus nō pluiſſet ⁊ ſterilitas magna eſſet.
infideles ad imperatorē theodoſiū cōue
niunt. petētes vt ſibi donatū traderet q̄
per artem magicā hoc feciſſet. ad̄ impa-
toris igit̄ inſtantiā donatus egreſſus: do-
minum exorauit: ⁊ pluuiam copioſaꝫ de-
dit. ipſe ſicciſqꝫ veſtibus ceteris pluuia i
fuſ s domū redijt. Cū autē gothi eo tp̄e
ytaliam deuaſtarēt. et multi a fide xp̄i re-
cederent. Euadratianꝰ prefectus a ſācto
donato ⁊ hilario de apoſtaſia reprehenſꝰ
ſāctos ipſos cepit: ꝯpellens eos vt ioui i-
molarent. Quod cū rēnuerent. hilarinū
expoliatū tamdiu cedi fecit quouſqꝫ ſpi-
ritum exalaret: Donatū vero in carcerē
recluſit: et poſtmodū eū decollari fecit.
circa an. do. ccclxxx.

Iriacꝰ a marcel
lo papa dyaconꝰ ordinatus ꝯpre
henſus ⁊ ad maximianū reductꝰ iuſſus ē
cū ſocijs ſuis vt terrā foderet. Et ad locū
ſcꝫ termas qui ibidē ꝯſtruebat̄ ſuis eam
humeris deportaret. Ubi erat ſanctꝰ ſa-
turinus ſenex. quem ciriacus ⁊ ſiſinnius
ad portandū iuuabant. Tādē in carcerē
recluſū prefectus iuſſit ciriacum p̄ſenta-
ri. ⁊ cum eum aproniamus educeret ſu-
bito vox cum luce de celo veniens dixit.
Uenite benedicti patris mei ⁊c. Tunc
aproniamus credidit: ⁊ baptizari ſe fecit:
⁊ ad p̄fectum confitens xp̄m venit. Cui
prefectus. Nūquid tu chriſtianus factꝰ
es? Qui reſpondit. Ue mihi quia perdi
di des meos. Reſpondit prefectus. Uere
modo perdes dies tuos: ⁊ miſit eum de-
collari. ſaturninus vō et ſiſinnius cū ſa-
crificare nollent. diuerſis ſupplicijs affe-
cti tandem decollati ſunt. Filia aūt dio-
cleciani nomine arthemia: cum a demo
nio vexaretur. clāmabat in ea demon: di
cens. Non exeam niſi Ciriacus dyaco-
nus veniat. Unde ad eum adductus ci-
riacus. cum demoni imparet. Reſpon-
dit. Si vis vt exeam da mihi vas aliqd̄
in quo intrē. Rn̄dit ciriacꝰ. Ecce corpꝰ
meū ſi potes ingredere. Cui demō i vas

tuū intrare nō poſſū. q2 vndiq3 ē ſignatū
⁊ clauſū: ſed ſi eijcis me. ſcito ꝙ in babi-
loniā faciā te venire. Et cū coactꝰ exiſſet
arthemia clamabat. d. ꝙ deū quē ciriacꝰ
ꝑdicat videret. Cū igiť illā ciriacus ba
ptizaſſ3 ⁊ ex grā diocleciani ⁊ ſerene vxo
ris eiꝰ ī domo quā dederāt ei ſecurus vi-
ueret. venit nunciꝰ a rege pſaꝝ: ad diocle
cianū: rogās vt ad ſe ciriacus mitteretur
quia filia ſua a demone vexaret. Ad ꝑ-
ces igiť diocleciani ciriacus cū largo et
ſmaragdo naui īpoſitis neceſſarijs ī ba-
biloniā letus iuit. Cūq3 ad puellā ꝑue
niſſet demō ꝑ os eiꝰ clamauit. d. Fatiga-
tus es ciriace. cui ciriacus rn̄dit. Nō ſū
fatigatus. ſ3 vbiq3 dei auxilio guberna
tus. Ait demō. Tn̄ ego ad qd̄ volui te
ꝑduxi. Tūc ciriacus dixit demoni. Im-
ꝑat tibi iħs vt exeas: ⁊ ſtatim exiens de-
mō dixit. O nomē terribile qd̄ me coar-
tat exiere: ⁊ ſic ſanatā puellā cū pr̄e ⁊ mr̄e
⁊ multis alijs baptizauit. Et cū multa
ſibi munera offerreť: recipe noluit. ſ3. xlv.
diebus ibidē in pane ⁊ aq̄ ieiunās tādē
romā redijt. Poſt duos aūt mēſes dio-
clecianꝰ defunctꝰ ē. Cui maximianꝰ ſuc-
cedēs iratus de ſorore ſua arthemia: ciri
acū cōphendit. ⁊ nudū cathenis ligatū
aū currū ſuū trahi iuſſit. Iſte maximia-
nus ꝑ tāto pōt dici filius diocletiani. ꝙ
ſibi ſucceſſit ⁊ eius filiā habuit in vxorē
q̄ valeriana nūcupata eſt. Deinde iuſſit
carpaſio vicario vt ipm̄ cū ſocijs ſacrifi-
care ꝯpelleret: aut diuerſis ſupplicijs oc-
cideret. Et cū ipē picē ſup caput eiꝰ liq̄ſ-
ſet: ⁊ in eculeo ſuſpendiſſ3. fecit ciriacum
oībus ſocijs ſuis decollari. Circa ānū dn̄i
tricēteſimū. Carpaſiꝰ āt cū domū ſcti
ciriaci īpetraſſ3 ⁊ ad deriſionē xp̄ianorū
in loco vbi ciriacꝰ baptizabat ſe balnea-
ret. epulaſq3 cū. xix. ſocijs celebraret: ſubi
to oēs mortui ſūt. ⁊ extūc clauſo balneo
gentiles xp̄ianos timere ⁊ venerare ce-
perunt.

Aurētiꝰ dicitur

quaſi laureā tenens. Que ē coro-
na de lauro facta. Quia olī3 de hmōi ra-
mis victores coronabāť. Hec aūt arbor
ē victorie ꝯſiua. ꝯtinua viriditate ame
na odore grata. ⁊ efficatia ꝟtuoſa. Btūs
igiť laurentiꝰ dr̄ a lauro. q2 victoriā obti
nuit in ſui paſſione. vn̄ ⁊ ꝯfuſus decius
dixit. Puto q2 iā victi ſumꝰ. viriditatem
hūit in cordis mūdicia ⁊ puritate. vn̄ et
dixit. mea nox obſcurū nō h3 ⁊c̄. Odo-
rē habuit ꝑ memorie ꝑpetuitatē: vn̄ ð ip
ſo cātať. Diſpſit dedit paupibꝰ. ⁊ iō iuſti
cia eiꝰ manet in ſeculū ſecl'i. b. Maximꝰ
ait. quō n̄ in eternum hmōi manet iuſti
cia quā in ſctō ꝯpleuit ope ⁊ glorioſiſſi-
mo martirio ꝯſecrauit. Efficaciā ꝟtuo
ſā ꝑdicationē ꝑ quā lucillū. yppolitū ⁊
romanū ꝯuertit. Hmōi aūt arboris ef-
ficatia ē. q2 calculū frāgit. ſurditati ſub-
uenit. fulmē n̄ metuit. Sic beatꝰ laurē-
tius frāgit cor durū ſpūalem reddit au-
ditū ꝑtegit a fulmīe ſnīe reproboꝝ.

Aurētiꝰ martir

⁊ leuita. genere hiſpanꝰ a btō ſix-
to romā deductꝰ ē. Nā ſicut dicit magr̄
Ioħ. beleth. Cū idē beatꝰ ſixtꝰ ī hiſpani
am ꝑfectꝰ eēt. duos iuuenes ibidē repi-
ens. ſ. laurētiū ⁊ vicētiū eiꝰ cognatū. mo
rū honeſtate cōpoſitos. ⁊ ī oī actōe ꝑcla-
ros. ipos ſecū romā3 adduxit q̄ꝝ alť. ſc3
laurentiꝰ ſecū rome māſit. vincētiꝰ vō in
hiſpaniā3 redijt. ⁊ ibi glorioſo martirio
vitā finiuit. Huic aūt poſitiōi mgr̄i io-
hānis beleth. repugnat tp̄s martirij vtri
uſq3. Nā laurentius ſub decio. Vincē-
tius aūt in iuuenili etate ſub dioclecia-
no ⁊ dacião paſſus ē. S3 int̄ deciū ⁊ dio
cletianū fluxerūt anni circiť. xl. ⁊ ipato
res ſeptē medij fuerūt. vt tūc. b. vincēti
us n̄ potuit iuuenis extitiſſe. b. āt Sixtꝰ
Laurētiū3 ſuū archidiaconē ordinauit.
Eodē tp̄e Philippus impator ⁊ filiꝰ ſu-
us nomine Philippus fidem xp̄i recep-
rant ⁊ chriſtiani effecti. eccleſiam ſubli-
mare plurimū nitebātur. Iſte philippꝰ
primus imperator fuit. qui fidem chri-
ſti recepit. quem origenes: vt dicitur. ad

fidem cōuertit. l3 alibi legatur ꝙ beatꝰ
Pontius eū cōuerterit. Regnauit autē
anno. Milleſimo ab vrbe ꝯdita. vt mil-
leſimꝰ annꝰ xp̄o poťꝰ q̄ȝ idolis dedicareť
q̄ q̄dā annꝰ milleſimꝰ fuit a romanis cū
īgēti ludoꝝ ⁊ ſpectaculoꝝ apparatu cele
bratus. Erat autem Philippo impatori
miles quidā noīe Decius. in armis bel-
licis plurimū ſtrēnuus ⁊ famoſus. Cū
autē hiſdē tp̄ibus gallia rebellaret. illuc
imperator Deciū miſit. vt rebellātē gal-
liam romāo impio ſubiugaret. Miſſus
Decius proſpere cūcta gerit. ⁊ ad libitū
potitus victoria romā redijt. Audiens
impator eius aduentū. eum alacrius ho
norificare voluit. ⁊ eidē a roma vſq3 ad
veronā obuius iuit. Sed q2 maloꝝ mē
tes quo magꝰ honorari ſe ſentiūt. eo am-
plius ꝑ ſuperbiā intumeſcūt. Decius in
ſuperbiā elatus. imperiū cepit ambire.
⁊ de morte ſui dn̄i ꝑtractare. Cū igiť im
ꝑator in ſtratu ſuo ſub papilione q̄ſce-
ret: Decius papilionē latent̄ introiuit. ⁊
dormientē dn̄m iugulauit. Exercitum
autē q̄ cū impatore venerat. ad ſe ꝑce ⁊ ꝑ
cio. muneribus ⁊ ꝑmiſſis attraxit. ⁊ ad
vrbē regiam gradu ꝯcito ꝑperauit. Au-
diēs hoc Philippus minor vehementer
extimuit. ⁊ totū thezaurū pr̄is ⁊ ſuū. vt
ait Siccardus in cronica ſua. beato Si-
xto ⁊ ſancto Laurētio cōmēdauit. vt ſi
ipſum a Decio interfici contingeret. the
zaurū ipſum eccleſijs ⁊ pauperibus ero-
gareť. Nec te moueat ꝙ thezauri quos
beatus Laurentius diſpenſauit non di-
cuntur thezauri imperatoris: ſed eccle-
ſie. q2 potuit eſſe ꝙ cum ipſis thezauris
Philippi impatoris. aliquē etiā thezau-
rū eccleſie diſpēſauit. Vel forte ideo di-
cunť thezauri eccleſie. q2 Philippus eos
reliquerat eccleſie paupibꝰ diſpenſan-
dos. poſtea Philippus aufugit ⁊ ſe a fa-
cie Decij occultauit. Senatꝰ igiť obuiā
Decio ꝑceſſit. ⁊ ipſum in īpeřiū ꝯfirma
uit. Ne vō ꝑditorie ſed zelo idolatrie
dn̄3 ſuū occidiſſe videreť. xp̄ianos cepit
crudeliſſime perſeq̄: ꝑcipiens illos ſine
vlla miſericordia trucidari. In hac ꝑſe-
cutōe multa milia martiꝝ corrueřt. In
ter quos ⁊ philippus martirio ē corona
tus. Poſt hoc decius de thezauro domi-
ni ſui inq̄ſitionē faciēs. oblatus eſt ei bea
tus ſixtus. tanq̄3 q̄ xp̄m coleret et impa-
toris thezauros hr̄et. Tunc decius iuſſit
eū in carcerē recipi. vt ꝑ illata tormenta
xp̄m negaret ⁊ thezauros ꝓderet. Btūs
autē laurētius ipm̄ ſequēs poſt eum cla-
mabat. Quo ꝓgrederis ſine filio pater
quo ſacerdos ſine miſtro ⁊c̄. tu nunq̄3 ſi
ne miniſtro ſacrificiū offerre cōſueueras
Quid in me diſplicuit paternitati tue:
nūquid degenerem me ꝓbaſti: experire
certe vtr̄ ydoneum miniſtr̄ elegeris cui
cōmiſiſti dominici ſanguis diſpēſatio-
nem. Cui beatus ſixtus dixit. Non ego
te deſero fili neq3 derelinquo: ſed maiora
tibi debenť ꝓ fide xp̄i certamina. Nos
quaſi ſenes leuioris pugne curſum reci
pimus. Te autē quaſi iuuenē manet de
tyranno glorioſior triūphus. poſt tridu
um me ſeq̄ris ſacerdotē leuita. Deditq3
ei oīs theſauros ꝑcipiens vt eccleſijs ⁊
pauperibus erogaret. Beatus igiť lau-
rentius xp̄ianos die ac nocte diligenter
q̄ſiuit. ⁊ vnicuiq3 ꝓut opus fuerat: mi-
niſtrauit. Venit ad domū cuiuſdā vi-
due que multos xp̄ianos in domo ſua
abſconderat. quā longus dolor capitis
detinebat. Sanctus aūt laurentius per
impoſitionem manus eam a dolore ca
pitis liberauit. ⁊ paupibꝰ pedes lauans
omibus elemoſynam dedit. Eadem no
cte in domo cuiuſdam xp̄iani veniens.
quendā cecum ibidem reperit. ⁊ facto ſi
gno crucis eum illuminauit. Cum autē
beatus ſixtus decio nollet cōſentire nec
ydolis imolare. ipm̄ ad decollandū du-
ci precepit. Accurrēs autem beatus lau-
rentius poſt ipm̄ clamauit. Noli me de
relinquere pater ſancte. quia theſauros
tuos iam expendi quos tradidiſti mihi
Tunc milites audientes theſauros lau
rentium tenuerunt. ⁊ parthemio tribu-
no tradiderūt. Ipē aūt eum decio ꝑſen-

ſauit. Cui Deciꝰ ceſar ait. Ubi ſunt the-
zauri eccl'ie quos apud te cognouimꝰ eſ-
ſe abſcōditos. Qui cū non ſibi reſpōde-
ret: tradit eū Valeriano ꝓfecto. vt aut
theſauros ꝓdat. aut ydolis ſacrificet.
aut diuerſis eū interire faciat ſupplicijs
⁊ tormētꝭ. Valerianꝰ aūt cuidā prefecto
noīe Yppolitus in cuſtodiā eum tradi-
dit quē ille cū multis alijs in carcere re-
cluſit. Erat autē in cuſtodia ibi quidā
gētilis noīe Lucillus. q̄ plorādo lumen
oculoꝝ amiſerat. Cui cum Laurentiꝰ lu-
men ſe reſtaurare ꝓmitteret. ſi in xp̄m
crederet ⁊ baptiſma ſuſciperet. ille ſe in-
ſtantius baptizari poſtulauit. Accipiēs
ergo aquā Laurentiꝰ dixit ei. Oīa in cō-
feſſione lauant̄. Cūqꝫ ipſū de articulis
fidei diligēter interrogaſſet. ⁊ ille oīa ſe
credere ꝯfeſſus fuiſſet. aquā ſuper caput
eiꝰ effudit. ⁊ ipſū in xp̄i noīe baptizauit
ſtatiqꝫ qui cecꝰ fuerat lumē recepit. Qua
ꝓpter multi ad eū ceci veniebant ⁊ ab
eo illuminati redibāt. Hoc vidēs Yp-
politus dixit ei. Oſtende mihi thezau-
ros. Cui Laurentiꝰ. O yppolite ſi in do-
minū iħm xp̄m credideris. ⁊ theſauros
tibi oſtēdo ⁊ vitā eternam ꝓmitto. Cui
yppolitus. Si dictis facta compenſes: fa-
ciam qđ hortaris. Eadē hora yppolitꝰ
credidit ⁊ ſacrū baptiſma cū familia ſua
ſuſcepit. Baptiſatus autē ait. Vidi ani-
mas innocentū letas gaudere. Poſt hoc
mandauit Valerianus ad yppolitum
vt Laurentiū p̄ſentaret. Cui Laurentiꝰ
ait. Ambulemꝰ ambo pariter. qꝛ mihi ⁊
tibi gloria p̄paratur. Ad tribunal ergo
ambo veniūt. ⁊ fit iteꝝ inquiſitio de the-
zauro. Laurentius aūt triduo inducias
petijt: quas Valerianus eidē ſub yppo-
liti pollicitatiōe cōceſſit. In hoc triduo
Laurentius paupes. claudos ⁊ cecos col-
legit. ⁊ eos in pallacio ſaluſtiano coram
Decio p̄ntauit: dicens. Ecce iſti ſunt the-
zauri eterni q̄ nūq̄ minuunt̄: ſed creſcūt
qui in ſingulis diſpgunt̄ ⁊ in oībus in-
ueniunt̄. Horꝝ enim manus thezauros
in celū deportauerunt. Valerianꝰ p̄nte
Decio dixit. Quid variaris per multa?
Jam nūc ſacrifica ⁊ magicā artem depo-
ne. Cui Laurentius. Quis debet adora-
ri. qui factꝰ ē aut qui fecit? Iratꝰ Decius
iuſſit eū ſcorpionibꝰ cedi. ⁊ oē genus tor-
mentoꝝ ante ipſum deferri. Quē cum ſa-
crificare iuberet. vt hec tormenta euade-
ret: reſpondit. Infelix has epulas ſemꝑ
optaui. Cui Deciꝰ. Si epule iſte ſūt tibi
ſimiles pande ꝓphanos vt tecū pariter
epulent̄. Cui Laurentius. Jam in celis
noīa ſua dederūt. ⁊ ideo eoꝝ aſpectibus
nō es dignus. Tūc iubente Decio nudꝰ
fuſtibus cedit̄. ⁊ ardentes lamine ad la-
tera apponunt̄. Dixitqꝫ Laurentiꝰ. Do-
mine iħu chriſte deꝰ de deo miſerere mei
ſeruo tuo. qꝛ accuſatꝰ nō negaui nomen
ſanctū tuū: interrogatus te dn̄m confeſ-
ſus ſum. Dixitqꝫ ei Decius. Scio qꝛ per
artē magicam tormenta deludis. me tn̄
deludere diu non valebis. Teſtor deos
deaſqꝫ qꝛ niſi ſacrificauerꝭ: diuerſis ſup-
plicijs punieris. Tūc iuſſit eū plumba-
tis diutiſſime cedi. Laurentiꝰ autē ora-
uit dicēs. Dn̄e iħu chriſte accipe ſpiritū
meū. Tūc audiēte Decio vox de celo in-
ſonuit. Adhuc tibi multa certamīa de-
bent̄. Tūc Decius furore repletus dixit.
Uiri romani audiſtis demones iſtū ſa-
crilegū cōſulantes. qui nr̄os deos nō co-
lit nec tormenta metuit. nec iratos ꝓncī-
pes expaueſcit. Juſſitqꝫ eū iteꝝ ſcorpio-
nibus cedi. Subridens autē Laurentiꝰ
grās egit ⁊ ꝓ aſtātibus exorauit. Eadē
hora miles quidā noīe Romanꝰ credi-
dit ⁊ btō Laurentio dixit. Video an̄ te
iuuenē pulcerrimū ſtātē ⁊ membra tua
cū lintheo extergentē. Adiuro te ꝑ deū
ne me derelinq̄s: ſed feſtina me baptiza-
re. Dixitqꝫ Decius Valeriano. Puto ꝙ
iam ꝑ artem magicā victi ſumꝰ. Juſſit ḡ
eū de cathaſta ſolui ⁊ in cuſtodia yppo-
liti recludi. Romanus autē afferens vr-
ceum cum aqua ad pedes Laurentij ꝓ-
cidit. ⁊ ſacrum ab eo baptiſma ſuſcepit.
Quod vt Decius cōperit: Romanū fu-
ſtibus cedi iuſſit. Qui cū libere chriſtia-

num ſe ꝯfiteretur: iuſſu Decij decollatꝰ
eſt. Eadem nocte Laurētius ad Deciū
adducitur. Cum autem yppolitus fle-
ret. ⁊ ſe chriſtianū eſſe clamaret. dixit ad
eum Laurentius. In interiori homine
chriſtum abſcōde ⁊ dum clamauero au-
di ⁊ veni. Omnia igitur tormentorum
genera coram Decio afferūtur. Dixit er-
go Decius Laurentio. Aut dijs ſacrifi-
cabis. aut nox iſta in te cū ſupplicijs ex-
pendetur. Cui Laurentius. Mea nox
obſcurum non habet: ſed omnia in luce
clareſcunt. Dixitqꝫ Decius. Afferatur le-
ctus ferreus vt requieſcat in eo ꝯtumax
Laurentius. Miniſtri ergo eum exuūt
ſuper cratem ferream extendunt. ⁊ pru-
nis ſuppoſitis eum cum furcis ferreis cō-
preſſerunt. Dixitqꝫ Laurētius Valeria-
no. Diſce miſer: qꝛ carbones tui mihi re-
frigerium. tibi autem eternū ſupplicium
preſtant. qꝛ ipſe dominus nouit ꝙ accu-
ſatus non negaui eum. interrogatꝰ chri-
ſtum confeſſus ſū. aſſatus gratias ago
Dixitqꝫ hilari vultu ad Decium. Ecce
miſer aſſaſti vnam partem: gira aliam ⁊
manduca. Et gratias agens dixit. Gra-
tias tibi ago domine. qꝛ ianuas tuas in-
gredi merui. ⁊ ſic ſpiritum emiſit. Con-
fuſus Decius cū Valeriano abijt in pa-
laciū Tyberij relicto ſancto corpore ſu-
per ignem. quod yppolitus mane rapu-
it. ⁊ cum Juſtino preſbytero in agro fe-
rano conditum aromatibus ſepeliuit.
Chriſtiani igitur ieiunantes triduo. vi-
gilias celebrarēt. mugitus dantes. ⁊ la-
crimas effundentes. Utrum autem
hoc verum ſit ꝙ Laurētius ſub iſto De-
cio impatore martiriū ſit paſſus. a mul-
tis dubitatur. cum in cronicis Sixtꝰ lō-
ge poſt Decium fuiſſe legatur. Eutropiꝰ
autem hec aſſerit dicens. Decius perſe-
cutionem in chriſtianos mouens. inter
ceteros beatum leuitā ⁊ martirem Lau-
rentium necauit. In quadam autē cro-
nica ſatis autētica dicitur. ꝙ nō ſub De-
cio iꝑatore qui Philippo ſucceſſit. ſed
ſub quodā Decio iuniore. qui ceſar non
iꝑator extitit. martiriū paſſus fuit. Nā
inter Deciū impatorē ⁊ Deciū iuniorē
ſub quo Laurentius dicit̄ paſſus. pluri-
mi impatores ⁊ ſūmi pōtifices interme-
dij extiterunt. Etenī vt ibidem dr̄. cum
Decio impatori gallus ⁊ voluſianus eiꝰ
filius in imperio ſucceſſiſſent. Valeria-
nus cū galieno eius filio poſt eoſdē im-
periū tenuiſſent dicti Valerianꝰ ⁊ Ga-
lienus Deciū iuniorē ceſarem nō impa-
torem fecerūt. Nā antiquitus qn̄qꝫ aliq
ab imperatoribus fiebant ceſares nō tn̄
auguſti vel iꝑatores. Sicut legit̄ in cro-
nicis. ꝙ Dyoclecianus maximianū ceſa-
rē fecit. Poſtmodum ex ceſare auguſtū
creauit. Tempore autē hoꝝ imperatoꝝ
.ſ. Valeriani ⁊ Galieni Sixtus romanā
ſedē tenebat. Hic igit̄ ceſar Decius ap-
pellatꝰ nō impator effectus. beatū Lau-
rentiū martirē fecit. Un̄ nuſq̄ in legen-
da beati Laurentij vocat̄ Decius impe-
rator: ſed Decius ceſar tn̄. Decius enim
impator duobus tn̄ annis regnauit et
beatū Fabianū martirē fecit. Fabiano
ſucceſſit Cornelius q̄ ſub Valeriano et
Galieno. q̄. xv. annis impauerūt marti-
rizatus eſt. Cornelio ſucceſſit Luciꝰ. Lu-
cio Stephanꝰ. Stephāo ſucceſſit Sixtꝰ.
Oēs autē cronice tā Euſebij q̄ Bede ⁊
Iſidori in hoc ꝯcordāt. ꝙ Sixtus papa
nō fuit tp̄e Decij impatoris ſꝫ Galieni.
Legit̄ tn̄ in illa quadā cronica. ꝙ pre-
dictꝰ Galienꝰ fuit binominꝰ. Dictꝰ ē eni
galienꝰ ⁊ Deciꝰ. ⁊ ſb̄ illo paſſi ſūt ſixtus ⁊
Laurētiꝰ. circa ānū dn̄i. cclx. Gotfridꝰ
q̄ꝫ liꝰ ſuo q̄ dr̄ pātheō idē aſſerit. ꝙ .ſ. ga-
lienꝰ vocatꝰ ē alio noīe Deciꝰ. ⁊ ꝙ ſb̄ eo
paſſi ſūt ſixtꝰ ⁊ Laurentiꝰ. Et ſi hec vera
ſūt tūc poſitio iohis beleth vā poſſet eē.
Refert q̄ꝫ Grego. i liꝰ dialogoꝝ. ꝙ ī ſa-
bina q̄dā ſctīmoīal' fuit q̄ carnis q̄dē cō-
tinentiā habuit. ſꝫ lingue ꝓcacitatē nō
declinauit. Hec dū ī eccl'ia ſcti Laurētij
fuiſſet ſepulta. an̄ altare martirꝭ a demōi-
bꝰ ſecta ꝑs vna illeſa ꝑmāet. alta ꝯcremat̄
ita vt mane viſibilr aduſtio appēt. Greg.
q̄ꝫ turonen̄. ait. ꝙ dū q̄dā ſacerdos q̄n-

dam eccleſiā ſancti Laurentij repararet. ⁊
trabs quedā nimiū brevis eēt: rogauit
beatū Laurentiū. vt qui pauperes foue-
bat. ſue inopie ſubueniret. Que ſubito
ſic excreuit. vt ps nō modica abūdaret.
quā partē ſacerdos minutatim incidit.
⁊ multas inde infirmitates ſanabat.
Quidā inſuꝑ preſbyter noīe Sanctulꝰ:
vt refert Gregoꝰ. in dyalogo: ſancti Lau
rētij eccleſiā a longobardis incenſam re
parare volēs. artifices multos cōduxit.
Quadā aute die dū quid eis apponeret
nō haberet. ꝑmiſſa oꝛone in clibano re-
ſpexit. ⁊ ibidē candidiſſimū panē ⁊ inue-
nit. Sed cū vix ad vnius prandij eſum
tribus ꝑſonis ſufficere videret. Laurē-
tius artifices ſuos nolēs deficere. ſic pre-
dictū panem multiplicari fecit. ꝙ in ali-
mentū decē dierū operarijs cūctis ſuffecit
In eccleſia ſancti Laurētij apud me-
diolanū: vt refert Vincentiꝰ in ſua chro
nica: calix quidā criſtallinus mire pul-
critudinis habebat. q cum in quadā ſo
lēnitate ad altare a dyacono portaretur
elapſus de manibꝰ in terrā cecidit. ⁊ ſta-
tim cōminutus fuit. At dyaconus me-
rēs fragmenta collegit ⁊ ſuper altare po-
nēs beatū Laurentiū exorauit ⁊ fractū
calicē integrū ⁊ ſolidatū recepit. Legi
tur quoqꝫ in liᵒ. de miraculis beate vir-
ginis. ꝙ quidā iudex Stephanus noīe
rome erat. q munera libēt accipiēs. mul-
toꝝ iudicia ꝑuertebat. Hic tres domos
eccīe ſcti Laurētij ⁊ vnū ortū ſctē Agne-
tis violent abſtulit. ⁊ ablata iniuſte poſ
ſedit. Accidit autē vt moꝛet. ⁊ añ dei iu
diciū duceret. ad quē ſanctus Laurentiꝰ
cū nimia indignatione acceſſit. ⁊ tribus
vicibus brachiū eiꝰ duriſſime ſtrinxit. et
dolore nimio cruciauit. Sctā vō agnes
cū ceteris virginibꝰ in eum reſpicere no
luit: ſed faciē ſuam auertit. Tunc iudex
ſup eū ſententiā ferens: dixit. qm̄ aliena
ſubtraxit ⁊ munera accipiens veritatem
vendidit. in loco iude ꝓditoris tradat
Sanctꝰ autē ꝓiectus quē idem Stepha
nus in vita ſua valde dilexerat. ad btm̄

Laurentiū ⁊ beatā Agnetā accedens. ꝓ
eo veniā ꝑcabatur. Illis vō ⁊ btā virgi
ne pro eo orantibus cōceſſum ē. vt eius
aīa ad corpus rediret. ⁊ ibidem. xxx. die-
bus penitentiā ageret. Accepit inſuper
a beata virgine in mandatis vt pſalmū
Beati īmaculati in via. ſingulis diebus
vite ſue diceret. Cūqꝫ ad corpus rediiſ-
ſet. brachiū eius ita erat liuidum ⁊ ad-
uſtum. ac ſi in hᵒ corpore paſſus eēt. Qḋ
ſignū in eo extitit. quoad vixit. Male
igit ablata reſtituēs ⁊ penitentiam agēs.
die. xxx. migrauit ad dn̄ꝫ. Legit in vi-
ta impatoris Heinrici ꝙ dux ⁊ ipſe ku-
negundis vxoꝛ eiꝰ virgines inſimul per
manerent. diabolo inſtigante de quodā
milite vxorē ſuſpectam habens ſup can
dentes vomeres. xv. pedum nudis pedi
bus incedere eā fecit. qua aſcēdēte dixit.
Sicut me ab Heinrico ⁊ omnibꝰ inta-
ctā noviſti. ita adiuua me xp̄e. Heinri-
cus vō verecundia ductus eā in maxillā
percuſſit. Cui vox dixit: virgo maria te
virginē liberauit. Totā igit candentē
maſſam illeſa percurrit. Cū ergo ceſar
obiiſſꝫ multitudo maxima demonū an-
te cellam cuiuſdā heremite tranſibat. q
aperta feneſtra interrogauit vltimū qui
nā eſſent. Et ille. Legio demonū ſumꝰ
qui ad mortem ceſaris ꝓperamus. ſi for
te aliquid propꝛiū in eo reperire poſſu-
mus. Adiuratꝰ autē vt ad ſe redeat: re-
diens dixit. Nihil ꝓfecimus. qꝛ dū fal-
ſa vxoris ſuſpicio: ⁊ alia mala. ac etiā bo
na in ſtatera fuiſſent poſita. Aduſtus il-
le Laurentius ollam aureā īmenſi pon-
deris attulit. ⁊ dū ſuperaſſe videbamur
illa iactata pars alia ſtatere. ſ. plurimū
pōderauit. Tūc ergo iratꝰ. vnam aurē
olle ꝑrupi. Ollam calicem vocabat quē
dictus ceſar eccleſie merſburgenſi in ho
nore ſancti Laurētij fieri fecerat: quā in
ſpeciali deuotione habuerat. cui ꝓpter
magnitudinē due aures inerant. Rep-
tūqꝫ eſt impatorē tunc obiiſſe. ⁊ vnā au-
rem calicis fractā fuiſſe. Refert bea-
tus Gregoꝰ. in regiſtro. ꝙ dū predeceſ-

ſor ſuus qdā ad corpus ſcti Laurētij me
liorare cuperet. ⁊ vbi nā corpus eius eſſet
neſciret. ſubito corpus eius ignorant ape
rit. oēſqꝫ qui pn̄tes erant tā monachi ꝙ
māſionarij q corpus eiꝰ viderūt. infra. x.
dies mortui ſunt. Nōndū ꝙ paſſio
Laurētij int ceteras ſctōꝝ martirū paſ-
ſiones excellentiſſima videt eſſe. ſ. ex q̄-
tuoꝛ ſicut ex dict ſcti Maximi epi ⁊ btī
Augꝰ. colligit. Primo in paſſiōis acer-
bitate. Scdo ī affectu ſiue vtilitate. Ter
tio in ꝯſtantia ſiue fortitudine. Quarto
ī mirabili pugna ſiue fortitudine ⁊ mo-
do victorie.

Primo igitur excel
lentiſſima fuit ī pene acerbitate. De cu-
ius pene acerbitate ſicut dicit btūs Ma
ximus epꝯ. vel ſm quoſdā libros Am-
bro. Nō eni fratres beatꝰ Laurentiꝰ bre
ui vel ſimplici paſſiōe perimit. Nā qui
gladio ꝑcutit vno impetu liberat. qui
vō in flāmaꝝ camino mergit. ſtl' moꝛit
Hic autē lōga ⁊ multiplici pena crucia
tur. vt mors ei nō deſit ad ſupplicium ⁊
deſit ad finē. Legimꝰ btōs pueros in pe-
narū ſuarū deābulaſſe flāmis. ⁊ igneos
globos pedibus ꝯculcare. Vñ ⁊ beatus
Laurētiꝰ nō minori gloria ꝑferēdus eſt
Siquidē illi in penarū flāmis ambula-
rēt. h in ipſo ſupplicij ſui igne diſcūbit.
Illi veſtigijs pedum ꝯculcauerūt incē-
dia. iſte laterū ſuoꝝ diffuſione reſtrinxit.
Iſti ſtātes in pena eleuatis manibꝰ ora-
bāt ad dn̄ꝫ. iſte ꝓſtratus in ſua pena to-
to corpore dn̄m depcabat. Et notan-
dū ꝙ beatus Laurētius poſt btm̄ Ste-
phanū int ceteros martires primatū te-
nere dr: non qꝛ maiorē penā ſuſtinuerit
ꝙ ceteri martires: cū multi tantā penā
⁊ aliq etiā maiorē ſuſtinuiſſe legantur.
Sed hoc dr ꝓpter ſeptē cās inſimul oc-
currētes. Primo ꝓpter paſſiōis locū qꝛ
rome que eſt caput mūdi ⁊ ſedes aplica
paſſus ē. Scdo ꝓpter ꝑdicatiōis officiū
qꝛ officiū predicatiōis diligent imple-
uit. Tertio ꝓpter laudabilē diſtributio-

nē thezauroꝝ quos oēs paupibus ſapiē-
ter diſtribuit. Has tres rōnes ponit ma
giſter Guil. altiſſiodorēſis. Quarto ꝓpē
autēticatū ⁊ approbatū eius martiriū.
qꝛ ⁊ ſi de aliqbus maiora tormēta legan
tur tñ hoc autēticū nō habet ⁊ aliqñ in
dubiū vertit. Huius autē paſſio in ec-
cleſia ē valde ſolēnis ⁊ approbata. Vñ ⁊
multi ſcti in ſuis ſermonibus eiꝰ paſſio-
nē approbāt ⁊ ꝯfirmāt. Quinto propter
dignitatis gradū. qꝛ fuit archidyaconꝰ
ſedis aplice. poſt quē (vt aiūt) in roma-
na ſede archidyaconus nō ſurrexit. Se-
xto ꝓpter ſeuiciam tormētoꝝ. qꝛ grauiſſi
ma ſupplicia ꝑtulit. vtpute qꝛ ſup cratē
ferreā aſſatus fuit. Vñ de eo dicit beatꝰ
Augꝰ. Laceratos artus ⁊ multa verbeꝝ
ſectiōe ꝯciſos. ſubiecto ꝑcepit igne torq̄-
ri. vt per cratē ferreā que iā de feruore cō
tinuo vim in ſe haberet vredi. cōuerſoꝝ.
alterna mutatōe membroꝝ. fieret crucia
tus vehemētioꝛ penarū ꝓductarū.

Secundo fuit excel
lentiſſima in effectu ſiue vtilitate. Ipſa
enī pene acerbitas ſm Augm ⁊ Maxi-
minū fecit eū glorificatiōe ſublimē. opi-
nione ⁊ fama celebrē. deuotiōe laudabi-
lem. ⁊ imitatiōe inſignē. Primo igit
glorificatiōe ſublimē. Vñ Augꝰ. dicit.
Seuiſti perſecutoꝛ in martirē ꝯſeuiſti
⁊ auxiſti palmā dū aggeras penā. Itērū
Maximinꝰ. vel ſm quoſdā libros Am
bro. Quāuis in fauillā membra ſoluant
fidei tñ fortitudo nō ſoluit. corporis de
trimentū ſuſtinet. ſed lucrū ſalutis acq-
rit. Itē Augꝰ. vere beatū corpus qḋ nō
a fide xp̄i tormentū īmutauit. ſed ad re-
quiē ſanctā religio coronauit. Scdo
opinione ⁊ fama celebrē. Maximinꝰ vel
ſm quoſdā libros Ambro. Beatū mar
tirē Laurentiū grano ſinapis poſſumꝰ
compare. q diuerſis attritus paſſionibꝰ.
per totū orbē gratia ſui meruit fragrare
miniſterij. qꝛ antea cōſtitutus in corpo-
re erat humilis. ignotus ⁊ vilis. poſtea
ꝙ vexatus. laceratus. exuſtus. vniuerſis

btꝰ laurētiꝰ int' ceteros martires p' btm
ſtephanū pmatū tenet ꝓpt' ſeptē cās

per totū mundū eccleſijs odorē ſuē no-
bilitatis infūdit. Idē ſanctum ē ac deo
placitū vt natalem ſancti Laurētij p̄ci-
pua veneratiōe veneremur. cuiꝰ radian
tibus flāmis nutrix. victrix in hunc diē
toto orbe xp̄i chorufcat eccleſia. Idem
tanta enī gloria martirij p̄clarus extitit
in paſſiōe ſua. ꝙ mundum illuminauit
vniuerſū. Tertio deuotiōe laudabi-
lē. q̄re autē ſit laudandus oñdit Augꝰ.
tribus rōnibꝰ ſic dicēs. Btm̄ virū Lau
rentiū tota debemus deuotiōe ſuſcipe.
Primo q꞉ p̄cioſum ſanguinē ꝓpter deū
tradidit. Deinde q꞉ ei ꝓrogatiua apud
deū nr̄m nō minima tradidit. oſtendēs
qualis debeat eē xp̄i fides. de cuius con
ſortio exiſtere martires meruerūt. Ter
tio ꝙ idē tāte ⁊ tā ſancte ꝯuerſatōis fuit
vt coronā martirij tp̄e pacis inueniret.
Quarto fecit eū imitatiōe inſignē. Vñ
Augꝰ. Hec totius cā paſſiōis ꝓpt quā
morti addictꝰ eſt vir ſanctꝰ. vt ſui ſīles
ceteros eē hortaret. In tribus autem ſe
nobis imitabilē exhibet. Primo in ad-
uerſarioꝝ forti ꝑpeſſiōe. Unde Augꝰ.
Ad erudiēdū dei populū nulloꝝ ē vti-
lior forma ꝙ martirū. Eloquentia faci
lis ad exhortandū. Nō efficax ad ſuadē
dū. Ualidiora tñ ſunt exēpla ꝙ verba.
⁊ plus ē ope docere ꝙ vbo. In quo ex-
cellentiſſimo genere doctrine beatꝰ mar-
tir Laurētius ꝙ glorioſa polleat digni-
tate. etiā ꝑſecutores ipſius ſentire pote-
runt. quē illa mirabilis fortitudo ani-
mi. nō ſolum nō cedere: ſed etiam alios
exēplo ſue tolerātie roboraret. Scd̄o in
fidei magnitudine ⁊ feruore. Vñ Ma
ximinus. vel ſm̄ quoſdā libros Amb.
Dū in fide ſua ꝑſecutoris flāmas vicit.
oſtēdit nobis ꝑ ignē fidei. gehēne incē-
dia ſupare. ⁊ amore xp̄i die iudicij nō ti
mere. Tertio in ardēti timore. Idē vel
Amb. Illuminauit mūdū plane Lau-
rentius eo lumine quo ipſe ſuccēſus eſt
⁊ flāmis q̄s ipſe pertulit xp̄ianoꝝ corda
calefecit. De his tribꝰ etiā ſic dicit Ma-
ximinus vel Amb. ſm̄ quoſdā libros
bti Laurētij exēplo ꝓuocamur ad mar-
tiriū accēdimur ad fidē incaleſcimꝰ ad
deuotionē.

Tertio fuit excellē-

tiſſimus in ꝯſtantia ſeu fortitudine. de
cuius ꝯſtantia ⁊ fortitudine dicit beatꝰ
Augꝰ. Beatus Laurētius mā ſit in xp̄o
vſq₃ ad tēptationē. vſq₃ ad tyrannicā
interrogationē. vſq₃ ad acerrimā ꝯcre-
mationē. vſq₃ ad ꝑemptionē. in qua lō
ga morte. q꞉ bene manducauerat bñ bi-
berat tāꝙ illa eſca ſaginatus. ⁊ illo cali-
ce ebrius factꝰ. tormēta nō ſenſit. nō ceſ-
ſit. ⁊ in regnū ſucceſſit. Adeo autē fuit
cōſtans ⁊ firmꝰ. ꝙ nō ſolū tormētis nō
ſuccubuit: ſed etiā ex ipſis tormentis vt
habet ex dictis bti Maximini factus ē
ꝑfectior in timore. feruētior in amore. ⁊
iocūdior in ardore. De p̄mo ſic dicit. ex-
tendit ſup flāmarū ignitos globos. ⁊ ſe
pius verſat in latera: ſ₃ q̄ntū plus pena-
rū patit. tantū patiētius xp̄m dñm per-
timeſcit. Quātū ad ſcd̄m ſic ait Maxi-
minꝰ vel ſm̄ quoſdā libros Amb. Gra
nū ſinapis cū terit accendit. Laurētius
cū patit inflāmat. Idē. Nouo admira
tionis genere aliꝰ aliū torquet. ⁊ alij ſe-
uiētes tormēta ꝑficiūt. deuotiorē Laurē
tium ſaluatori ſupplicia atrociora fece-
rūt. Quātū ad tertiū ſic dicit. Cor eius
tāta fide xp̄i magnanimitate ꝯculcauit
vt deſpectis ꝓprij corporis cruciatibus.
inſaniſſimo tortori ſuo ⁊ triūphātis eiꝰ
ignibus letus illuderet.

Quarto fuit excellē-

tiſſima in mirabili pugna ⁊ modo victo
rie. Batꝰ nanq₃ Laurentiꝰ ſicut ex vbis
bti Maximini ⁊ Auguſtini colligitur
q̄nq₃ ignes exteriores q̄ꝺ āmodo habu-
it. quos tñ ſupauit fortit ⁊ extinxit. Pri
mus fuit ignis gehēne. Scd̄s ignis ma
terialis flāme. Tertiꝰ carnalis concupi-
ſcētie. Quartꝰ ardētis auaricie. Quintꝰ
furiētis inſanie. De extinctione p̄mi
ignis. ſ. gehēne ſic dicit Maximinus.

Nūq̄d cedere poterat momētanee cor
poris vſtioni cuiꝰ fides eternū gehenne
extinguebat ardorē. Uel idem trāſijt ꝑ
ignē momētaneū atq₃ terrenū: ſ₃ flāmā
gehēne ꝑpetuo exurētis euaſit. De ex
tinctiōe ſcd̄i ignis. ſ. mālis flāme. ſic ait
Maximinꝰ vel Amb. ſm̄ quoſdam li-
bros. Corporali laborat incēdio. ſed di-
uinꝰ ardor materialē reſtrinxit ardorē
Itē ꝙuis rex improbꝰ ligna ſubijcēt. in
cēdia maiora ſupponeret. tñ ſctūs Lau
rētius has flāmas fidei calore accenſus
nō ſenſit. Item Augꝰ. Supari caritas
xp̄i flāma ñ potuit. ⁊ ſegnior fuit ignis
q̄ foris vſſit ꝙ q̄ intus accēdit. De ex-
tinctiōe tertij ignis. ſ. carnalis ꝯcupiſcē
tie ſic dicit Maximinꝰ. Ecce btūs Lau
rētiꝰ trāſit ꝑ ignē quo nō aduſtus īhor-
ruit. ⁊ illumiātus effulſit. arſit ne arde-
ret. ⁊ ne vreret exuſtꝰ ē. De extinctiōe
q̄rti ignis. ſ. auaricie q̄liter videl₃ eua-
nuit auaricia illoꝝ q̄ thezauros cupie-
bāt. ⁊ fruſtrata ē ſicut dic Augꝰ. arma-
tur gemina face hō cupidꝰ pecunie ⁊ ve
ritatis inimicꝰ. Auaricia vt rapiat auꝝ
īpietate. vt auferat xp̄m. nihil obtines.
nihil ꝓficies hūana crudelitas ſubtra-
hit inuētis tuis mā mortalis. ⁊ Laurē-
tio in celū abeūte tu deficis flāmis tuis
De extinctōe q̄nti ignis. ſ. furiētis in
ſanie. q̄liter videl₃ inſania ꝑſequētium
fruſtrata ē. ſic dicit Maximinꝰ. Supa-
tis flāmaꝝ miniſtris oīmode mūdane
inſanie reſtrinxit incēdiū. Ad hoc vſq₃
diabolica ꝓfecit intentio: vt vir fidelis
ad dñm ſuū glorioſus aſcēdat. ⁊ crude-
litas ꝑſequentiū cū ſuis ignibꝰ ꝓfuſa tor
peſcat. Q꞉ enī ꝑſequentiū inſania ignis
fuerit oñdit cū ait. furor gētilis accēſus
craticulā ꝑperat ignitā. vt indignatōis
flāmas ignibus vindicaret. Nec mi
rū ſi hos q̄nq₃ ignes exteriores ſupauit
q̄m ex verbis p̄dicti Maximini habet
tria refrigeria q̄ intꝰ habuit. ⁊ tres ignes
in corpore portauit ꝑ quē oēm ignē ex-
teriorē ⁊ refrigerio mitigauit. ⁊ maiori
ardoris incēdio ſupauit. Primū nanq₃
refrigerium fuit deſideriū regni celeſtis
Scd̄m meditatio diuine legis. Tertiū
puritas cōſcientie. Per hoc triplex refri
gerium omnē ignē exteriorem extingui
fecit. ⁊ frigidū reddidit. De primo re
frigerio quod eſt deſiderium celeſtis pa
trie dicit Maximinus vel Amb. Neq₃
enī beatus Laurētius igniū ſentire tor-
mēta poterat. qui in ſenſibus refrigeriū
paradiſi poſſidebat. Item. Iacet añ pe
des tyranni exuſta caro corpus exanime
nihil detrimēti patit in terris cuius anī
mus demorat in celis. De ſcd̄o refri-
gerio q̄ꝺ eſt meditatio legis diuie ſicut
dicit Maximinus vel Amb. Dum xp̄i
cogitat p̄cepta. frigidū eſt illi omne q̄ꝺ
patit. De refrigerio q̄ꝺ ē puritas cō-
ſcientie ſic dicit. Ardet ꝑfecto totis vi-
ſceribꝰ fortiſſimus martir ⁊ urit. ſed re-
gnū dei pertractās refrigerio cōſcientie
victor exultat. Habuit nihilominus
vt idē Maximinus oñdit tres ignes in-
teriores. ꝑ quos oēs ignes extiores ma-
iori incēdio ſupauit. Primus fuit fidei
magnitudo. Scd̄s ardēs dilectio. Ter-
tius vera dei cognitio que ipſū irradia-
uit tāꝙ ignis. De illo igne ſic dicit idē
vel ambo. In q̄ntū in illo fidei ardor
ferbuit. intantū ſupplicij flamma frige-
ſcit. Item eē ſaluatoris ignē feruorē fi-
dei legimꝰ in euangelio. Ignē veni mit
tere in terrā. Hoc igit igne bea. Lau.
accenſus flāmarū non ſentit incendiū
De ſcd̄o igne ſic ait idem vel Ambro
ſius. Ardebat extrinſecus martir Lau-
rentius tyranni ſeuientis incēdijs. ſed
maior illū intrinſecus xp̄i amoris flāma
torrebat. De 3° igne ſic dic. Fortiſſimū
martirē ſeuiſſima ꝑſecutoris flāma ſupa
re ñ potuit. q꞉ lōge ardētiꝰ vitatis radijs
mēs eiꝰ accēſa feruebat. Itē odio ꝑfidie
⁊ amore vitatis accēſus appoſitā ſibi ex
trinſecus flāmā aut nō ſenſit aut vicit.
Hz autē int ceteros martires Lau. tria
p̄uilegia ꝙtū ad offm̄. Primū ē i vi-
gilia. Solꝰ ei īt martires vigiliā h₃. ſ₃ vi
gilie ſcōꝝ ꝓ tīnſ tas p̄ ordiatōes hodie

ieiunia mutate sunt: mos enī fuit olim
(vt refert Johēs beleth) vt ī festiuitati-
bus sctōꝝ hoīes cum vxoribus et filiabꝰ
ad ecclesiā venirent. ⁊ ibi cū luminaribꝰ
ꝑnoctarent. Sed q̄r multa adulteria in
his vigilijs fiebāt: statutū fuit vt vigilie
in ieiunia ꝯuerterent. Nomen tn̄ anti-
quū est retētū. q̄r nō ieiunia: sed vigilie
adhuc appellant. Scdm̄ ē in octaua.
ipse nāq3 solus cū steph̄. habet oct̄. inter
martires. sicut Martinꝰ inter ꝯfessores.
Tertiū ē in regressiōibus antiphana-
rū qd̄ solꝰ ipse ⁊ Paulus hz. Sed Pau-
lus ꝓpter excellentiam p̄dicatiōis. Iste
ꝓpter excellentiā passionis.

Ypolitꝰ dicitur

ab hyper qd̄ est supra ⁊ litos qd̄
est lapis q̄si sup lapidē. i. xp̄m fundatꝰ.
Uel ab in ⁊ polis qd̄ est ciuitas. vel yp-
politus q̄si valde politus. Fuit enī sup
lapidē xp̄m bene fundatus ꝑ cōstantiā
⁊ firmitatē fuit in ciuitate superna. ꝑ de
sideriū ⁊ auiditatem. bene politus ꝑ tor
mentoꝝ acerbitatē.

Ypolitus post

q̄ corpus btī Laurentij sepeli-
uit. venit in domū suam ⁊ dās
pacē seruis suis ⁊ ancillis. oēs sacramen
to altaris qd̄ Justinus presbyter obtule
rat. cōicauit. ⁊ apposita mensa priusq̄ ci
bū sumeret. venientes milites eū rapue
rūt. ⁊ ad cesarē duxerūt. Quē videns De
cius cesar. subridens dixit ei. Nūquid ⁊
tu magus effectus es. q̄ corpus Lauren-
tij abstulisti? Cui yppolitus. Hoc feci
non quasi magus sed q̄si xp̄ianus. Tūc
Decius furore repletus precepit vt habi
tu quo vt xp̄ianus vtebat̄: expoliaretur
⁊ os eius lapidibus tūderet̄. Cui yppo-
litus. Non me expoliasti. sed magis ve-
stisti. Cui Decius. Quō insipiens effe-
ctus es. vt nuditatē tuā non erubescas?
Nūc ergo sacrifica ⁊ viues ne cum tuo
Laurētio pereas. Cui yppolitus. Exē-
plum merear fieri beati Laurentij. quē

tu ore polluto ausus es noīare. Tūc De-
cius fecit eū fustibus cedi ⁊ pectinibꝰ fer-
reis laniari. Ille autē se xp̄ianū eē voce
clara ꝯfitebat̄. ⁊ cum tormenta hm̄oi de
rideret. veste militari qua antea vteba-
tur eū vestiri fecit. hortans vt amicitiā ⁊
pristinā militiā3 retineret. Cui yppolitꝰ
cū diceret se xp̄o militare. Decius ira re-
pletus Ualeriano p̄fecto eum tradidit
vt oēs facultates eius accipet. ⁊ diris tor-
mētis eū3 interficeret. Inuēto quoq3 q̄
eius familia xp̄iana eēt. adducti sunt an
ꝯspectū eius. Qui cū ad sacrificia coge-
rent. concordia nutrix yppoliti ꝓ oībus
respōdit. Nos cum dn̄o nr̄o volumus
mori potius pudice q̄ impudice viuere
Cui Ualerianus. Genus seruoꝝ nō ni
si cū supplicijs emendat̄. Tunc p̄n̄te yp
polito ⁊ gaudēte iussit eam tādiu plum
batis cedi. quousq3 emisit spm̄. Dixitq3
yppolitus. Grās tibi ago dn̄e q̄r nutri-
cē meam an̄ cōspectum sctōꝝ tuoꝝ pre-
misisti. Deinde extra portā tibernā Ua-
lerianus yppolitū cū3 familia sua duci
fecit. yppolitus oēs ꝯfortans dixit. fr̄es
nolite metuere. q̄r ego ⁊ vos vnū deum
habemus. Iussitq3 Ualerianꝰ vt in con
spectu yppoliti oībus capita amputarē-
tur. yppoliti vō pedes ad colla indomi-
toꝝ equoꝝ fecit ligari. ⁊ ꝑ carduos ⁊ tri-
bulos trahi. tādiu donec spm̄ exalaret.
circa annū dn̄i. cclvj. Eoꝝ autē3 corpo-
ra Justinus p̄sbyter rapuit. ⁊ iuxta cor-
pus sancti Laurētij sepeliuit. Corpꝰ vō
sancte Cōcordie inueniri nō potuit: q̄r
fuerat in cloacā proiectum. Miles autē
quidā noīe Porphirius. credēs beatam
Concordiā aurū aut gēmas in vestimē
tis habere ad quendā cloacariū noīe hy
reneū q̄ erat occulte xp̄ianus accessit ⁊ di
xit. Secretū custodi ⁊ extrahe cōcordiā3
q̄r spero q̄ aurū aut gēmas in vestibus
suis habet. Cui ille. Ostēde mihi locū
⁊ secretū habeo. ⁊ quicq̄d inuenero nun
ciabo. Cū ḡ extractū fuisset ⁊ nihil inue-
nissent. miles ꝓtinus fugit. ⁊ hyreneꝰ vo
cato quodā xp̄iano noīe Habūdo. cor-

pus ad sanctum Justinū detulit. qd̄ ille
deuote suscipiēs iuxta corpus sctī yppo-
liti ⁊ alioꝝ sepeliuit. Qd̄ Ualerianꝰ au
diēs Hyreneum ⁊ Habundū tenuit. ⁊
ambos in cloacā viuos misit. Quoꝝ cor
pora Justinus rapuit ⁊ cum alijs sepeli
uit. Post hꝰ Decius cū Ualeriano in
currū ascendit aureū ⁊ ꝑgunt amphitea-
trū vt cruciēt xp̄ianos. Arreptus igitur
Decius a demonio clamabat. o yppoli-
te cathenis aspis vinctū me tenes. Uale
rianus silit̄ clamabat. O Laurēti igneis
cathenis me ligatū trahis. ⁊ eadem hora
Ualerianꝰ expirauit. Decius aūt domū
reuersus triduo a demone vexatꝰ clama
bat. Adiuro te Laurēti modicū3 cessa a
tormēt̄. ⁊ sic miserabilit̄ mortu est. Qd̄
vxor eius triphonia crudelis videns. di
missis oībus ad sanctū Justinū cū filia
sua Cyrilla accessit. ⁊ ab eo cum multis
alijs baptizari se fecit. Alia vō die cū ora
ret Triphonia emisit spm̄. Cuius corpꝰ
Justinus presbr̄ iuxta corpus sctī yppo-
liti sepeliuit. Audiētes. xlvij. milites q̄
regina ⁊ eius filia xp̄iane effecte eēnt. ve-
nerūt cū vxoribus suis ad Justinū pre-
sbyterum. vt baptisma susciperēt. quos
oēs Dyonisius q̄ sctō Sixto successerat:
baptizauit. Claudius aūt impator Cy
rillā cū sacrificare nollet iugulari fecit. ⁊
ceteros milites decollari. quorū corpora
in agro verano cū ceter̄ sepeliūt. Et
aduertendū q̄ expresse habet̄ hic. q̄ illi
Decio qui Laurentiū ⁊ yppolitū mar-
tirizauit. successit claudius. Claudiꝰ au-
tē nō successit Decio imperatori imo De
cio successit s̄m cronicas volusianꝰ. vo
lusiano galienꝰ. galieno claudiꝰ. Opor
tet ḡ dicere vt videt̄. q̄ aut galienus fue-
rit binomius ⁊ q̄ dictus sit galienꝰ ⁊ de-
cius. sic dicit Uincentius in cronica sua
⁊ Gotfridus ī liº suo. aut q̄ galienus in
sui adiutoriū quendā noīe Deciū3 fece-
rit cesarē nō tn̄ impatorē sicut dicit Ri-
cardus in cronica sua. De hꝰ martire sic
dicit Ambro in p̄fatōe. Beatus martir
yppolitus xp̄m vex ducē ꝯsiderans. mi-

les eius eē maluit q̄ dux militū compro
bari. btm̄q3 Laurētiū sue custodie man-
cipatū nō ꝑsecutus ē: s3 subsecutus. Qui
cū thezauros ecclesie discuteret: inuenit
thezauꝝ nō quē tyrannus eripet: s3 quē
pietas possideret iuenit thezaurū vn̄ ve-
re diuitie petēnt̄. Spreuit furorē tyran-
ni. vt cū regis ꝑpetui grā ꝓbaret̄. mem
bris diuidi nō refugit. ne nexibus diuel
leret̄ eternis. Bubulcus quidā noīe
Petrꝰ cū ī festo marie magdalene plau-
strū iūxisset. ⁊ boues sequēs ipsos male-
dictis vrgeret. ꝓtinus boues ⁊ aratrū a
fulmine absumunt̄. ⁊ ipse petrus q̄ hoc
imp̄catꝰ fuerat. supplicio attrociori tor-
q̄bat̄. Nā ignis eū arripuit a deo. q̄ car
nibus ⁊ neruis tibie ⁊ cruris ꝯsūptis os-
sa paterēt ⁊ ipsa tādē tibia a sua cōpage
penitus solueret̄. Tūc ille ad q̄dā eccle
siā btē virginis accedens. tibiā ipsam in
quodā foramine ipsius eccl̄ie abscōdit.
Et beatā virginē lacrimis ⁊ p̄cibus ꝓ
sua liberatiōe rogauit. Et ecce nocte q̄-
dā btā virgo cū btō yppolito ⁊ in visiōe
affuit ⁊ eidē yppolito vt petrū3 pristine
sanitati restituēt: īpetrauit. Statiq3 san-
ctus yppolitus tibiā de foramine accipi-
ens. loco suo q̄si surculum arbori in mo
mēto inseruit. In q̄ insitione tantos do
lores sensit. vt suis clamoribus totam fa
miliā excitaret. Qui surgētes ⁊ lumē ac-
cedētes. petrū3 duo crura ⁊ duas tibias
hr̄e conspiciūt. Sed se deludi putantes
ipsū iteꝝ atq3 iteꝝ ꝯtrectabant. ⁊ mēbra
vera ipsū hr̄e cōspiciebant. Qui vix eū3
excitātes. vn̄ hoc sibi acciderit: sciscitāt̄.
S3 ille eos ludere existimās: tandē victꝰ
rē vidit ⁊ extupuit. S3 tamē coxa noua
mollior q̄ vetusta ad sustinētiā corpor̄
nō poterat exeq̄ri. Un̄ ad publicationē
miraculi ꝑ annū claudicauit. Et tūc ite
rū beata virgo eidē apparēs. sctō yppoli
to dixit. vt q̄cq̄d curatiōi deesset. supplē
deberet. Euigilās igit̄ ⁊ se plene sanatū
inueniens reclusoriū introiuit. Cui dia
bolus in spē nude mulieris frequentissi-
me apparebat ⁊ nudā ei se ingerēs. q̄nto

ille fortiꝰ ſ reſiſtebat. tanto illa ei impū
dētius incūbebat. Cū ḡ illa eū plurimū
vexaret. Tandē ille ſtolā ſacerdotalem
accipiēs collū eius cinxit ⁊ mox diabo-
lo abſcedente cadauer putridū ibidem
remanſit. Tantuſq; fetor inde exalauit
vt nullus q̄ hoc vidit ambigeret qn cor-
pus mulieris alicuiꝰ mortue fuiſſet. qd̄
diabolus aſſumpſit.

Aſumptio bea

te vginis Marie qualiter facta
ſit. ex quodā libello apocripho q̄ Johā-
ni euangeliſte aſcribitur: edocet. Apl'is
naq; ob p̄dicatiōis grām diuerſas mū-
di ſubeūtibus regiones: virgo beata in
domo iuxta montē ſyon poſita dr̄ remā-
ſiſſe. Oia q; loca filij ſui. ſ. locū baptiſ-
mi. ieiunij. orōnis. paſſionis. ſepulture
reſurrectiōis. ⁊ aſcēſiōis quoad vixit de-
uotione ſedula viſitauit. Et ſm q̄ ait
Epiphanius. xxiiij. annis poſt aſcenſio-
nē filij ſui ſupuixit. Refert ḡ q̄ btā vir-
go. qn̄ xp̄m ↄcepit erat annoꝝ. xiiij. ⁊ in
xv. xp̄z pepit. ⁊ vixit cū eo annis. xxxiij.
⁊ poſt mortē xp̄i ſupuixit. xxiiij. annis. ⁊
ſʒ hᵒ qn̄ obijt erat annoꝝ. lxxij. Proba-
biliꝰ tn̄ videt qd̄ alıbi legit. vt. xij. ānis
filio ſupuixerit. ⁊ ſic ſexagenaria ſit aſſū-
pta. cū apl'i totidē annis predicauerint
in iudea. ⁊ circa ptes illas. ſicut eccleſia-
ſtica tradit hiſtoria. Die igit̄ qdā dū in
filij deſideriū cor vginis vehement ac-
cēdit. eſtuās aīmus cōmouet. ⁊ in exte-
riorē lacrimarū abundantiam excitat.
Cūq; ad tempꝰ ſubtracti filij eq̄nimit
nō ferret ſubtracta ſolacia. ecce angelus
cū multo lumine eidē aſtitit. ⁊ reuerent
vtpote ſui dn̄i mr̄em ſalutauit. Aue in-
q̄t bn̄dicta. ſuſcipies bn̄dictionē illiꝰ q̄
mādauit ſalutē iacob. ecce autem ramū
palme de padiſo ad te dn̄am attuli. quē
an̄ feretrū portare iubeas. cū die tertia
de corpore aſſumeris. Nā filiꝰ tuꝰ te ma-
trē reuerēdā expectat. Cui maria reſpō-
dit. Si inueni grām in oculis tuis. obſe-
cro vt nomē tuū mihi reuelare digners.

Sʒ hᵒ peto inſtantius. vt filij ⁊ frēs mei
apoſtoli ad me pariter ↄgregent. vt eos
an̄q̄ moriar corporalibꝰ oculis videam
⁊ ab eis ſepeliri valeā. ⁊ ipis pn̄tibꝰ ſpm̄
deo reddā. Hoc item peto ⁊ obſecro vt
aīa mea de corpore exiēs. nullū ſpm̄ de-
terrimū videat. nullaq; mihi ſathane
ptās occurrat. Cui angelꝰ. Cur ſcire de-
ſideras dn̄a nomē meū qd̄ admirabile
⁊ magnū? Ecce enī oēs ad te venient ho-
die. ↄgregabūt apl'i q̄ nobiles tibi exhi-
bebūt exeqas funerꝭ. ⁊ in eoꝝ conſpectu
ſpm̄ exalabis. Nā q̄ olī p̄phetam de iudea
in babilone i crine attulit ſubito ipſe p-
culdubio ad te apl'os adducē poterit i
mometo. Malignos aūt ſpūs videre cur
metuis? cum caput eiꝰ oīno ↄtriueris ⁊
ſpoliaueris ipſū ſue iperio ptātis fiat. tn̄
volūtas tua vt ipos n̄ videas. His dictꝭ
angelꝰ cū multo lumīe celos aſcēdit pal-
ma autē illa nimia claritate ſplendebat
⁊ erat qdē virge viriditate ↄſīlis. ſed fo-
lia ipſa vt ſtella matutina fulgebāt. Fa-
ctū ē autē dū Johēs in epheſo p̄dicaret
celum repēte intonuit et nubes cādida
ipſum ſuſtulit. ac raptū an̄ marie ianu-
as collocauit. pcutiēſq; oſtiū interiꝰ in-
troiuit. ⁊ reuerenter vgo virginē ſaluta-
uit. quē felix maria inſpiciēs. vehement
obſtupuit ⁊ p̄ gaudio lacrimas ↄtinere
n̄ equit dixitq;. Fili Johēs memor eſto
vboꝝ mgr̄i tui quibꝰ me tibi mr̄em ⁊ te
mihi in filiū cōmendauit. Ecce a dn̄o
euocata debitū hūane ↄditiōis exoluo.
ac corpꝰ meū tibi cura ſollicita recōmē-
do. Audiui enī iudeos inijſſe ↄſiliū di-
cētes. Expectemꝰ viri frēs q̄adūſq; illa
q̄ ih̄m portauit ſubeat mortē. ⁊ corpus
eius ↄtinuo rapiemꝰ. ac iniectū ignibus
cōburemꝰ tu igit hāc palmā deferri fa-
cies an̄ feretrū cū corpus meū duxeritis
ad ſepulcrū. dixitq; Johēs. o vtinā hic
eſſent oēs apoſtoli frēs mei. vt decent ti-
bi parare poſſemus exeqas. ac exoluere
laudes dignas. hec illo dicēte. oēs apo-
ſtoli de locis in q̄bus p̄dicabāt a nubibꝰ
rapiunt. ⁊ an̄ marie oſtiū collocantur.

Qui videntes ſe ibidē inſimul cōgrega-
tos mirabantur: dicentes. Que nā cau-
ſa eſt propter quam nos hic dominꝰ in-
ſimul congregauit? Johannes igitur
ad eos exijt et dominam de corpore re-
ceſſuram predixit. ⁊ addidit dicēs. Ui-
dete fratres. ne cū obierit aliquis eā de-
fleat ne hoc videns populus conturbe-
tur ⁊ dicat. Ecce iſti quomodo timent
mortem qui tamen alijs predicāt reſur-
rectionem. Dyoniſius Pauli apo-
ſtoli diſcipulꝰ. in libro de diuinis nomi-
nibus hoc idem aſſerit. apoſtolos. ſ. in
dormitione virginis conueniſſe ⁊ ſe ſi-
militer interfuiſſe. Ac vnūquēq; in lau-
de xp̄i ⁊ vginis ſermonē feciſſe. Ait enī
ſic loquēs ad Thimotheū. Nos vt no-
ſti ⁊ ipſe ⁊ multi ſctōꝝ nr̄oꝝ fratrū cum
ↄueniſſemꝰ ad viſionē corporis vite p̄n-
cipis. ⁊ qd̄ deū ſuſcepit. aderat autem ⁊
frat dei Jacobꝰ ⁊ Petrꝰ ſūma ⁊ pfectiſſi-
ma theologoꝝ ſūmitas. Poſtea viſū eſt
vt vniuerſi hierarche laudarēt. ſic vnꝰ-
q̄ſq; erat ſufficiēs infinite virtutꝭ boni-
tate tearchice infirmitatis. hec Dyoni-
ſius. Cū autem btā maria oēs apl'os
ↄgregatos vidiſſet. dn̄m bn̄dixit ⁊ i me-
dio eoꝝ ardētibꝰ lāpadibꝰ ⁊ lucernis cō-
ſedit. Circa vo horā noctis tertiā. ih̄s
aduēit cū angeloꝝ ordinibꝰ. patriarcha-
rū cetibus martirū agminibus. ↄfeſſoꝝ
acie. virginūq; choris. ⁊ an̄ thoꝝ virgis
acies ordinat. ⁊ dulcia cantica frequen-
tant. Quales autē exequie ibidē cele-
brate ſunt. ex p̄dicto libello q̄ Johanni
aſcribit: edocet. Nam prior ipſe ih̄s in-
choauit ⁊ dixit. Ueni electa mea ⁊ ponā
te in thronū meum. q: ↄcōcupiui ſpēm
tuā. Et illa. Paratū cor meū dn̄e para-
tū cor meū. Tūc oēs qui cum ih̄u vene-
rāt dulcit intonāt: dicentes. Hec ē q̄ ne-
ſciuit thoꝝ in delictis. habebit fructum
in refectiōe aīaꝝ ſanctarū. Ipſa autē de
ſemetipſa cecinit: dicēs. Beatā me dicēt
oēs generatiōes. q: fecit mihi magna q̄
potēs ē ⁊ ſanctū nomē eiꝰ. Tunc cantor

omnibus intonauit: dicēs. excellentius.
Ueni de libano ſpōſa veni de libano ve-
ni coronaberꝭ. Et illa. Ecce venio: q: in
capite libri ſcriptum eſt de me. vt facerē
voluntatem tuam deꝰ. q: exultauit ſpi-
ritus meꝰ in deo ſalutari meo. Sicq; ma-
rie anima de corpore egreditur. ⁊ in vl-
nas filij aduolauit. Fuitq; tam a dolo-
re carnis extranea. q̄ a corruptiōe extite-
rat aliena. Dixitq; apoſtolis dominus.
Corpus virginis matris in vallem ioſa-
phat deferte. ⁊ in monumento nouo qd̄
ibidem inuenietis. illud recōdite. ⁊ me
ibidem triduo donec ad vos redeā ex-
pectate. Statīq; circūdederunt eā flores
roſarum. roſei. ſ. cetus martirum. ⁊ lilia
ↄuallium. agmina. ſ. angelorum. confeſſo-
rum ⁊ virginum. Poſt eā apoſtoli da-
mitant dicētes. Uirgo prudentiſſima
quo progrederis? Eſto noſtri memor o
domina. Tunc ad concentum angelo-
rum aſcendentium cetus qui remanſe-
rant admirati concite obuiam proceſſe-
runt. Uidenteſq; regem ſuum femine
animam in vlnis proprijs baiulantem
Illāq; ſuper illum innixam. obſtupefa-
cti clamare ceperunt: dicentes. Que eſt
iſta que aſcendit de deſerto. delitijs af-
fluens. innixa ſuper dilectū ſuū. Quibꝰ
concomitantes dixerunt. Iſta eſt ſpecio-
ſa inter filias hieruſalem. ſicut vidiſtis
eam plenam caritate ⁊ dilectiōe. Sicq;
in celum gaudens ſuſcipitur ⁊ a dextris
filij in throno glorie collocat. Apoſto-
li autem viderūt eius animam tanti eē
candoris. vt nulla mortaliū lingua poſ-
ſet effari. Tres autem virgines que
ibidem erant corpus eius lauandi gra-
tia expoliaſſent. tanta ſtatim corpus cla-
ritate reſplenduit. vt tangi quidem ad
lauandum poſſet. videri autem nō poſ-
ſet. tamdiu autem lux illa ibidem reſplē-
duit donec corpus a virginibus lotum
fuit. Apoſtoli autem corpus eius reue-
renter ceperunt. ⁊ ſuper feretrum poſue-
runt. Dixitq; Johānes Petro. hāc pal-

maiã añ feretrū petre portabis. qꝛ dñs
nobis te ꝓtulit. ⁊ ſuaꝝ oiū paſtorem et
ꝑncipē ordinauit. Cui petrus. Hãc po-
tius portare te ↄuenit qꝛ virgo a dño es
electus. ⁊ dignū eſt vt palmã ṽginis vir
go ferat. Tu ſup pectus dñi recumbere
meruiſti. ⁊ exinde ſapientie ac grē plus
ceteris flueta potaſti. ⁊ iuſtū videt vt q
a filio recepiſti plus muneris: impēdas
virgini plus honoris. Tu igit portare
debes hãc palmã luminis ad exequias
ſctitatis. q potatus es poculo luc de fon-
te ꝑpetue claritatis. Ego autē portabo
cū feretro ſctm̄ corpus. Ceteri autē fra-
tres nr̄i circūdantes feretrū: referant lau
des deo. Paulus autē dixit. ⁊ ego q mi-
nimus vr̄m oim̄ ſum portabo tecū. Ele-
nãtes itaqꝫ petrus ⁊ paulus feretrū. Pe-
trus incepit cãtare ac dicē. In exitu iſrl'
de egypto all'a. Ceteri autem apl'i cãtus
dulcit proſequunt. Dñs autē feretrū ⁊
apl'os nube ↄtexit. ita qꝫ ipi nō videbã-
tur ſed tm̄ eoꝝ vox audiebat. Affuerūt
angeli cū apl'is cōcinētes. ⁊ terrā totam
ſonitu mire ſuauitatis replētes. Excita
ti oēs ad tã dulcē melodiã de ciuitate ve
locius exeūt. ⁊ qd nã hoc ſit diligent ſci-
ſcitant. Tūc extitit q diceret. mariã illã
diſcipuli ihū efferūt mortuã. Circa illaꝫ
hãc quã auditis cōcinūt melodiã. Tūc
oēs ad arma cōcurrūt ⁊ ſe mutuo horta
bant dicētes. Uenite oēs diſcipulos oc-
cidamus: ac corpus illud qd ſeductoreꝫ
illū portauit: ignibus cōburamus. Pri-
ceps autē ſacerdotū hec vidēs obſtupu-
it. ⁊ ira repletus ait. Ecce tabernaculuꝫ
illius q nos ⁊ genus nr̄m cōturbauit q-
lē gloriã nūc accepit. ⁊ hoc dicēs manus
ad lectū miſit. volēs illud euertere ac ad
terrã deducere. Tūc manus eius ſubito
ambe aruerãt. ⁊ lectulo adheſerūt ita vt
ad lectulū manibꝰ pēderet. ⁊ nimio cru
ciatu vexatꝰ: lamētabilit eiulararet. Reli
quus autē populus ab angelis q erãt in
nubibus cecitate ꝑcuſſus eſt. Princeps
autē ſacerdotū clamabat dicēs. Sancte
petre in hac tribulatōe me nō deſpicias.

ſed ꝓ me obſecro ad dñm ꝓces fundas.
Memor enim debes eē qliter aliqñ tibi
aſtiti. ⁊ qlit te accuſante ancilla oſtiaria
excuſaui. Cui petrꝰ. In obſequijs dñe
nr̄e ipediti ſumus. ⁊ curatiōi tue intēdē
non valemus. Uerūtñ ſi in dñm nr̄m
ihm xp̄m ⁊ in hanc q ipſum portauit cre
dideris. ſpero qꝫ cōtinuo ſanitatis bñfi-
cio potieris. Qui reſpōdit. Credo dñm
ihm verꝫ eē filiū dei ⁊ hanc ſacratiſſimã
mr̄em eius. Statiqꝫ a feretro manus eiꝰ
ſolute ſūt. ſed tñ in brachijs adhuc ari-
ditas remãſit. ⁊ dolor vehemēs nō reces
ſerat. Dixitqꝫ ei petrꝰ. Oſculare feretrū
⁊ dic. Credo in deū ihm xp̄m quem iſta
in vtero portauit. ⁊ poſt ꝑtū virgo ꝑmã
ſit. Qd cū feciſſet cōtinuo priſtine ē red-
ditus ſanitati. Dixitqꝫ ei petrus. Accipe
hãc palmã de manu fratris nr̄i Iohan-
nis ⁊ pones eã ſup populū excecatū. ⁊ q-
cūqꝫ credere voluerit recipiet viſū. Qui
autē credē noluerit: videre non poterit
inetnū. Mariã autē portãtes apoſto-
li in monumēto poſuerūt. ⁊ iuxꝫ illud vt
dñs iuſſerat cōſederūt. Tertia autē die
veniēs cū multitudine angeloꝝ ipſos ſa
lutauit dicēs. Pax vobis. q rñderūt glo
ria tibi deus q facis mirabilia magna ſo
lus. Et dixit apl'is dñs. qd grē ⁊ honoꝛ
vobis videt. vt mee nūc conferã genitri
ci: Et illi. Iuſtū videt dñe ſeruis tuis.
vt ſicut tu deuicta morte regnas i ſecula.
ſic tue reſuſcites mr̄is corpuſculū ⁊ a de-
xtris tuis colloces in eternum. Quo an-
nuēte michael angelus continuo affuit
⁊ Marie animaꝫ coram dño ꝑſentauit.
Tūc ſaluator locutus ē ei. Surge ꝓxi-
ma mea. columba mea. tabernaculū glo
rie. vaſculuꝫ vite. templū celeſte: vt ſicut
ꝑ coitū labeꝫ non ſenſiſti criminis. ſic in
ſepulcro ſolutionē corporis minime pa-
tiaris. Statiqꝫ aĩa ad marie acceſſit cor-
puſculum. ⁊ de tumulo prodijt glorio-
ſum. Sicqꝫ ad ethereum aſſumitur tha
lamum comitante ſe cum multitudine
angelorum. Thomas autem cum abeſ-
ſet ⁊ rediēs credē recuſaret. ſubito zonã

qua corpꝰ eius ꝑcinctum fuerat: ab aere
recepit illeſaꝫ vt vel ſic intelligeret qꝫ to-
talit fuiſſet aſſumpta. Hoc autē qd
ꝑdictū eſt totū illud apocriphum ē. de
quo ait Hieroꝰ. in ep'la ſiue ſermone ad
Paulaꝫ ⁊ Euſtochiū. Ille ſane libellus
vere apocriphꝰ ē cenſendus niſi quo ad
aliq fidedigna q vident a ſanctis appro
bata. q ſunt. ix. ſ. qꝫ ꝓmiſſa ſit ⁊ exhibi-
ta virgini oĩmoda ↄſolatio. apl'oꝝ oĩuꝫ
congregatio. ſine dolore conſūmatio. ſe
pulture in valle ioſaphat ꝑparatio. exe-
quialis xp̄i deuotio. ⁊ totiꝰ curie celeſtis
obuiatio. iudeoꝝ perſecutio. miraculoꝝ
in oĩ cauſa ↄdecente choruſcatio. in aĩa
ſil' ⁊ corpore aſſumptio. Porro alia mul
ta ſunt ibi poſita potiꝰ ad ſil'ationem q
ad veritatē. vt qꝫ Thomas non affuerit
⁊ veniēs dubitauerit. ⁊ his ſilia que ꝑ ſe
patent q ſunt relinquēda potiꝰ q aſſeren
da. Ueſtimenta autē ipſius ad ↄſola
tionē fideliū dicunt in tumulo remãſiſ-
ſe. Uñ ⁊ de quadã ꝑte ipſarū veſtiū tale
miraculū cōtigiſſe narrat. Cū dux nor-
manoꝝ vrbē carnotenſiū obſediſſet. epi
ſcopus illius vrbis tunicã btē Marie q
ibidē ſeruabat more vexilli haſte impo-
ſuit. ⁊ ſubſequēte populo ſecurꝰ ad ho-
ſtes exiuit. ſtatiqꝫ oĩs hoſtilis exercitus
amētia ⁊ cecitate ꝑcuſſus ē. ſtabatqꝫ to-
tus corde tremulus ⁊ totꝰ aĩo ſtupefactꝰ
Qd illi de ciuitate vidētes diuino iudi-
cio ſupaddūt. ⁊ attrociter hoſtes cedūt.
qd btē Marie plurimū diſplicuiſſe pro
bat ex eo qꝫ ↄtinuo tunica illa diſparu-
it. ⁊ viſum ↄtinuo hoſtis recepit. In
reuelatiōibus ſctē Elizabeth legitur. qꝫ
dū ipſa Elizabeth qdã vice in ſpū rapta
eēt. vidit in loco valde remoto quoddã
ſepulcrū multo lumine circūfuſū. ⁊ qſi
ſpēm mulieris in eo ⁊ circūſtabat multi-
tudo angeloꝝ. ⁊ poſt puſillum de ſepul-
cro erepta eſt ⁊ in ſublime cū illa aſtãtiū
multitudīe eleuata. ⁊ ecce in eius occur-
ſum vir qdã de celis admirabilis ⁊ glo-
rioſus aduenit. portãs in dextra crucis
vexillū. ⁊ cum eo infinita milia angeloꝝ

Sicqꝫ eã alacrit ſuſcipientes. cū magno
cōcentu eã in celos deduxerūt. Poſt mo
dicū ṽo tp̄is Elizabeth angelū cū quo
ſepe loquebat de predicta viſiōe interro
gauit. Qui reſpōdens ait. Oſtenſum eſt
tibi in hac viſione quō taꝫ in carne q in
ſpū dña noſtra in celū aſſumpta ē. Dicit
autē in eiſdē reuelationibꝰ ſibi reuelatū
eē qꝫ poſt. xl. dies ſui trãſitus in corpore
ſit aſſumpta. Nã btã Maria ſecū collo
quens: ait. Poſt aſcenſionē dñi ⁊ tot die-
bus quot ſūt a die aſcēſiōis vſqꝫ ad diē
mee aſſumptiōis: ſupuixi. Oēs aūt apl'i
dormitioni mee interfuerūt. ⁊ corpꝰ meū
reuerent ſepulture dederūt. Sed qdra
geſima die poſtmodū reſurrexi. Cū aūt
Elizabeth eã introgaſſet vtꝝ hoc mani-
feſtare vel celare deberet: dixit: nec carna
libus ⁊ incredulis reuelanda. nec deuo-
tis ⁊ fidelibus abſcondēda. Notan-
dū eſt ꝫ qꝫ glorioſa ṽgo Maria aſſūpta
⁊ exultata ē integralit. honorabiliter. le-
tant ⁊ excellent. aſſumpta ē enī integre
in aĩa ⁊ corpore. ſicut pie credit eccleſia.
Qd quidē multi ſctoꝝ nō ſolum aſſerūt
ſed etiã hꝰ ꝓbare multis rōnibus moli-
unt. Bernhardi enī rō eſt. qm̄ ſctoꝝ cor
pora deus ꝑcioſa ſublimauit. vt puta Pe
tri ⁊ Iacobi tã glorioſe venerabilia red
didit. ⁊ honore tã mirifico ſublimauit.
vt ⁊ ipſis deputet locus eoꝝ veneratiōi
ↄgruus. ⁊ ad ipſa mundꝰ ꝓperet vniuer
ſis. Si igit Marie corpꝰ ſup terram eſſe
dicat cū nec deuota frequent viſitatiōe
fideliū. nec eideꝫ locꝰ deputet honoris.
nimiꝝ videbit xp̄s honorē materni cor
poris ↄtēſiſſe cum tñ ſup terrã alioꝝ ſan
ctoꝝ corpora ſic honoret. Hieroꝰ. etiam
dicit qꝫ. xviij. kalēdas ſeptēbris Maria
ad celos aſcēdit. Qꝛ ṽo dicit de Marie
corporali aſſumptiōe eccl'ie potiꝰ eliget
pie dubitare q aliud temere diffinire in
ſequentibꝰ credendū eē ſic ꝓbat. Si nō
deſunt q dicūt in his qui cuꝫ xp̄o ſurre-
xerunt perpetuã reſurrectionē iã eē com
pletam. ⁊ nōnulli credãt cuſtodē virgi-
nis Iohānē etiã in glorificata carne gau

dere cū xp̄o. cur id nō magis ē credendū
de mr̄e ſaluatoꝛ. Qui eni dixit honoꝛa
patrē ⁊ mr̄em. ⁊ nō veni ſoluē legē ſꝫ ad
implere: pfecto mr̄em ſuā ſup oēs honoꝛa
uit nec nos de btā Maria factū ambigi
mus. Augꝰ aūt nō ſolū hͦ affirmat. ſed
etiā tribꝰ rōnibus hͦ pbat. ⁊ pͣ qdē eſt
carnis xp̄i ⁊ v̄ginis vnitas. Ait eni ſic.
Putredo nāqꝫ ⁊ v̄mis humane ē obpro
briū ꝯditiōis a q̄ obpꝛobrio cū ih̄s alie=
nus ſit mariena excipit̄ quā ih̄s de ea
aſſumpſiſſe pbat̄. Scd̄a rō ē coꝛpoꝛ eiꝰ
dignitas. vn̄ ait thronum dei. thalamū
dn̄i. tabernaculū xp̄i. dignuꝫ ē ibi eē vbi
ipſe ē. tā pcioſū thezaurū dignius ē celo
ſeruari q̄ terra. Tertia eſt v̄ginalis car=
nis pfecta integritas. Ait enim ſic. Le=
tare maria leticia inenarrabili coꝛpoꝛe ⁊
aīa in xp̄o ꝓprio filio. ꝑ ꝓpriū filiū. Nec
ſeq̄ dꝫ coꝛruptōis erūna. quā nulla ſecu=
ta eſt tātū filiū pariēdo integritatis coꝛ=
ruptio. vt ſit ſp incoꝛrupta quā tāta pfu
dit grā. ſit integra viuēs q̄ oīuꝫ integraꝫ
pfectāqꝫ genuit vitā. ſit cū illo quē ī ſuo
geſſit vtero ſit apud illum illa q̄ genuit.
fouit. ⁊ aluit illum. btā maria dei geni=
trix dei miſtratrix ⁊ ſuatrix. De q̄ (q2 ali
ter ſentire nō audeo) aliud dicē nō pſu=
mo. Ad hͦ facit qd̄ ille egregiꝰ v̄ſificatoꝛ
ait. Scādit ad ethera v̄go puerpera. vir=
gula yeſſe. Nō ſine coꝛpoꝛe ſꝫ ſine tpe tē
dit ad eē. Scd̄o letant̄. De hͦ dicit Ge=
rardus ep̄s ⁊ martir in ſuis omelijs. ſ.
hodie v̄ginē beatā celi ſuſceperūt letan=
do. angeli gaudēdo. ⁊ archāgeli iubilā=
do. throni exultādo. dn̄atiōes pſallēdo
pncipatꝰ armonizādo. ptātes citharizā=
do. cherubin ⁊ ſeraphin hymnizādo. at=
qꝫ ad ſupmū diuine maieſtatis tribunal
ducēdo. Tertio honoꝛabilit̄. q2 ipſe
ih̄s ⁊ totiꝰ milicie celeſtis exercitꝰ eidem
obuiā venit. Vn̄ Hiero. q̄s illud cogita
re ſufficiat. q̄ glioſa hodie regina mūdi
pceſſit. q̄nto deuotōis affectu tāta ī eiꝰ
occurſū celeſtiū legionū pdierit multi=
tudo. Quātis ad thronū cāticꝭ ſit dedu=
cta. q̄ placito vultu. q̄ ſerena facie. q̄ di=
uinis amplexibꝰ a filio ſit ſuſcepta ⁊ ſu=
per oēm creaturā exaltata. Idē. hodier=
na die credēdū ē militiā celoꝝ feſtine ge=
nitrici dei obuiā aduenisse. eāqꝫ igēti lu=
mine circūfulſiſſe. ⁊ vſqꝫ ad dei thronuꝫ
cum laudibꝰ ⁊ cāticis ſpiritalibꝰ pduxiſ=
ſe. Celeſtē q̄ꝫ hierl'm militiā tūc ieffabi=
li leticia exultaſſe. ⁊ iocunda tā ieffabili
caritate ⁊ oī gratulatiōe iubilaſſe. qm̄ feſti
uitas hec q̄ nobis hodie reuoluit̄ ānua=
lis oībus facta eſt cōtinua. Credit̄ q̄ꝫ
q̄ ipſe ſaluatoꝛ p ſe totꝰ feſtiuꝰ occurre=
rit ⁊ cū gaudio eā ſecū in throno collo=
cauit. al's quoqꝫ nō iplēſſꝫ qd̄ in lege ipe
mādauit. honoꝛa patrē tuū ⁊ mr̄eꝫ tuaꝫ.
hec Hiero. Quarto excellēt̄. Hiero.
Hec ē dies in q̄ vſqꝫ ad throni celſitudi
nē intemerata mr̄ ⁊ v̄go pceſſit atqꝫ ī re
gni ſolio ſublimata. pꝰ xp̄m glorioſa re
ſedit. Qualit̄ autē in celeſti gloria ſubli=
mata ⁊ honoꝛificata ſit oñdit btūs Ge=
rardus in ſuis omelijs dicēs. Solꝰ dn̄s
ih̄s xp̄s pōt hāc magnificare. queādmo
dū fecit vt ab ipſa maieſtate laudem ꝯti
nue accipiat ⁊ honoꝛem. angelicꝭ ſtipata
choꝛis. archāgelicis vallata turmis thro
noꝝ hincinde poſſeſſa iubilatōibus. do=
minationum circūcincta tripudijs. pn=
cipatuū circūſepta obſequijs. poteſtatū
amplexata plauſibꝰ. v̄tutū girata hono
ribus. cherubin circūſtantia hymnifica=
tiōibus. ſeraphin vndiqꝫ poſſeſſa ineffa
bilibus cātiōibus. Ipſa quoqꝫ ineffabi=
liſſima trinitas pheni tripudio ſibi ap=
plaudit. atqꝫ ſua grā in eo tota redūdāte
oēs eidē attēdere facit. Aploꝝ ſplēdidiſ
ſimus oꝛdo. ineffabile laude eā extollit.
martiꝝ multitudo oīmode ſupplicat tā=
te dn̄e. Confeſſoꝝ exercitus īnumerabil'
ꝯtinuū ſibi pſonat canticū. v̄ginū cādi=
diſſima cōtio. iugē choꝛeā ad ſuam cele=
brat gloriā. Inuite etiā īfernus ſibi vlu=
lat. ⁊ pcaciſſimi demones cōclamāt.
Quidā clericus v̄gini marie deuotus ꝯ
doloꝛē q̄nqꝫ vulneꝝ xp̄i eāꝫ quotidie per
hec v̄ba q̄ſi ꝯſolari ſtudebat di. Gaude
dei genitrix virgo imaculata. Gaude q̄
ab angelo gaudium ſuſcepiſti. Gaude q̄
cōcepiſti. Gaude q̄ genuiſti eterni luminis
claritatē. Gaude mr̄. Gaude ſancta dei
genitrix v̄go tu ſola mr̄ innupta. te lau=
dat oīs creatura ⁊ factura. genitrix lucis
ſis p nob̄ q̄ſumus ppetua interuentrix.
Hic cū nimio lāguoꝛe coꝛreptus ad ex=
trema veniſſꝫ pauoꝛe pturbari cepit. Cui
v̄go apparens dixit. Cur fili tāto timoꝛe
trepidas q̄ totiēs mihi gaudiū nūciaſti?
gaude etiā tu. ⁊ vt eternalit̄ gaudeas: ve
ni mecū. Miles q̄dā potens ⁊ diues
dū oīa bona ſua indiſcreta libalitate di=
ſpergēt. ad tantā deuenit inopiā: vt q̄ cō
ſueuerat magna tribuē iā inciperet mini=
mis indigere. Habebat āt quandā vxo
vxoꝛē pudiciſſimā ⁊ btē marie valde de=
uotā. Appꝛopinquāte āt q̄dā ſolēnitate
ī q̄ pdictus miles multa donaria cōſue=
uerat elargiri. cū iā qd̄ tribueret non ha
beret nimia ꝯfuſiōe ⁊ v̄ecundia ductus
q̄uſqꝫ pdicta trāſiſſet ſolēnitas deſtū lo
cū meroꝛis amicuꝫ expetijt. vt ⁊ foꝛtune
ſue incōmoda plāgeret. ⁊ verecūdiā eui
taret. ⁊ ecce ſubito q̄dā equus valde ter=
ribilis terribilioꝛē hn̄s ſeſſoꝛē ad euꝫ ac=
ceſſit. Cuius ſeſſoꝛ eū alloq̄t̄. ⁊ cām tāte
triſticie ſciſcitat̄. Cui cū oīa q̄ ſibi ꝯtige=
rant p oꝛdinē enarraſſꝫ: ille ait. Si mihi
ī modico obtpare volueris magis q̄ an=
tea gloria ⁊ diuitijs habūdab̄. Spōdet
ille pncipi tenebraꝝ. ſe q̄cq̄d iuſſerit libēt̄
facturū. dūmō ipſe ſibi impleat q̄ pmit=
tit. ⁊ ille. Ecce pgens ī domū tuā ī tali lo
co reqres. ⁊ ibidē tot auri ⁊ argēti pōde=
ra. tot lapides pcioſos inuenies. mihi āt
hoc facias vt tali die huc vxoꝛem tuā ad
me adducas. ſub tali pmiſſiōe miles ad
domū reuertit̄ ⁊ ī loco quo ſibi dixerat
q̄rēs oīa repit q̄ pdixit q̄ inueniens mox
emit palatia largit̄ dona redemit fūdos
comparat ſeruos. Appꝛopinquāte vero
die ſtatuta vxoꝛē ſuam vocauit: ⁊ dixit.
Equū ꝯſcendite: q2 aliquo longius me
cum pergere vos opoꝛꝫ. At illa tremēs
ac pauens ⁊ viri imperio cōtradicere nō
pſumens. beate marie ſe deuote cōmen
dauit. ⁊ poſt virum abire cepit. Cum au
tem longius pceſſiſſent ⁊ in via quādā
eccleſiam inueniſſent. illa de equo deſcen
dens eccleſiam intrauit viro exterius ex=
pectante. Dum vero beate marie ſe deuo
te cōmendaret. illa ſubito obdoꝛmiuit.
⁊ virgo glorioſa predicte matrone in ha=
bitu ⁊ qualitate per oīa ſimilis de alta
ri pꝛoceſſit ⁊ foꝛas exiens equum cōſcen=
dit. matrona illa in eccleſia doꝛmiente ⁊
remanente. Vir autem ſuam vxoꝛem eē
arbitrans: pꝛofectus eſt. Cum autem ad
locum ſtatutum veniſſent. ecce pꝛinceps
tenebꝛarum cuꝫ impetu nimio veniebat
⁊ ad locum feſtinabat. ⁊ cum appꝛopin=
quaſſet ſtatim ille infremauit. ⁊ tremens
ac pauens accedere non preſumpſit. Di
xitqꝫ militi. Infideliſſime hominū cur
me taliter illuſiſti: ⁊ pꝛo tantis benefici=
js mihi talia contuliſti? Ego eīn tibi di
xeram. vt ad me adduceres tuam coniu
gem ⁊ tu adduxiſti domini genitricem.
Volebam vxoꝛem tuam et tu adduxiſti
mihi mariam. Nam cum vxoꝛ tua mihi
multas inferat iniurias. de ea volebam
expetere vltionē. ⁊ tu ad me iſtā adduxi=
ſti vt me toꝛq̄at: ⁊ ad infernū mittat. Au=
diēs hoc vir vehemēt̄ ſtupebat. ⁊ p timo
re ⁊ admiratiōe nimia loqui nō poterat
Beata aūt maria dixit. Qua temeritate
nequā ſpūs deuote mee nocē pſūpſiſti?
Nō hͦ tibi īpune cedet. ⁊ nūc te hac ple
ctoꝛ ſnīa. vt in infernū deſcēdas ⁊ alicui
mecū deuotōe inocāti nocē decceto nō p
ſumas. Ille āt cū multo eiulatu receſſit
⁊ vir de eq̄ exiliēs ſe ad eiꝰ pedes pſtrauit
Quē v̄go increpās ad ſuā vxoꝛē que ad=
huc in eccl'ia doꝛmiuit iubet redire. ⁊ oēs
diuitias demonis abijcere. Rediēs igit̄
cū adhuc vxoꝛem ſuam doꝛmientē inue
niret eam excitauit. ⁊ ſibi que acciderant
enarrauit. Cum auteꝫ domū rediſſent.
⁊ omnes demonis diuitias abieciſſent. ī
laude v̄ginis deuotiſſime pmanſerūt. et
multas poſtmodū diuitias ipā largiēte
v̄gīe receperūt. Ad iudiciū dei q̄dā ī
viſione rapit̄. q̄ pctōꝝ ſarcina grauabat̄

ꝫ ecce ſathan affuit ⁊ dixit. Nihil in hu-
ius aīa habetis ꝓprij ſed mei potius ex-
tat dñij. Habeo enī inde publicū iſtru-
mētū. Cui dixit dñs. Ubi ē tuū inſtru-
mentū? Et ille. Inſtrumētū habeo qđ
ore ꝓprio ipſe dictaſti ⁊ ꝑpetuo duratu-
rū ſanxiſti. Dixiſti enī q̄cūq̃ hora come-
deritis morte moriemini. Cum igit̃ iſte
ſic de ꝓgenie illoꝝ qui cibū vetitū come
derūt. iure inſtrumēti publici mecū i iu-
dicio dꝫ mori. Dixit autē dñs. Permit-
tit̃ tibi hō. ꝓ te loqui. Ille autē obmu-
tuit. Dixit iteꝝ demon. Mea ē iteꝝ ꝑſcri-
ptione. q2 eam iam .xxx. annis poſſedi. ⁊
mihi tāq̃ ſeruus ꝓprius obediuit. ⁊ ad-
huc ille obmutuit. Demon iteruꝫ dixit.
Mea ē etiā. q2 ⁊ ſi aliq̄ bona fecerit eius
tñ mala icōꝑabilit̃ vincūt bona. Dñs
autē nolēs ꝯ eū cito ꝓferre ſniam. eidē
terminū cōceſſit octo dieꝝ vt octauo die
corā ſe cōpareret. ⁊ de his oībus rationē
redderet. Cum igit̃ a facie dñi timēs ac
merēs abiret: quidā ei obuiauit ⁊ cāꝫ tā-
te triſticie requiſiuit. Cui cū ille oīa per
ordinē retuliſſet. At ille. Ne timeas nec
formides. q2 de primo viriliť te iuuabo
Cū autē ab eo interrogaret̃ quo noīe vo-
caret: ait. veritas ē nomē meū. Inuenit-
q̃ ſcđm qui ꝓmiſit eū iuuare efficaciter
de ſcđo. Interrogatus autem quo noīe
vocaret̃? Reſpōdit iuſticia vocor. Die
autē octauo añ iudiciū venit ⁊ demō ei
primū obiecit. Ad quē reſpondēs veri-
tas ait. Duplicē mortē eē nouimus cor-
poris. ſ. ⁊ gehēne. Illud ğ inſtrumentū
qđ pro te demon allegas. non loquit̃ de
morte gehēne ſed corporis. Qđ quidem
ex hoc manifeſtū ē. q2 cum oēs in illa ſen
tentia includant̃. ſ. ꝙ corpore moriant̃.
nō tamen oēs gehenne ignib9 moriunt̃
ꝗtū enī ad mortē corporis ē ſemꝑ dura
tiuū ꝗtuꝫ vo ad mortē aīe eſt ꝑ xpi ſan-
guinē reuocatū. Tunc demon videns
q2 in primo ſuccubuit. Scđm ſibi obij-
cere cepit. ſed iuſticia affuit. ⁊ ꝓ eo talit̃
reſpōdit. Licet enim multis annis ſeruū
poſſederiſ. tñ rō ſemper ꝯdixit. ſemꝑ enī
rō murmurabat ꝙ tam crudeli dño ſer-
uiebat. Ad tertiū obiectū neminem ha-
buit adiutorē. Dixitq̃ dñs. Afferat̃ ſta-
tera ⁊ bona ⁊ mala oīa ponderent̃. Ue-
ritas autē ⁊ iuſticia peccatori dixerunt.
Ad mr̄em miſericordie q̄ iuxta dñm ſe-
det tota mente recurre. ⁊ eā in tui adiu-
toriū inuocare ſtude. Qđ cū feciſſet: bea
ta Maria in ei9 adiutoriuꝫ venit. ⁊ ſuꝑ
ſtaterā ex illa ꝑte vbi erāt pauca bōa ma
nū appoſuit. Diabolus autē ex alia par
te trahere conabat̃. ſed mr̄ miſericordie
preualuit. ⁊ peccatorē liberauit. Ille igi
tur ad ſe rediēs: in melius vitā mutauit

In ciuitate byturicēſi circa annū do
mini quingētēſimū uicēſimū ſeptimum
cū xpiani in die paſce cōicarēt. cū pueris
xpianoꝝ quidam puer iudeoꝝ ad altare
accedēs corp9 dñi cū eiſdē ꝑcepit. Reuer
ſus domū cum a pr̄e vñ veniſſet interro
garet̃. reſpōdit ſe cū pueris xpianis cum
quibus ad ſcholas ibat ad eccleſiā iuiſ-
ſe ⁊ cū eis cōicaſſe. Tunc pr̄ eius furore
repletus puerū apprehendit. ⁊ cōtinuo
in fornacē ardentē que ibidem erat. ꝓie
cit. Stati aūt dei genitrix in ſpecie ima-
ginis quā puer in altare viderat eidē af
fuit. ⁊ eū illeſum ab igne ſeruauit. Mat̃
vo pueri mľtos iudeoꝝ ⁊ xpianoꝝ ſuis
clamorib9 ꝯgregauit. Qui videntes pue
rū in fornace nil leſionis habentē ipſum
inde extraxerūt. ⁊ quō potuiſſet euadere
interrogauerūt? Qui reſpondit. qm̄ illa
reuerēda dña q̄ ſuper altare ſtabat mihi
auxilium ꝓbuit. et oē a me incendiū pro
pulſauit. Tūc xpiani itelligētes eē ima
ginē beate Marie. patrem pueri accepe
runt ⁊ ipſum in fornacē ꝓiecerūt q̄ cōti-
nuo cōbuſtus ⁊ penitus ꝯſumpt9 eſt.

Quidā monachi añ diē iuxta fluuiū ſta
bant ⁊ ibidē ſe fabulis ⁊ ociosis ſermoni
bus exoluebāt. Et ecce audiūt remiges
ꝑ flumē ipetu nimio nauigantes. quib9
monachi dixerūt. Qui eſtis vos? Et illi
Demones ſumus q̄ aīam ebroini ꝓpoſi
ti dom9 regis frācoꝝ. q2 a mōaſterio ſcti
Galli apoſtatauit in infernū deferim9.

Qđ audiētes mōachi vehemētiſſime ti-
muerūt. ⁊ fortit̃ exclamauerūt ſctā maria
ora ꝓ nob. q̄bus demōes dixerūt. Bñ ma
riā inuocaſtis vos. n. diſcerꝑe ⁊ ſubmergē
volebam9. q2 vos diſſolute ⁊ ex horā cō
fabulātes iuenim9. Tūc mōachi redeūt
ad cenobiū. ⁊ demōes ꝑꝑerāt ad iſernū.

Erat q̄dā mōach9 valde lubric9. ſꝫ in
be. mariā valde deuot9. Quadam nocte
ad ſcel9 aſſuetū ꝑgēs ⁊ corā altari trāſiēs
be. virginē ſalutauit. ⁊ ſic de eccīa exiens
dū quedā fluuiū vellet trāſire in aquā de
cidens: expirauit. Cui9 aīam cū demōes
rapuiſſet affuerūt angeli vt eā liberarēt. q̄-
bus demōes dixerūt? Ut qđ huc aduēiſtiſ
Nihil i hac aīa habetiſ. Statiq̃. b. ma-
ria affuit et cur aīaꝫ eius rape ꝓſūpſerant
icrepauit. Illi aūt dixerūt: q2 cū finiſſe vi-
tā in maľ opibus inuenerūt. Et illa. Fal-
ſa ſunt q̄ ꝓfertis. Scio enī ꝙ aliq̄ ꝑgēs
me ꝓmū ſalutabat. ⁊ rediēs ſilr faciebat
ꝙ ſi dicitis vobis vim fieri ponamus i iu
dicio ſūmi regis. Cū de hoc corā dño diſ-
ceptarēt. placuit ei vt aīa ad corp9 rediret
⁊ de ſuis actib9 peniteret. Intēa frēs vi-
dētes matutias differri ſacriſtā q̄rūt ⁊ vſ-
q̃ ad fluuiū ꝑgētes ſubmerſū in aq̄ repi
unt. Cūq̃ extracto corꝑe ſecū q̄d factuꝫ
fuerat mirarent̃. ille repente ad vitā re-
dijt ⁊ reꝫ geſtā referēs: vitā in bonis opi
bus ꝯſūmauit. Quedā mľier a demōe
ſibi viſibiliť i forma hoīs apparēte. mľ-
tas moleſtias ſuſtinebat. multaq̃ reme-
dia. nūc aq̄ bñdicte aſꝑſionē. nūc hoc nūc
illud adhibebat. ſꝫ nec ſic ille ceſſabat. q̄-
dā aūt vir ſctūs ſibi cōſuluit vt cū ad eā
accederet. illa eleuatiſ manib9 ſctā maria
adiuua me ꝓtin9 exclamaret. qđ cuꝫ illa
feciſſet dyabolus q̄ſi lapide ꝑcuſſus ter-
ritus ſtetit. ⁊ poſtmodū dixit. Mal9 dia
bulus intret ī buccā illius q̄ te iſtud do-
cuit. ⁊ ſtatim euanuit. nec ad eā poſtmo-
dum acceſſit.

Odus ſacratiſſi
me aſſūptionis marie traditī q̄-
dā ſmone ex diuerſis dictis ſctoꝝ ꝯpi-
lato q̄ in plib9 eccleſijs ſolenniť legit̃ vbi
ſic hr̄. Qđ in ſctoꝝ ꝑm narratiōib9 i to-
to orbe de venerāda migratōe dei gene-
tricis inueniri potui. ad ipius laudē cō-
memorare curaui. Sactus coſmas ꝯg-
mento veſtitor eā q̄ ab eoꝝ poſteris q̄ in-
terfuerūt ſe didiciſſe certa relatiōe cōme-
morat. obmittēdū ñ ē. Ait enī. Qm̄ xps
ad ſe vite genetricē diſpoſuit. adducere.
ꝑ angelū ꝯſuetū ei ꝓnunciat exhibitiōꝫ
dormitiōis ne mors inopinate veniens
turbatōꝫ ipi auferret. Obſecrauerat illa
facie ad facieꝫ cuꝫ adhuc in t̃ra ꝯuerſaret̃
filiū ne videret quēq̃ ſpūuꝫ malignorū.
ꝓmittit igit̃ āgelū ad eā cū his vbis. tps
ē te aſſumēdi ad me mr̄eꝫ meā ſic. n. t̃rā
gaudio repleſti ita fac celeſtia gratulari.
pr̄is mei māſiōes iocūdas igredē. ſctōꝝ
meoꝝ ſpūs ꝯſolare. ne turberis deſerens
corrūpēdū cū ſuis cōcupiſcētijs mūduꝫ
adept̃a celeſte palaciū. nec o mr̄ t̃reat te
carnis ſeq̄ſtratio. q̄ ad vitā vocaris ꝑpe-
tuaꝫ. ad gaudium indeficiēs. ad paucis
requiem. Ad conuerſationem ſecuram.
ad refectionem iterminabilem. ad luceꝫ
iacceſſibilē. ad diē nō veſpaſcētē. ad glo-
riā inenarrabilē ad meipm tuū filiū vni-
uerſitatis factorē. Ego. n. ſū vita eterna
dilectōꝫ. icōꝑabiľ. hitatio ieffabiľ. lumē
neſciēs tenebras. ieſtiabilis boītas. da ſi-
ne trepidatōe t̃re qđ ſuū ē. Nō te q̄ſq̃ đ
manu mea rapiet. qm̄ i manu mea ſcōes
fines t̃re depōe mihi corp9 tuū: q2 i vtero
tuo poſui diuitatē meā. ñ gl'iabit̃ ſuꝑ te
mors. q2 vitā genuiſti. ñ obfuſcabit te ca-
ligis vmbra. q2 lumē pepiſti. ñ cōcīſiōis
ꝯtritio te attiget. q̄ meū vas fieri merui
ſti. vei iā ad eū q̄ ex te nat9 ē recept̃ a mr̄-
ni vteri pignora. educatōis mercedē. la-
cteſ ⁊ eſce viciſſitudinē cohita cū vnigeni
to: feſtia adherē filio. Noui. n. ꝙ alteri9
affectu filij ñ āguſtieriſ. Qui te vginē ma
trē exhibui. toti9 mūdi exhibeo te murū
piclitātiū. archā ſaluādoꝝ. portē fluctuā-
tiū baculū ibecilliū. ſcalā ad celos aſcēdē

ctū ꝓpiciatricē peccātiū. Adducā aūt a-
poſtolos ad te quoꝝ acſi meis ſepeliaris
manibꝰ. decet naqꝫ vt ſpūalis mee lucis
filij qbꝰ ſcm̄ tradidi ſpm̄: tuū corpꝰ ſepe
liāt ⁊ ipi in tuo admirabili funē meā ꝑ-
ſonā ipleant. Pꝰ hoꝝ narratōꝫ dat an
gelus v̓gini brauiū palme miſſū ex para
diſi ꝓpagine ad certitudinē aduerſꝰ cor-
ruptiōem mortis victorie: ⁊ veſtimenta
fūebria. ac celuꝫ quo venerat: repetit btā
maria cōuocās amicos ⁊ cognatos dixit
Notū vobis facio. me a tpali vita forte
hodie trāſiturā optet ḡ vigilare q2 vno-
q̄ſqꝫ trāſeūt diuina v̓tus angeloꝝ ⁊ mali-
gni ſpūs ad morientis lectū veniūt. his
dictis oēs flere ceperūt ac dicere. Tu ti-
mes faciē ſpirituū q̄ autoris oīm mr̄ effi-
ci meruiſti: q̄ ꝑdonē inferni genuiſti q̄
ſup cherubī. ⁊ ſeraphī ꝑparatū habē ſo-
liū meruiſti: Quid igit nos faciemꝰ aut
qualit fugiemꝰ: Aderat multitudo mu-
lierū flentiū ⁊ dicentiuꝫ. ne ſe orphanas
derelinqueret. Iſtā autē v̓go eas conſo-
lans ait. Si vos corruptibiliū natorum
mr̄es nō toleratis ab eis modicū ſepari.
quō ego mr̄ ⁊ v̓go deſiderare nō debeo
ad meū ꝑgere filiū dei pr̄is vnigenituꝫ:
Sic q̄libet vr̄m aliquo orbabit filio: cō-
ſolabit ſupſtite vel naſcituro. Ego autē
quē vnicū poſſideo. ⁊ incorrupta mr̄eo
quō ad eū nō ꝓperē an̄xia q̄ oīm ē vita:
Dū autē hec ageret. b. iohes adueniēs q̄-
modo res ſe habeat ꝑcūctat. Cui cū v̓go
ſuā celeſtē migratiōꝫ annūciaſſꝫ. ille i ter
rā ꝓſtratꝰ cū lacrimis clamabat. Quid
ſumꝰ nos dn̄e. qm̄ ſup nos tādas tribu-
latiōes inducis: vt q̄d potiꝰ de corpore
me n̄ eduxiſti vt magis viſitarer a dn̄i
mei mr̄e ꝙ eiꝰ funeri intereſſe: Quē v̓go
flentē in thalamū introducēs. palmam
⁊ veſtimenta oñdit. ⁊ poſt hꝰ in lecto ſibi
ad ſepulturā dato: req̄euit. Et ecce vale-
diſſimꝰ tonitrui ſonus audit. turbo q̄ſi
nubes cādida generat. ⁊ apl̄i an̄ ianuaꝫ
domus v̓ginis inſtar imbriū collocant.
Qui cū de hoc plurimū mirarēt. Iohā-
nes ad eos ꝓgrediēs reuelat q̄ btē v̓gini

ꝑ angelū nunciata erant. Qui cū oēs fle-
rent iohes eos cōſolatꝰ ē. Deterſis igitur
lacrimis introierūt ⁊ beatā virginē reue
rentē ſalutātes: eam adorauerūt. Et illa.
Auete filij vnigeniti mei. Et dū m̄ō ad-
uentū eoꝝ audiuiſſet. illa eis oīa manife
ſtat. Cui apl̄i. In te celeberrima v̓go (q̄ſi
ipm̄ dn̄m ⁊ mgr̄m nr̄m aſpicientes) ꝯſo
labamur. hoc ſoluꝫ refrigeriū habemus
ꝙ te mediatricē apud deū nos habē ſpe-
ramus. Que cū paulū noīatim ſalutaſſet
ille ait. Aue impetratrix mei ſolaminis.
lꝫ em̄ in carne xp̄m nō viderim. cuꝫ tn̄ te
in carne video acſi ipm videā: ꝯſolor. vſ-
qꝫ ad hūc diē te genuiſſe gentibus ꝑdica
bā. āmodo te ad ipm trāſlatā eē docebo
Poſt hoc ea q̄ angelꝰ attulit ei virgo oñ-
dit. ⁊ de lucernis vſqꝫ ad obitū nō extin-
guēdis admonuit. Aderāt. xxx. virgīes
in eius obſequium occupate. Deinde ve
ſtimenta funebria induens ⁊ oībꝰ va-
ledicens. corpus ad exitū in lecto cōpōit
petro ad caput poſito. Iohāne ad pedeſ
locato. ceteris apl̄is lectū ambientibus.
⁊ dei genetricē laudantibus. Petrus igi
tur inchoans dixit. Gaude celeſtiū tha-
lamorū ſponſa ⁊ trifidū ardui luminis
cādelabrū. ꝑ quā ē eterna claritas manife
ſtata. Nos aūt. ſ. apl̄os ad dormitio-
nē ſacratiſſime virginis conueniſſe teſta
tur beatꝰ germanus ꝯſtātinopolitanus
archiepſ dicēs. Licꝫ ineuitabilē mortem
o dei genetrix hūane nature ſuſcepis nō
tn̄ dormitabit neqꝫ dormiet q̄ nos cuſto
dit oculꝰ tuus. Nō em̄ ſine teſtimonio
trāſmigratio tua. nec mēdax dormitio.
Celū enarrat gloriā eoꝝ q̄ ſup te cecine-
rūt. terra de illis exhibet veritatē. nubes
vociferant honorem q̄ ex eis tibi admi-
niſtratus ē. angeli factū in te obſequiuꝫ
ꝑdicāt. quo vicꝫ apl̄i ad te in hierl̄m cō-
uenerūt. Magnꝰ qꝫ dyoniſiꝰ ariopa-
gita hoc idē teſtat dicēs. Nos vt nr̄i ⁊ ip
ſe ⁊ multi ex frībꝰ nr̄is ad viſiōeꝫ corpis
q̄d dn̄m ſuſcepit. cōuenimꝰ. ꝑſto āt erat
iacobus fr̄ dn̄i. et petrus eximia ⁊ maria
theologoꝝ ſūmitas. Deinde placuit ꝙ

dictū dyoniſi.

post viſionem vniuerſi ſūmi ſacerdotes
hymnizarent. ꝓut vnuſqſqꝫ eēt ſuffici-
ens imenſe v̓tutis bonitate viuifice infir
mitatis. Subſecutꝰ aūt. s. Coſmas ſuaꝫ
narrationē ait. Poſt hoc aūt tonitruum
magnū totā domū concuſſit. ⁊ ſpūs fra-
grās domū tāta ſuauitate repleuit vt cū-
ctos q̄ aderāt exceptis apoſtolis ⁊ tribus
virginibus. lucernās geſtantibꝰ. ingēs ſo
por opprimeret: dn̄s em̄ cū multitudine
angeloꝝ deſcēdens: aīam mr̄is ſue aſſū-
pſit. tāta autē eiꝰ aīa claritate reſplēduit
vt nullus apoſtoloꝝ in eā reſpicē poſſet:
Dixitqꝫ dn̄s petro. Corpus mr̄is mee cū
oī reuerentia ſepelite ⁊ tribus diebꝰ illō
cū diligētia cuſtodite. ego q̄ppe tūc veniā
⁊ illō ad icorruptōꝫ trāſferā. ⁊ ſili mecuꝫ
claritate induā vt id q̄d acceptū ē ⁊ id q̄d
accepit pit ꝯueniāt. ⁊ cōcordet. Refert qꝫ
⁊ idē ſctūs Coſmas terribile et mirabile
miſteriū. q̄d nō indiget naturali diſcuſ
ſiōe. nec curioſa iueſtigatōe cū oīa q̄ de
dei genetrice dicunt ſint ſupnaturalia et
admirāda ⁊ tremēda potiuſqꝫ inueſtigā
da. Egreſſa (vt ait) de corpe eius aīa. hec
v̓ba ꝓtulit corpus: Grās tibi ago dn̄e q̄
eius digna ſū gloria. Memento mei qm̄
tuū ſū figmentū ⁊ tuū ſeruaui depoſitū
Expgefacte ſūt (vt ait) ceteri videtes v̓-
ginis corpus ex aīe ꝯtriſtati plurimū ac
gemere ceperūt. Tollentes igit apoſtoli
corpus ad monumētū ferebāt. Incipien
te petro pſalmū. In exitu iſrahel de egy.
chori quoqꝫ angeloꝝ v̓ginē laudant. ita
ꝙ hieruſalē ad tātā gloriā ē ꝯcuſſa. Tūc
ſūmi ſacerdotes cū gladijs ⁊ fuſtibꝰ mul
titudinē mittūt. vnꝰ aūt ipetu furiēs ad
grabatū acceſſit. cupiēs ad terrā trahere
corpus genetricis dei marie. q̄ q2 indig-
ne trahē nitit. eius tactu merito priuat.
vtraqꝫ naqꝫ manus a cubitis euulſa ab-
ſcidit illiſqꝫ ad grabatū pēdētibus. dolo
re horribili cruciat. Implorat aūt veni
am ⁊ ꝓmittit emēdā. Cui petrus nulla
tenus veniā cōſeq poteris niſi corpus ꝑ-
petue virginis oſculeris. ⁊ xp̄m ex ea ꝓpa-

gatum dei filiū eē cōfitearis. Q̄d cuꝫ fe-
ciſſet manus vnde auulſe fuerant cubiti
ſunt adiuncte. Accipienſqꝫ petrus vnuꝫ
dactilum ex palma dedit illi. dicens. va-
de ingredere in ciuitatem ⁊ pone ſup in-
firmos. ⁊ omnes qui crediderint recipi-
ent ſanitateꝫ. Peruenientes igitur apl̄i
ad predium gethſemani inuenerunt ibi
ſepulchrū ſimile xp̄i ſepulchro mirifico.
vbi corpus cum multa reuerentia poſue
runt. illud ſublimiſſimum dei vas tan-
gere non audentes. ſed hinc inde apprehē
ſa ſindone deponentes. Quo facto dum
apoſtoli et diſcipuli domini iuxta man-
datum domini circa ſepulchruꝫ ſtarent.
tertio die nubes ſplendidiſſima ſepul-
chrū circūdedit. voces angelice reſonāt.
ineffabilis odor ſētitur. fit oībus ſtupor
immenſus. dum dn̄m illuc cernerent deſ
cediſſe ⁊ corpus virginis cū gloria tam
immenſa transferre. Oſculantes igitur
apoſtoli ſepulchrū. in domum euāgeli-
ſte. et theologi ſancti iohannis reuerſi ſt
tante virginis cuſtodē laudātes. Unus
autē ex apoſtolis ſolennis d̓fuit. qui tan
ta mirabilia audiens ⁊ admirās. Sepul
chrū ſibi apperiri inſtantius poſtulabat
vt horum omnium cognoſceret veritatē
quod cum apoſtoli renuerent. ſufficere
ſibi tantorum teſtimonia aſſerentes. ne
forte ſi hoc infideles intelligerent: corpꝰ
furto ſublatū eē predicarent. Ille cōtri-
ſtatus dicebat. cur me ſimilē vobis coīs
nr̄i thezauri portōe fraudatis. Tādem
ſepulchrū aperientes corpus minime in
uenerūt. ſꝫ tm̄ veſtimēta ⁊ ſindonē repi-
erunt. In euthimiata quoqꝫ hyſto-
ria. li. iij. ca. xl. ſanctus Germanus con-
ſtantinopolitanus archiepſ ſe reperiſſe
dicit (quod ⁊ magnus Damaſcenꝰ ſimi
liter atteſtatur) ꝙ ſacre memorie pulcer-
rima auguſta. cū apud conſtantinopolī
multas eccleſias erexiſſet. Inter ceteras
apud balchernas. admirabilē eccleſiam
tempore martiani imperatoris. ad ho-
norē ſacre v̓gis edificauit. ⁊ ꝯuocās iuue

n̄nalē archiep̄m hieroſolimitanū. ⁊ alios
paleſtine ep̄os. q̄ tunc in vrbe regia mo=
rabant̄ ꝓpter ſynodū q̄ facta ē calcedo=
ne: dixit eis. Audiuim⁹ corp⁹ ſ̄ctiſſime
virginis in p̄dio gethſemani tumulatū
volum⁹ igit̄ ad cuſtodiā hui⁹ vrbis cor
pus illud cū debita reuerentia huc trāſ=
ferre. Cui cū iuuenalis r̄ndiſſet corpus
illō ſicut ex antiq̄s hyſtorijs ꝯpererat in
gloriā eē tranſlatum ⁊ ſola veſtimenta i
monumento cū ſindone remāſiſſe. Ip̄a
veſtimenta dict⁹ iuuenalis cōſtantino=
poliʒ miſit ⁊ in dicta eccl̄ia honorifice col
locauit. nec me quiſꝗ̄ ꝓprio hoc arbitre
tur ſenſu finxiſſe. ſʒ ea poſui q̄ per doctri=
na ⁊ ſtudiū lectiōis eoꝝ didici. q̄ veriſſi=
ma traditiōe a priorib⁹ acceperūt. Huc=
uſqʒ ſunt v̄ba q̄ in p̄dicto ſermone habē
tur. Verū iohēs damaſcenus q̄ ⁊ ip̄e
grecus extitit: plura mirāda de hac ſacra
tiſſima virginis aſſumptiōe ꝓſecutus ē.
Ait em̄ in ſermonibus ſuis. Hodie ſac̄
tiſſima virgo celeſti templo inuehit̄. ho=
die ſacra ⁊ animata archa que intra ſe ſu=
um tulit artificem in templo nō manu fa
cto reponitur. hodie ſacratiſſima colum
ba innocens ⁊ ſimplex euolās ex archa. i.
ex corꝑe qđ deū ſuſcepit: pedibus ſuis re=
quiē adinuenit. Hodie immaculata vir
go terrenarū paſſionū neſcia. imo celeſti
bus ītellectibus erudita. nō ī terrā abijt
ſed vere celū aīaeum appellata: in celeſti
bus tabernaculis habitat. Licet em̄ na=
turalit̄ ſacerrima btā aīa tua a glorioſo
tuo corꝑe ſeparet̄. ⁊ ſepulture corp⁹ tra=
dat̄. verūtamē non manet in morte. nec
diſſoluit̄ a corruptiōe. Cui⁹ em̄ parient̄
virginitas inuiolata ꝑmāſit: hui⁹. ⁊ mi=
grātis corp⁹ irreſolutū ꝑ oīa ꝑſeuerat. et
ad meliorē ſanctiorēqʒ vitā traducit̄ nō
morte diſſolutū ſʒ et iā eterna ſecula per=
māſurū ſicut em̄ ſol iſte ſplendid⁹ ac lu=
cidiſſim⁹ ſub lunari corꝑe latēs ad breuē
horā videt̄ qđāmmō deficere. tū ip̄e ſuo
nō priuabit̄ lumine hn̄s in ſe ꝑhennem
fontē luminis. ſic ⁊ tu fons veri luminiſ

incōſūpt⁹ vite thezauros. ſʒ quodaʒ bre=
ui interuallo tēpis corꝑalit̄ morti ſis ad=
dicta. tn̄ copioſe nobis īfūdis idefiuciētis
luminis claritatē. Hinc ſacra tua obdor
mitio nō ē mors appellēda. ſʒ trāſmigra
tio ſiue receſſus ſeu magis ꝓprie aduent⁹
diſcedens em̄ a corpore aduenis celo. ti=
bi obuiant angeli ⁊ archangeli. aſcenſuʒ
tuū horrent ſp̄us īmundi. Nō iuiſti vir
go beata in celū vt helyas. neqʒ vt paul⁹
vſqʒ ad terciū celum aſcēdiſti. ſed vſqʒ ad
regaleʒ thronū filij tui attigiſti. Mors
aliorū ſanctoꝝ bene dicit̄. eo ꝙ ip̄os bea
tos exhibet. in te aūt hoc locū nō habet.
mors enim tua non beatitudo tua. ſed
nec tranſmigratio tua nec ꝑfectio tua.
ſed nec receſſus largitur tibi beatitudīs
ſecuritatem. omnium enim bonorum q̄
humanam mentem excedūt. tu princip̄i
um mediū et finis. Tua ſecuritas ⁊ vera
ꝑfectio. ⁊ ſine ſemine conceptio diuina ī=
habitatio. Vn̄ vere dixiſti. nō a morte.
ſʒ ab ip̄a cōceptione ab oībus generatio=
nibus te beatificari. Hinc te mors nō be=
auit. ſed tu mortē clarificaſti. ſoluens ei⁹
meſticiā mortemqʒ cōuertēs in gaudiuʒ
Si em̄ deus dixit. Ne forte ꝓthoplaſt⁹
extēdat manū ſuā ⁊ arripiat de lingno ⁊
viuat in eternū. Quō q̄ ip̄am vitā porta
uit. vitam ſine ꝑncipio vitā ſine fine. nō
viuet in ſeculū ſempiternū? Olim deus
parentes hūani generis in morte peccati
dormientes. inobedientie p̄cipitio iā ſe=
pultos. peccati crapula iā fetētes. exules
de paradiſo expulit. Nūc aūt hāc q̄ toti
hūmano generi vitā attulit. dei ac p̄ris
obedientiā exhibuit. totius paſſionis ī=
miſſionē excuſſit. quō paradiſus nō ſuſ=
cipiet celū gaudēs ianuas nō patefaciat:
Eua ſerpenti aurē exhibuit. peſtiferum
virus hauſit. voluptatib⁹ illicit̄. part⁹
dolori ſubijcitur. ⁊ cū Adam cōdemna
tur hāc autē vere beatā que verbo dei au
rem inclinauit quam ſpiritusſanctus re=
pleuit: que paternam miſcđiam in vtero
baiulauit. que ſine viri cōtactu ꝯcepit

ſine dolore peperit. quō mors abſorbet
quō corruptio audet aliqđ in corpus ꝙ
ip̄am vitā portauit. Addit quoqʒ idem
damaſcenus in eiſdē ſermonibus dicēs.
Vex apoſtolos q̄ vbiqʒ terraꝝ diſꝑſi. ho
minū piſcationi vacabant. ſagena verbi
dei homines de profundis tenebrarū ad
celeſtem mēſam curie ſeu ſolennes patr̄
nuptias educentes diuinū preceptum q̄=
ſi ſagena quedam vel nubes e finib⁹ ter=
re hieruſalem contulit. vlta quaſdā aq̄s
congregans et colligēs. Tunc quidam
Adam et Eua primi parentes exclama=
uere. Veni ad nos o ſacrum ⁊ ſalutifeꝝ
celarium. que noſtrum impleſti gaudi=
um. E cōtra ſanctoꝝ caterua que corpo
raliter aderat. dicebat. mane nobiſcū cō=
ſolatio noſtra: nec derelinquas nos or=
phanos quā habemus laborū ſalacium.
ſudorum refrigerium. tibi viuenti con=
uiuere tibi morienti ꝯmori glorioſum.
Nobis em̄ hec vita amara eſt tua deſti=
tutis preſētia. et his ſimilia vt arbitror
apoſtoli cum reliqua plenitudine eccl̄ie
crebris ſingultibus querelas iterrumpē=
tibus ꝓponebāt. Illa ad filium conuer=
ſa: ait. Tu dilectis filijs quos fratres ap=
pellare placuit. de meo diſceſſu dolenti=
bus fias conſolator. ⁊ īpoſitioni manuū
meaꝝ appone bn̄dictionē ſuper benedi=
ctionē eorum. Deinde extendens man⁹
fidelium collegiū benedixit ⁊ addidit.
In manus tuas domīe ꝯmēdo fili ſp̄m
meū ſuſcipe aīam meā tibi dilectā quam
inculpatā ſeruaſti tibi. ⁊ non terre ꝯmē=
do corpus meū. cuſtodi illud integrum
qđ tibi inhabitare cōplacuit. transfer me
ad te vt vbi tu es viſceꝝ meoꝝ ꝑtus ſim
⁊ ego tibi cohabitans. illic itaqʒ talia ſūt
audita. Surge veni itaqʒ dilecta mea.
O pulchra in mulierib⁹. pulcra es ami=
ca mea: ⁊ macula non eſt in te. Hec bea=
tiſſima v̄go audiēs cōmēdabat in man⁹
filij ſp̄m ſuū ꝑfuſis ap̄li lacrimis. figūt
oſcula tabernaculo dn̄i bn̄dictiōe ac ſan
ctitate ex contactu ſacri corporis adim=

pleti. Tūc morbi ⁊ demōes fugāt̄ aer et
celum ſanctificat̄. ſp̄us aſcenſione. terra
corporis depoſitione aq̄ v̄o ablutione.
Abluitur enim ſacrū corpus aqua mun=
diſſima. non ab ip̄a mundatuʒ: ſʒ ab ip̄o
ſanctificata. Deinde ſacrū corpus mūda
ſindone īuolutū: lecto ſupponit̄. lampa=
des choruſcant. vnguenta redolēt. hym=
ni angelici reſonant. Ap̄lis autē alijſqʒ
ſanctis q̄ aderant diuinas odas modu=
lantibus. archa domini e monte ſyon ſa=
cris ap̄loꝝ ceruicibus impoſita. ad ſacra=
tiſſimam villam gethſemani adducitur
angelis antecedentibus ſubſequentibuſ
qʒ alijs ſacrū corpus vehentib⁹ tota eccl̄ie
plenitudine cōcomitante. Affuerunt et
q̄dam iudeoꝝ fermento veteris malicie
obſtinati. Referunt etiā cū iam e monte
ap̄li deſcenderent. ſacrū corpus dei geni
tricis ferentes. hebreum quēdam orga=
num dyaboli temerario actū īpetu: dya=
bolicoqʒ impulſum incurſu. ad ſacrum
corpus acceſiſſe. ad quod angeli trepida=
bant accedere. Ac vtraqʒ manu furibū=
de lectū arripiēs ad terrā traxiſſe. fertur
tn̄ manus illi tanꝗ̄ lignū arida decidiſ=
ſe: Eratqʒ videre tanꝗ̄ truncū inutilem
donec fides mentē alteauerit. ſuiqʒ ſcele=
ris penituit ingementē. Hi autē qui por
tabant feretrum. ſtetere donec miſer im=
ponens manuʒ ſacratiſſimo corpori. ad
tactū eius in ſtatū priſtinū reuocat̄. In=
de igit̄ addit̄ gethſemani. vbi oſcula. cō
plexus. hymni ſacri lacrime ſudoris gut
te fluētes. ⁊ ſi ſacrū corpus venerabili in
ſepulchro ponit̄. ſʒ n̄ ē derelicta aīa tua ī
inferno. nec corpus tuū vidit corruptiōʒ
Decebat autē dei ſacrarium. fonte inde=
foſſum. agrum inaratū: vineā non irri=
gatam oliuam fructiferā. terre gremio n̄
teneri. Decuit matrem a filio ſublimari
vt ad ip̄um aſcendat ſicut ad ip̄am deſ=
cenderat. vt que in partu ſeruauit virgi=
nitateʒ poſt mortem corpus nō videret
corruptioneʒ et que creatorem portauit ī
ſinu: in diuinis tabernaculis cōmoret̄

ꝛ quam pater deſponſauit: in ſponſam
in celeſtibus thalamis conſeruetur. et a
matre que ſunt filij poſſideantur. Hec
Damaſcenus.
Sanctus quoqꝫ Auguſtinus in quo
dam ſermone eius ſacratiſſimaꝫ aſſūpti-
onē multiplicitꝰ oñdit dicēs. De ſctiſſimo
corpe ꝑpetue v̓ginis eiuſqꝫ ſacre aīe aſſū
ptiōe loq̄ ſuſcipientes hꝰ primū dicimꝰ
ꝙ in ſcripturis poſtꝙ eā dñs ī cruce diſ-
cipulo ꝯmēdauit. nihil de ea repit. ꝑter-
ꝙ qꝺ Lucas ꝯmemorat in actibꝰ: dicens
Hi oēs erāt ꝑſeuerātes vnanimitꝰ ī orōe
cū maria mrē ihū. Quid ꝯ̄ de morte. qꝺ
de eius aſſūptiōe dōm ē. vñ ſcriptura nil
ꝯmemorat. niſi q̄rendū rōe qꝺ ꝯſentiat
veritati (ꝫ fiat ꝯ̄ ipa veritas autoritas. ſi-
ne q̄ nec valet autoritas. Memores igitꝰ
ꝯditiōis humane mortē illā ſubijſſe tpa-
lem dicere nō metuimꝰ. Sed ſi dicimus
eā reſolutā in cōmunē putredinē. vermē
ac cinerē. deliberādū ē ſi tāte cōueniat ſā-
ctitati tāte aule dei ꝑrogatiue. Scimus
em̄ dictuꝫ primo parenti: q̄ꝛ puluis es ꝛ in
puluerem ibis. Hāc cōditiōeꝫ caro xpi
euaſit. que corruptiōꝫ nō ſuſtinuit. Exci
pitꝰ ergo ab illa generali ſentētia de virgi
ne ſumpta natura. Mulieri qꝫ dñs dixit
Multiplicabo erumnas tuas. In dolo-
re paries. Erumnam maria ſuſtinuit. cuiꝰ
aīam gladiꝰ ptrāſiuit. Sꝫ ſine dolore ge-
nuit. Maria ergo ꝛ ſi cōmunicat erum-
nis eue. nō tñ cōicat pturiēdo cū dolore.
Excipitꝰ ergo a q̄buſdā generalibꝰ quam
tāta attollit dignitatis ꝑrogatiua. Si ꝯ̄
eā dicimꝰ morteꝫ ſubijſſe nec tñ vinculis
eius retineri. nūq̄d impiū erit? Si volu
it dñs integrā matrē virginitatis ſerua-
re honorē. cur nō velit incorruptā a pu-
tredinis ſeruare fetore? Nūq̄d ñ ptinet
ad benignitatē dñi. matrꝭ ſeruare hono
rē. q legē ſoluere nō venerat. ſꝫ adimple-
re? Qui em̄ in vita ꝑ ceteris illaꝫ gratia
ſui conceptus honorauit: pium eſt crede
re eā in morte ſingulari ſalutatiōe. ꝛ ſpe-
ciali gratia honoraſſe. Putredo ꝛ vermis
hūane ē obpropriū cōditiōis. A b hꝰ ob
probrio cū ihs ſit alienus. natura marie
excipitꝰ. quā ihs d̓ ea aſſumpſiſſe probatꝰ
Caro em̄ ihū caro ē marie. quā ſuꝑ aſtra
tranſuexit, honorās oēm hūanā naturā
ꝛ multo magis maternā. Si natura ma-
tris ē filius cōueniens ē vt ſit et filij matꝰ
Nō ꝙtū ad vnitateꝫ ꝑſone. ſed ꝙtū ad
vnitatē corꝑalis nature. Si em̄ vnitatē
facere pōt gratia ſine ꝓprietate ſpecialis
nature. ꝙto magꝭ vbi gratie vnitas ꝛ cor-
poralis et ſpiritualis natiuitas vnitas
tie eſt, vt diſcipuloꝝ in xpo de quibus di
cit, vt ſint vnū ſicut et nos. ꝛ poſtea. patꝰ
volo vt vbi ſum ego ꝛ illi ſint mecū. Si
igitur ſecum habere vult eos qui hic ſua
fide iuncti vnum cum eo eſſe iudicantꝰ.
Quid exiſtimandum eſt de matre vbi di
gna ſit haberi niſi in preſentia filij. quā-
tum igitur intelligo quantuꝫ credo ma-
rie anima excellentiori quadā ꝑrogatiua
a filio honoratur poſſidens in xpo cor-
pus ſuum quod genuit glorificatum ꝛ
quare nō ſuū qꝺ genuit. Si non obuia
uerit nec dum ꝑſpecta autoritas vere cre-
do: ꝛ per qꝺ genuit. quia tanta ſanctifi-
catio dignior eſt tam celo ꝙ terra. Thro
num dei thalamū ſpōſi. domū dñi atqꝫ
tabernaculū xpi. dignum eſt ibi eſſe vbi
ipſe eſt. Tam ꝑcioſum thezaurum dig-
nius eſt celum ꝙ terram ſeruare. Tantā
integritatē merito incorruptibilitas. nō
putredinis vlla reſolutio ſequitur. Il-
lud ſacratiſſimum corpus in eſcam ver-
mibus traditum. quia ſentire non va-
leo: dicere pertimeſco. Quam exiſtimati-
onem procul propellit incompcrabilis
gratie munus. quod me dicere multarū
ſcripturarum conſideratio inuitat. Su-
is aliquando miniſtris veritas ait. Vbi
ego ſuꝫ illic ꝛ miniſter meus erit. Si hec
eſt generalis ſententia omnium. per fidē
ꝛ operationē xpo miniſtrantiū. quāto ma-
gis quodāmō ſpecialiter marie q̄ abſqꝫ

dubio omi ope miniſtratrix extitit. que
hūc in vtero geſſit. partūqꝫ ꝓfuſū aluit ꝛ
fouit. ꝛ in ꝑſepio reclinauit. ꝛ fugiens in
egyptū abſcondit. ꝛ om̄em infantiaꝫ eiꝰ
ꝓſecuta vſqꝫ ad crucē. ab eius nō receſſit
conſectatu. Nō potuit aūt eiꝰ diuinita-
tis nō eſſe credula. que ſe nouerat hūc ñ
virili ſemine ſed diuino ſpiramine con-
cepiſſe. Unde de filij poteſtate tanꝙ de
dei virtute non nutabunda deficiente vi
no dixit. Vinum non habent. ſciens eū
hoc potuiſſe. quod eꝫ mox contigit mi-
raculo compleuiſſe. Ecce igitur Maria
fide et opere xpi miniſtratrix. ſi ibi nō fu
erit vbi xps miniſtros ſuos vult eſſe. vbi
ergo erit? et ſi ibi fuerit nunquid equali
gratia? Et ſi equali gratiā vbi equa dei
cenſura qui reddit vnicuiqꝫ ſm̄ merita
ſua. Si merito pre omnibus marie viuē
ti tanta eſt gratia donata ꝛ gratia mor-
tue erit minuenda: abſit. Si enim omni
um ſanctoꝝ mors eſt precioſa: Marie
ſane eſt precioſiſſima. Confitendum igi
tur cenſio mariam ad eternitatis gaudi
um aſſumptam. benignitate chriſti ꝛ ho
norabilius ſuſceptam ceteris. quam gra
tia honorauit pre ceteris. atqꝫ ad commu
nem humanitatis conditionem non eſſe
adductam poſt mortem putredinis. vi-
delicet vermis et pulueris. que ſuum et
omnium genuit ſaluatoreꝫ. Si elegit di
uina voluntas inter igneum flammas
puerorum veſtimenta ſeruare illeſa. cur
abnuat in matre propria quod elegit in
veſte aliena. Jonam ſeruare in ventre
ceti incorruptum voluit ſola miſericor-
dia. mariam incorruptam non ſeruabit
gratia? Seruatus eſt daniel in intempe
ratiſſima fame leonum. non ſeruanda ē
maria tantis donata. etiam meritis dig-
nitatum. Hec ergo cuncta que diximus
quia naturam non ſeruaſſe cognoſcimꝰ
in integritate quoqꝫ marie plus grati-
am ꝙ naturam potuiſſe non dubitamꝰ.
Xps ergo letari facit mariam anima et
corpore in ſe proprio filio. Nec vllam ſe-
qui corruptionis erumnam quam nul-
la ſecuta eſt tantū pariendo filium inte-
gritatis corruptio. vt ſit ſemper incorru-
pta quam tanta perfudit gratia. ſit inte-
graliter viuens. que omnium integra ge
nuit vitam. Si ergo dixi vt debui. Ap-
proba chriſte tu et tui. Si v̓o non vt de-
bui. Ignoſce obſecro tu et tui. Finit
legenda de aſſumptione caſtiſſime ac in
temerate virginis marie.

Sequitur legenda ſancti Bern-
hardi abbatis deuotiſſimi.

Ernhardus di
citur a ber quod eſt puteus vꝰ
fons. et nardus que eſt (vt di
cit gloſa ſuper cantica) Herba humilis
ꝛ calide nature ꝛ odorifera. fuit enim ca
lidus in feruenti amore. humilis in con
uerſatione fons in doctrine emanatione
et puteus in ſcientie profūditate. et odo-
riferus in fame ſuauitate. Eius vitā vuil
helmus abbas ſancti theodorici ſocius
beati Bernhardi. et hernaldꝰ abbas cla-
reuallis ſcripſerunt.

Ernhardus
in burgunia caſtro fon-
tanis ex nobilibus valde
et religioſis parentibus
ortus eſt. Cuius pater de
celinus miles ſeculo ſtrennuus. nec mi-
nus deo religioſus. Mater v̓o aleth nū-
cupata eſt. Hec ſeptem filios genuit. ſex
mares, et feminam vnam. Mares autē
omnes monachos futuros feminam au-
tem ſanctimonialem. Mox autem vt fi-
lium partu ediderat: manibus proprijs
ipſum deo offerebat. Alienis vberibus
ipſos nutriri refugiebat. q̄ſi cū lacte ma-
terno matri qꝺāmō boni īfūdēs eis na-
turā. Cū āt creuiſſet ꝙdiu ſub māu eius

erāt: heremo magiſq; curie nutriebat. ci-
bis groſſioribus et cōibꝰ paſcens eos. q̄ſi
continuo ad heremū trāſmittēdos. Cū
igitur tertiū filium. ſ. bernhardū adhuc
geſtaret in vtero vidit ſomniū p̄ſagium
futuroꝝ catellū. ſcꝫ totū candidū totū in
dorſo ſubrufum et latrantem in vtero ſe
habere. Quod cum cuidā viro dei expo
ſuiſſet. ille ꝓphetica voce reſpōdit. Op-
timi catuli mr̄ eris. q domꝰ dei cuſtos fu-
turus magnos cōtra inimicos dabit la-
tratus. Erit em̄ p̄dicator egregius ⁊ ml-
tos medecinalis lingue gratia curaturꝰ.
Cū aūt bern̄. adhuc puerulꝰ eēt. ⁊ gra
ui dolore capitis egrotaret. veniētē ad ſe
mulierculā. vt dolorē ſuis carminibꝰ mi
tigaret: cū indignatiōe nimia exclamās
repulit ⁊ abiecit. pueruli autē bono zelo
miſcōie dei non defuit. ſed tunc cōtinuo
ſurgens liberatū ſe eē cognouit. In ſa
cratiſſima dn̄ice natiuitatis nocte cū pu-
er bernhardus matutinale officiū i eccl̄a
expectaret. ⁊ q̄ hora noctis xp̄s natꝰ fuiſ-
ſet ſcire cuperet. apparuit ei puerulꝰ ihs q̄
ſi iterū ante oculos ſuos naſcens ex vtero
matris. Unde q̄diu vixit hāc fuiſſe ho-
rā natiuitatis dn̄ice ſp̄ putauit. Ab illa
ꝗ hora in his q̄ ad illud ꝑtinēt ſacr̄m. et
ſenſus ei ꝓfūdior ⁊ ſermo copioſior da-
tus ē. Un̄ ⁊ poſtmodum i laudē genetri
cis ⁊ gēiti. in ẽ ipa ſuoꝝ tractatuū initia
inſigne opuſculū edidit. in quo illā lecti
onē euāgelicā. Miſſꝰ ē gabriel āgelus ex
planauit. Uidēs āntiquꝰ hoſtis ꝓpo-
ſitū pueri tā ſalubre: eiꝰ caſtitatis ꝓpoſito
inuidit. multoſqꝫ ſibi laqueos tēptatōis
oppoſuit. Cū em̄ aliqn̄ i quādā feminā
oculos defixos aliq̄diu tenuiſſet. conti-
nuo de ſeipo erubeſcēs. in ſemetipm̄ ſeue
riſſimꝰ vltor iſurgit. ac in ſtagnū gelida-
rū aquaꝝ inſiliēs. tādiu ibidē ꝑmāſit do
nec pene exāminis infectꝰ ꝑ grām dei a ca
lore carnalis ɔcupiē totꝰ refriguit. Cir
ca idē tp̄s inſtinctu demonis puella que-
dam in lectū dormientis ſe nudā iniecit
quā ille ſentiēs cū om̄i pace ⁊ ſilētio par-

tem ei lectuli quā occupauerat: ceſſit ⁊ i
latus alteꝝ ſe cōuertens: dormiuit. Mi-
ſera vō illa aliq̄diu ſuſtinens ⁊ expectās
denuo palpans ⁊ ſtimulans. nouiſſime
cū imobilis ipē ꝑſiſteret. illa lꝫ impudē
tiſſima eēt erubuit. ⁊ horrore ingenti at-
q; admiratione ꝑfuſa. ſurgens aufugit.
Cū iterū in domo cuiuſdā matrone
hoſpitaret̄ illa adoleſcentē aſpectu deco
rum conſiderans: vehement̄ in cōcupiā
eius exarſit. Cum autē ſeorſum lectū ſi-
bi ſterni feciſſet ipa ipudent̄ ⁊ ſilenter de
nocte ſurgens ad eū acceſſit. Quā ille ſē-
tiens protinus exclamauit latrones la-
trones. Ad quā voce ml'ier fugit. Fami-
lia ſurgit. lucerna accenditur. latro q̄rit̄.
ſed minime inuenit̄. ad lectulos ſinguli
redeunt. quieſcūt ceteri. ſꝫ nō illa miſera
requieſcit. nā denuo exurgit bernhardi le-
ctulū petit. Sꝫ ille latrones latrones de-
nuo exclamauit. latro iteꝝ q̄rit̄ ſꝫ neq̄q̄
ab eo q ſolus nouerat: publicat̄. vſqꝫ ter
tio iproba mulier ſic repulſa vix tādem
metu vel deſꝑatione victa ceſſauit. Cū
aūt ſequēti die iter ageret. arguētes eum
ſocij q totiens latrones ſomniauerit. ꝑ-
quirebant. Quibus ille ait. Ueracit̄ hac
nocte inſidias ſum ꝑpeſſus latronis. qr
hoſpita mihi nitebat̄ auferre thezaurū
irrecuꝑabilē caſtitatis. Perpendens
igit̄ non eē tutum cohabitare ſerpēti. fu-
gā meditari cepit ⁊ ordinē ciſtercienſiū
extūc ingredi deliberauit. Qđ cū frēs eiꝰ
cognoſcerēt ⁊ eū ab hoc ꝓpoſito modis
omibꝰ ꝓhiberent. tātā ei grāꝫ dn̄s ɔtu-
lit vt nō ſolū ipē a cōuerſiōe nō ꝓhibet̄
ſꝫ oēs frēs ſuos ⁊ multos alios ad religi-
onē dn̄o lucraret̄. Gerardꝰ tn̄ fr̄ eiꝰ mi-
les ſtrenuꝰ. hec frīs v̄ba vana putabat.
⁊ eius oīno mōita repellebat. Tūc bern
hardus fide iā igneus ⁊ fr̄no caritatis
zolo mirūimmodū exaſꝑatus. Scio in-
quit fr̄ mi. ſcio ſola vexatio intellectum
dabit auditui. Digitūqꝫ lateri eius appo
nēs: veniet inq̄t dies ⁊ cito veniet quādo
lancea latus hoc ꝑforabit ⁊ ad cor tuum

ɔſilio qđ abicis viā dabit. Pꝰ paucos di-
es Gerardus ab inimicis capit̄ ⁊ in loco
cui frater digitū impoſuerat infixā lāceā
geſtās trahit̄. ⁊ in cuſtodia vinculatur.
Ad quē bernhardꝰ veniēs cū ſibi loq nō
ꝑmitteret̄. ad eū exclamauit. Scito fra-
ter geerarde qr in ꝓximo ituri ſumus et
monaſteriū itraturi. Eadem nocte ɔpe-
des de eius pedibꝰ ceciderūt. ⁊ oſtio ꝑ ſe
apto letus aufugit. Indicauit fratri ſe
mutaſſe ꝓpoſitū ⁊ fieri velle monachū.
Anno ab incarnatione dn̄i. Mcxij. a
ɔſtitutōe domus ciſterciēſiū. xv. Seruꝰ
dei ber̄. annos nactus circiter. xxij. cū ſo-
cijs ampliuſq̄. xxx. ordinē ciſtercien̄. in-
greſſus eſt. Cum aūt bernhadus cū fra-
tribus ſuis domū paternam egrederet̄
guido p̄mogenitꝰ vidēs minardū frēm
ſuū minimū puerū luderē in platea cum
pueris. Eya inquit frater minarde ad te
ſolum reſpicit oīs terra poſſeſſionis nr̄e.
Cui nō pueriliter puer r̄ndit. Uos ergo
celū habebit̄ ⁊ mihi ſolū terrā relinq̄tis
Non ex equo diuiſio facta eſt hec. Mo-
dico igit̄ tp̄e cū patre remanſit. ſꝫ fratres
poſtmodū ſecutus eſt. Ingreſſus igitur
ordinē ſeruus dei bern̄. ita totus in ſpm̄
abſorptus eſt. ⁊ deo tal'r occupatꝰ q̄ iam
nullis ſenſibus corꝑis vteret̄. Iam q̄ppe
annū in cella nouiciorum exegerat. ⁊ ad-
huc an domus haberet teſtitudinē igno-
rabat. Multo tp̄e eccleſiā intrans ⁊ exi-
ens in capite vbi tres erant vnā tm̄ puta-
bat eſſe feneſtram. Abbas autē ciſter-
cienſis fratres ad edificandā domū clare-
uallenſis miſit. ⁊ eis bernhar. in abbatia
prefecit. qui multo ibidem tp̄e in nimia
pauꝑtate degebant. ⁊ pulmēta ſepius ex
folijs fagi ɔficiebant. vigilabat autē ſer-
uus dei vltra poſſibilitatē humanam.
Nullū em̄ tempus ſe magis ꝑdere ɔq̄ri
ſolebt quā quo dormiuit. idoneā ſat' re-
putans ɔꝑationē ſomni ⁊ mortis vt ſic
dormiētes videant̄ mortui apud homi-
nes. quoniā apud deū mortui peccatis
dormientes. Unde etiā ſiquē forte du-

rius ſtertētē audierit ſeu minus ɔpoſite
viderit iacētē. paciēter ferre vix poterat.
⁊ carnaliter ſeu ſeculariter eum dormire
cauſabat̄: Ad comedēdū vix aliqua vo-
luptate trahebat̄ appetitꝰ. ſed ſolo timo-
re defectus. ſic accedebat ad ſūmendū ci-
bum quaſi ad tormentū. Poſt cibū quā
tum comederit ſemper cogitare ſolitus
erat ſi quando vel ad modicū menſurā
ſolitam exceſſiſſe ſe deprehendit: inpune
abire non patiebat̄. Sic gule illecebras
edomuerat. vt ipſā quoqꝫ ſaporū diſcre-
tionem ex magna parte perdiderit. Nā
⁊ oleū ſibi per errorem aliquando propi-
natū bibit et penitus ignorauit. nec priꝰ
id eſſe cognouit. donec quidē labia eius
miraret̄ inuncta. Saginē crudū in ſuꝑ
per errorem ſibi oblatū pro butrio ml't'
diebus noſcit̄ ɔmediſſe. Solā autē aquā
ſibi ſapere dicebat. eo q dū ſumeret fau-
ces ⁊ guttur ei refrigeraret. Quicquid in
ſcripturis didicerat maxie in ſiluis ⁊ i a-
gris meditādo ⁊ orando ſe ɔfitebat̄ acce-
piſſe. ⁊ nullos ſe aliquando magr̄os ha-
buiſſe. niſi quercus ⁊ fagos inter amicos
dicere ſolebat. Deniqꝫ ɔfeſſus ē aliqn̄ me-
ditanti vel oranti ſacram orationē velut
ſuppoſitā vel expoſitam ſibi apparuiſſe
ſcripturā. Quodā tp̄e (ſicꝫ ipſe in cātic'
refert) cū inter loquēdo ex his que ſug-
gerebat ſpūs. ⁊ ſi nō infideli minus tn̄ fi-
denti animo reſeruaret. vt haberet qđ di
ceret denuo tractaturus. ecce vox ad eū
venit: dicens. donec iſtud tenueris aliud
nō accipies. In veſtibus ei ſēper pau
ꝑtas placuit. ſordes nunq̄. nimirū ai fo-
re iudices aiebat aut neligētis. aut apud
ſe inaniter gloriātis. aut foris humanā
gl'iam affectāt'. ꝓuerbiū illud in ore eiꝰ
frequēter ſēper in corde. Qui hoc facit q
nemo mirat̄ oēs. Un̄ ⁊ ciliciū pl'ibꝰ ānis
portauit. q̄ diu occultū eē potuit. Sed
vbi hoc ɔgnitū eē ſenſit ɔtinuo illud ab-
ijciēs ad ɔmūia ſe ɔuertit. Nūq̄ ſic riſit
vt nō potius ad ridendum quā ad repri-
mēdum vim ſibi facere oporteret. ⁊ riſui

tio magis ſtimulū adhibere q̄ frenum.
Cū autez patientie gen⁹ ſolit⁹ erat dicere
tripticū. videlicet ad verborum iniurias
ad dāna rerū. ad corpis leſionē. hāc ipe
his exemplis ſe habere ꝓbauit. Cū em̄
cuidaz epo amicabiliter eum admonēs
quādaz ſcripſiſſet epl'am. ille vehemēter
exercebat⁹ amariſſimā ſcripſit ei epl'am
in pꝛincipio ita dicens. Salutē. ⁊ nō ſpiri-
tuz blaſphemie tanq̄ ex ſpū blaſphemie
illa ſcripſiſſet. Ad qd̄ ille. Ego ſpiritū
blaſphemie me hīe nō credo. nec maledi-
xiſſe cuiq̄. aut maledicere me velle ſcio:
preſertim pꝛincipi ppl'i mei. Quidam
abbas ꝓ vno cenobio ꝯſtruēdo ſexcētas
marcas eidē miſit argēti. Sed tota pecu-
nia cuz deferret a predonib⁹ ſublata eſt.
Quo audito nihil aliud dixit niſi bene-
dictus de⁹ q̄ vobis pepcit ab onore. Sed
illis inquit q̄ tulerūt leuius ē ferenduz.
tū quia h⁹ romana cupiditas ſuſtulit. tū
q2 magna pecunia magnā eis tētationis
occaſione ingeſſit. Quidaz inſup ca-
nonicus reglaris ad eū venit. ⁊ vt in mo
nachū reciperet: inſtāter rogauit. Cui cū
ille nō acquieſceret: ſed ad ſuā ecciaz redire
pꝛſuaderet. vt qd ergo ait ille i libris tuis
pꝛfectionē tāto ope ꝯmēdaſti. ſi ea nō exhi-
bes cupiēti vtinā illos tuos tenerē libros
vt eos penit⁹ lacerarē. Cui ille. In nullo
eoꝝ legiſti nō poſſe te in tuo clauſtro eſſe
pꝛfectū. Moꝝ correctōnē nō locoꝝ mu-
tatōnē in libris omnib⁹ ꝯmēdaui. Ille
vo inſanus in eū impetū faciēs. tam gra-
uiter maxillaz eius percuſſit. vt ſuccede-
ret rubor ictui. ⁊ tumor rubori. Jam q̄
aderant in ſacrilegū inſurgebāt. ſed pre-
uēit eos ſeru⁹ dei: clamās ⁊ adiurās p nom̄
xpi vt nullatenus tāgeret. nec ſibi quicq̄
iniurie inferret. Nouitijs autē intra-
re volētib⁹ dicere ꝯſueuerat. Si ad ea q̄
intus ſunt feſtinatis. hic foris dimittite
corpa q̄ de ſecl'o attuliſtis. Soli ſpūs in-
grediantur. caro autem nō ꝓdeſt quic-
quid.

Pater eius q̄ ſolus domi remāſerat.
ad monaſteriū iuit. ⁊ ibidem poſt aliqd
tēp⁹ i ſenectute bona deceſſit. Soror autē
ei⁹ ſeculo nupta cū in diuitijs ⁊ delitijs
ſeculi piclitaret quadā vice fratres ſuos
ad moaſteriuz viſitatura acceſſet. Cūq̄z
veniſſet cū comitatu ⁊ apparatu ſupbo. ille
ad eā tanq̄ rethe diaboli ad aīas capien-
das exhoꝛruit. nec ad videndā eam exire
aliquaten⁹ acquieuit. v diēs illa q̄ null⁹
fratrū ſuoꝛū occurreret. ſz ab vno eaꝝ q̄
tunc portarius erat ſtercus inuolutū di-
ceretur tota in lacrimis reſoluta eſt. Et ſi
peccatrix ſuz inqt ꝓ talib⁹ xp̄s moꝛtu⁹ ē.
Quia em̄ peccatricē me ſentō. idcirco cō
ſiliū ⁊ colloquiz bonoꝝ reqro Et ſi deſpi
cit frater me⁹ carnē meā. ne deſpiciat ſer-
uus dei aīam meā. veniat ⁊ pꝛcipiat ⁊ q̄c-
quid pꝛceperit: adimplebo. Hāc g̊ ꝓmiſ-
ſionē tenens exijt ad eā cū fratrib⁹ ſuis. ⁊
q2 eā a viro ſeparare nō poterat. pꝛimo oēm
ei mundi gloriā interdixit ⁊ formaz ma
tris imitādā eidē indicens illā dimiſit. il
la v̄o rediens ita repente mutata ē. vt in
medio ſeculi vitā duceret heremiticaz et
ab omni ſeculo ꝓrſus ſe faceret alienaz.
Tādē pꝛcibus mulas viꝝ ſuū vicit ⁊ ab
ipo abſoluta: moāſteriū intrauit. In-
firmatus aliqn̄ vir dei cū extremū iā ſpi-
ritū trahere videret: ⁊ in exceſſū mentis
ſue aū tribunal viſus ē pꝛſentari. Affuit
aūt ⁊ ſathan ex aduerſo improbis eū ac-
cuſationib⁹ pulſans. Ubi v̄o ille oīa fue
rat ꝓſecutus ⁊ viro dei ꝓ ſua fuit pte di-
cendū nihil territ⁹ aut turbat⁹: ait. Fate-
or nō ſū dignus ego nec ꝓprijs poſſū me
ritis regnū obtinere celoꝝ. Ceteꝝ dupli-
ci iure illud obtinēs dñs me⁹ hereditat̄
ſez pr̄is ⁊ merito paſſiōis: altero ipe cōtē-
tus alteꝝ mihi donat. Ex cui⁹ dona iure
illud mihi vēdicās: nō ꝯfūdor. Cōfuſ⁹
in hoc v̄bo inimicus conuentus ille ſo-
lutus. ⁊ vir dei in ſe reuerſus ē. Tāta aūt
abſtinentia labore ⁊ vigilijs corpus ſuū
attriuit. q̄ ⁊ grauiſſima ⁊ vere continua

egritudine languens conuentum vix ſe-
qui poſſet.
Quadā vice dū grauiſſime infirma-
ret. fratribus ꝓ eo inſtāter orātibus: ali-
quātulum cōualuiſſe ſenſit. Cōgregatis
aūt fratribus: dixit. Quid tenetis miſerū
hominē. fortiores eſtis et iualuiſtis. par-
cite queſo parcite: ⁊ ſinite me abire.
A multis autē ciuitatibus vir dei in
ep̄m electus. pꝛcipue a ciuitate ianuenſi. ⁊
ciuitate mediolanen̄. petētibus ſe nec an-
nuens nec impꝛobe renuens: dicebat ſe
nō eſſe ſuū ſed alioꝛū ſeruitio deputatū.
Fratres autē ex cōſilio viri dei ſibi ꝓui-
derant ⁊ ſummi potifici auctoritate mu-
niti erant. ne quis gaudiū ſuū ab eis tol-
lere poſſet. Quodā tempoꝛe cū fratres
cartuſiēſis viſitaſſet. ⁊ ipi ab eo in omni-
bus plurimū edificati fuiſſet. Unū fuit
quod pꝛdicti loci pꝛioꝛē aliquantulū mo
uit ſcilicz q̄ ſella cui equitādo inſidebat
minus neglecta erat. ⁊ parū pꝛeferēs pau-
ptatez. Quod cū dictus pꝛioꝛ vni ex fra-
tribus ⁊ ille viro dei retuliſſet nō minus
ipſe miratus qualis eſſet ſella querebat.
Nam a clarauall e vſq̄z cartuſiam vene-
rat. ⁊ tamen qualis eſſet ſella penitus ig-
noꝛabat. Juxta lacum lauſanenſem to-
cius diei itinere pergens penitus eum n̄
vidit. aut ſe videre ſe non vidit. Cū eniz
ſero facto de eodem lacu ſocij loquerent
interrogauit eos vbi nam lacus ille eſſet
Quod illi audientes plurimum admi-
rati ſunt. Uincebat ſane in eo ſubli-
mitatem nominis hūilitas coꝛdis. Nec
tam poterat vniuerſus eum erigere mū-
dus q̄ ſeipſe deijcere ſolus. Summ⁹ re-
putabatur ab omnibus infirmuz ipe ſe
reputans. et quem ſibi omnes ipſe ſe ne-
mini pꝛferebat. Deniq̄z ſicut ſepius fate-
batur inter ſummos quoq̄z honoꝛes ⁊ fa-
uoꝛes populoꝛum alterum ſibi mutua-
tus hominem videbatur. Seq̄z potius
reputabat abſentem velut quoddam ſō
nium ſuſpicatus. Ubi v̄o inter ſimplici

oꝛes fratres erat. ⁊ amica ſemper humili-
tate frui licebat: ibi ſe īueniſſe gaudebat
⁊ in pꝛopꝛiam redijſſe perſonā. Semper
autem inueniebatur. Aut oꝛans aut le-
gens. aut ſcribens. aut meditans. aut fra-
tres verbo edificans. Quadam vice
cum populo pꝛedicaret. ⁊ omnes verba
eius attente ac deuote ſuſciperēt. eius ani
mo quedam talis irrepſit tentatio. Ue-
re nunc optime pꝛedicas. ⁊ ab homini-
bus libenter audiris ⁊ ſapiens ab omni
bus reputaris. At vir de tali tentatione
pulſari ſe ſentiens. parumper ſubſiſtit. ⁊
an pꝛocederet vel finem faceret. cogitare
cepit. Statimq̄z diuino confoꝛtatus au
xilio tentatoꝛi ſilenter reſpondit. Nec p
te incepi nec per te dimittam. ſicq̄z ſecur⁹
pꝛedicationez vſq̄z ad finem pꝛoſecut⁹ ē.
Monachus quidam qui in ſeculo
ribaldus fuerat atq̄z luſoꝛ: maligno ſti-
mulatus ſpiritu: ad ſeculum redire volu
it. Cum autem beatus Bernhardus eū
retinere non poſſet. interrogauit euz vn-
de victurus eſſet. Qui reſpondit ad ta-
xillos ludere ſcio. ⁊ inde viuere potero.
Et ille. Si tibi capitale commiſero. vis
ſingulis annis ad me redire et mecuz lu-
crum diuidere: Quod ille audiens ga-
uiſus eſt. et ſe libenter ſic acturum pꝛomi
ſit. Uiginti igitur ſolidos ei dari pꝛece-
pit. et ille cum illis abijt. hoc autem faci
ebat vir ſanctus vt eum iterum reuoca-
re poſſet ſicut et poſtmodum factum eſt.
Ille igitur abiens totum perdidit et ad
poꝛtam confuſus redijt. Quo audito
vir dei ad eum letus exijt. extenditq̄z gre-
mium vt ſimul diuideret lucrum. Cui
ille. Nihil pater lucratus ſum. ſed etiam
capitali noſtro nudatus ſum. Si vultis
ꝓ noſtro capitali recipere me. Cui bern
hardus benigne reſpondit. Si ita in-
quit eſt. melius eſt vt hoc recipiam q̄ ſi-
mul vtrumq̄z perdam.
Quadam vice dum beatus Bern-
hard⁹ iumento inſidens aliquo pergeret

cuidam ruſtico materia ſic ſe offerente
de cordis inſtabilitate in oratione eſt cō
queſtus. Quod ille audiens mox eum
deſpexit ⁊ in orōnibus ſuis cor firmū et
ſtabile habere ſe dixit. Volens aūt beatꝰ
Bern̄. eū cōuincere ⁊ a ſua temeritate co-
ercere dixit. Sequeſtrare paulisp a nobis
⁊ tota ꝗ poteris intētōe orōnē dn̄icam i-
choato. Quā ſi abſq̧ aliq̄ cordis intētōe
⁊ vagatiōe finire poteris, iumēto cui in-
ſideo tuū ꝓculdubio mox habebis. Tu
aūt mihi in fide tua ſpōdes ꝙ ſi aliō ibi-
dem cogitaueris hoc mihi aliq̄tenꝰ nō ce-
labis. Letaē ille ⁊ tanꝗ iumētū iā lucra-
tū ſe reputās audacter ſecedit. ⁊ ſeipſū re
colligēs orōnē dn̄icā dicere inchoauit.
Vix orōnis expleuit dimidiū. ⁊ ecce im-
portuna cogitatio de ſella cordi ſuo ſe in
gerit. vtꝝ eā habē debeat cū iumēto. qđ
ille aduertēs. cōcitus ad bernardū redi-
jt. ⁊ qđ i ipa orōne ſollicite cogitauerit:
indicauit ⁊ depoſt temere nō pſumpſit.
Frater robertus eius mōachus ⁊ ſm
ſeculū ꝓpinquus in adoleſcētia ſua quū
dā pſuaſiōe dceptꝰ: culniacū ſe cōtulerat
Venerabilis aūt pr̄ poſtꝗ aliq̄diu diſſi
mulauit: eū dē ſtatuit ꝑ epl̄am reuocare.
Quā cū ſub diuo dictaret. ⁊ aliꝰ mōachꝰ
eā ex ore ſuo cōſcriberet. ſubito inopinatꝰ — de hymbre
hymber erupuit. ⁊ hic q̄ ſcribebat chartā
ꝯplicare voluit. Cui Bern̄. Opus dei ē
ſcribere ne formides. Scripſit ḡ epl̄am ī
medio hymbre ſine hymbre. Cū em̄ vn-
diq̧ plueret. ibidē tn̄ moleſtiā hymbris
virtus expulit charitatis. Cū quod-
dā monaſteriū qđ vir dei ꝯſtruxerat oc-
cupaſcet muſcaꝝ incredibilis multitu- — de muſcis
do. ita vt oībus grauē moleſtiaz genera-
rent: ille dixit. Ego excōico eas. Mane
aūt oēs pariē mortuas īuenerūt. Cuz
a ſūmo pontifice medioalanū miſſꝰ fuiſ-
ſet vt ipſos cū eccīa recōciliaret ⁊ iā papi-
am rediſſet. qdā vxorē ſuā demoniacaz
ad eū adduxit. Moxq̧ ꝑ os miſere mu-
lieris dyabolꝰ in cōtumelias eiꝰ ꝓrupit — de demoniaca
dicēs: Nō me de anicula mea hic porru-

los edens ⁊ braſicas deuorās pellet. At
vir dei ipſam ad eccīam beati ſyri remiſit
Beatꝰ aūt ſyrus hoſpiti ſuo deferre vo-
luit. nec ei dē aliquid curatiōis impēdit
ſicq̧ iterum ad btm̄ Bernhardū addu-
cta eſt. Tunc dyabolus per os eius garri
re cepit ac dicere. Non me expellit ſyrulꝰ
nec eijcit bernhardus. Ad hec ſeruus dei
reſpondit. Nec ſyrus nec Bernhardus
te eiſciet ſ; dn̄s ihs xp̄s. Moxq̧ vt ille orō
nem effudit ſpūs nequā dixit. Qualibēt
egrederer ab hac anicula grauiē moleſta-
tus in ea. Qualibenē egrederer ſ; nō poſ
ſum. q2 nō vult magnꝰ dn̄s. Cui ſanctus
Et quis ē magnꝰ dn̄s: Cui ille: ihs naza
renus. Ad quē vir dei. vidiſti ne vnꝗ eū
Quo r̄ndente: etiā ait. Vbi eū vidiſti: ⁊
ille in gloria. Et ſacꝰ. ⁊ tu in gloria fui-
ſti. quo r̄ndente. vtiq̧ ait. Quō inde exi-
ſti: Et ille. Cū lucifero multi cecidimus
Hec aūt omnia voce lugubri ꝑ os vetu-
le oībus audiētibꝰ loq̄bat. Dixitq̧ ei vir
dei. Nunquid in illam gloriam redire
velles. At ille miro modo cachinans: ait
Tarde eſt. Tunc orante viro dei demō
de muliere exiuit. Sed cum vir dei inde
receſſiſſet: dyabolus iterum ipſam inua-
ſit. vir autem eius poſt eum accurrēs qđ
acciderat indicauit. Ille autem collo eiꝰ
alligare cartulam continentem hec ver-
ba precepit. In nomine domini noſtri
ihu xp̄i precipio tibi demon ne hanc mu-
lierem ammodo contingere preſumas.
Qđ cum factum fuiſſet ad eam poſtea n̄
eſt auſus accedere. Apud equitaniam
quedam mulier miſerabilis erat. Que a
quodam demone petulante ⁊ incubo ve-
xabatur. Sex enim annis abuſus eſt ea
⁊ incredibili vexauit libidine. Adueni-
ente autem illuc viro dei. demon mulie-
ri ne ad euz accederet vehementer mina-
tur. quia nil ei prodeſſe poſſet. ⁊ receden-
te eo ipſe qui eius fuerat amator crudeliſ-
ſimus fieret perſecutor. At illa ſecure ad
viꝝ dei acceſſit. ⁊ q̄ patēē cū mlt̄o gemitu
enarrauit. cui ille. Tolle hūc meū bacu-

de baculo. Et de demone incubo

lū ⁊ in tuo lectulo pone. ⁊ ſi qđ agē pōt:
agat. Qđ cū feciſſ; ⁊ ī lectulo ſuo recūbe-
ret: adeſt ille ꝯtinuo. Sz nec ad ꝯſuetuz
opus nec ad ipm cubile p̄ſumit accedere
ſ; acerrime minaē ꝙ illo recedēte ſe de ea
attrociē vindicabit. Qđ cū illa bernardo
retuliſſ; ille ppl̄m cōuocauit. ⁊ oēs cāde
las ī manū accēſas hr̄e p̄cepit. demonē-
q̧ cū vniuerſo q̄ aderant cetu excōicauit
ac ne ad illā vel aliā deinceps acceſſū ha
beat: interdixit. Sicq̧ illa a tali illuſiōe
penitus liberata ē. Cū in eadē ꝓuin-
cia vir ſctūs legatōe fūgeē vt ducez eq̄ta-
nie eccīe recōciliaret. ⁊ ille modis oībus
recōciliari rēnuēt. vir dei ad altare cele-
braturꝰ acceſſit. ipo duce tāꝗ excōicato p̄
foribus expectāte. Cū aūt pax dn̄i dixit.
corpꝰ dn̄icū ſup patenā ponit. ⁊ ſecū tol
lit. atq̧ ignea facie ⁊ flāmeis ocul' foras
egrediē. ⁊ v̄bis terribilibꝰ comitē aggre-
diē. Rogauimꝰ te inq̄t ⁊ ſpreuiſti nos. ec
ce ad te ꝓceſſit v̄ginis filiꝰ q̄ ē dn̄s eccīe
quā tu ꝑſeq̄ris. Adeſt iudex tuꝰ. in cuiꝰ
noīe om̄e genu curuaē. adeſt iudex tuꝰ. ī
cꝰ maībus illa aīa tua deueīet. Nūqđ et
ipm ſicut ſeruos eiꝰ ꝯtēnes. Reſiſte ei ſi
vales. Statimq̧ dux totꝰ irriguit. ⁊ mē-
bris oībus diſſolutꝰ ad pedes eiꝰ ꝓtinus
ꝓſiliuit. Quē vir ſanctus calce pulſans
ſurgere iubet ⁊ dei audiere ſniam. Ille
aūt tremebūdus ſurrexit. ⁊ q̄cq̄d vir ſan
ctus p̄cipiebat ꝓtinus adipleuit. Cū
regnū germanie ꝑ q̄dā mag̃ ſedāda di-
ſcordia: ſeruus dei intereſſet. archieps̄ q̄-
dā venerabilē quēdā clericū obuiā ei mi-
ſit. Cui dū clericꝰ ſe ſibi obuiā a ſuo do-
mino miſſuz fuiſſe diceret: vir dei r̄ndit.
Alius dn̄s miſit te. Miratus ille ſe non
niſi a dn̄o ſuo archiep̄o miſſū fuiſſe affir
mabat. E cōtra ſuus xp̄i dicebat. Falle-
ris fili falleris. Maior eſt dn̄s q̄ miſit te
xp̄s. Qđ clericus ītelligēs: ait. Putas ꝙ
monachus veliz fieri. abſit hoc a me. nō
cogitaui nec aſcēdit ſup cor meū. Quid
plā: in eodē itinere ſecula valefecit. ⁊ a vi
ro dei habitū ſuſcepit. Cū quēdā mi-
litē valde nobilē ad ordinē recepiſſet. et

virū dei quodā tp̄e ſequereē: grauiſſima
cepit temptatiōe pulſari. Cū autē eū q̄-
dam de fratribus tā triſtē videret: cām tā
te triſticie req̄ſiuit. Cui ille r̄ndit. Scio
inq̄t ſcio. ꝙ nūꝗ amplius letus ero. qđ
v̄bū cū dictus frater ad ſeruū dei retuliſ
ſet ille ꝓ eo attentius orauit. Statimq̧
ille frater q̄ tam tēptatus et triſtis erat tā
tū ceteris apparuit iocundior ⁊ hilarior
quātū prius ceteris triſtior. Cū aūt ei di-
ctus frater v̄bū meſticie qđ locutus fue-
rat amicabiliter improparet: ille r̄ndit.
Dixi nunꝗ amplius letus ero: ſ; nunc di
co. Nunꝗ amplius triſtis ero. Cum
ſanctus malachias ep̄s hybernie (cuius
vitā plenam v̄tutibus ipe deſcripſit) ad
xp̄m feliciter in monaſterio ſuo migraſ-
ſet ⁊ vir dei ꝓ eo hoſtiā ſalutarē offerret
gloriā eius dn̄o reuelante cognouit. ⁊ eo
deī iſpirāte poſt cōionē formā orōis mu-
tauit: leta voce ſic dicens. Deus q̄ beatū
malachiam ſctōꝝ tuoꝝ meritis coequa-
ſti. tribue q̄ſumus. vt q̄ precioſe mortis
eius feſta agimus: vite q̄z imitemur exē-
pla. Cui duz cantor innueret ꝙ erraret:
ait. Nō erro ſ; noui qđ dico. Deinde ac
cedens ſacra eius veſtigia oſculatur.
Cū inſtāte. xl. a multis fuiſſet tyroni-
bus viſitatus. rogauit eos vt in illis ſal-
tē ſacris diebus a ſuis vanitatibus ⁊ laſ-
ciuijs abſtinerēt. Quibus nullo mō acq̄-
eſcētibus: iuſſit eis ꝓpinari vinū: dicēs.
Bibite poculū aīaꝝ. quo hauſto ſubito
mutati recedūt. Et q̄ modicū tēpus de-
negauerāt totū tp̄s vite ſue deo dederūt
Tādē beatus bernardus morti felici- — de teſtamento eius
ter appropiq̄ns: ait fratribus ſuis. Tria
vobis obſeruāda relinquo. que in ſtadio
p̄ntis vite quo incurri memini me ꝑ vi-
ribus obſeruaſſe. Nemini ſcādalū face-
re volui. ⁊ ſi aliq̄n incidit. celāui vt potui — Nota
Minus ſemper ſenſui meo ꝗ alterius
credidi. leſus de ledente nunꝗ vindictā
experij. Ecce caritatem, humilitatem et
patientiā vobis reliquo. Deniq̧ poſt-
ꝗ multa miracula perpetraſſet: ⁊ centū- — clx monaſteria
ſexaginta monaſteria cōſtruxiſſet. mul-

toſq; libros ⁊ tractat⁹ ꝯpilaſſet. cõſūmā-
tis vite ſue diebus circiter ſexageſimūter-
tiū annū. anno dñi milleſimo. cliij. inter
filiorꝫ manus obdormiuit in dño. Poſt
obitū ſuū multis gloriā ſuā māifeſtauit.
Cuidā eñ in abbati q̃dā monaſterio ap-
paruit. ⁊ vt ſe ſeq̄ret admonuit. q cū ſeq̄-
retur: dixit ei vir dei. Ecce ad mōtē liba-
ni venim⁹ ⁊ tu hic māebis ego aūt illuc
aſcēdā. Interrogat⁹ ab eo ad qd vellꝫ aſcē-
dere. diſcere ī qt volo. Mirat⁹ ille. Quid
in qt vis diſcere pt. qm̄ nullū hodie ī ſciā
tibi ſilēz credimus eſſe. Et ille. Nulla h
ſciēcia nulla veri ꝯgnitō. furſū ſcie ple-
nitudo. ſurſū v̾a noticia veritatꝭ. ⁊ in h⁹
v̾bo diſpuit. Ille aūt diē nōuit. ⁊ tūc vi-
rum dei bernardū de corpe migraſſe in-
uenit. Legit̄ in miraculis ſacti bernar
di de heremita q fuit decan⁹ lugdunēſ.
ꝙ cū fuiſſet. xxxv. annis in nemore arda-
nen̄. poſt mortē ſuā apparuit lugdunēſ.
epō in maxima glīa. ⁊ dixit ei. Quod in
hora mortꝭ eius. xxx. milia ꝺceſſerūt cū q̄-
bus ipē ⁊ b. bernardus ſtati in celū aſcē-
derūt ⁊ tres ī purgatoriū: reliq̄ oēs in in-
fernū. Multa ante alia ⁊ pene innumera-
bilia miracl'a ꝑ ſuū ſpū deus oꝑat⁹ ē.

Imotheus q̃ſi

timorē tenēs. vel a timore et the
os qꝺ eſt deus q̃ſi timor dei. Cauſat̄ aūt
iſte timor in quolibꝫ viro ſācto. ſicut ait
gre. ꝯſiderādo vbi fuit vbi erit. vbi eſt. ⁊
vbi nō ē. Ubi fuit qm̄ in pctō. Ubi erit.
in iudicio. Ubi eſt in miſeria. Ubi non
eſt in gloria.

Imotheus ſub.

nerone a ꝑfecto vrbis rome dū
grauiter torq̄ret̄. ⁊ calce viua ei⁹ plage a-
ſpergerent̄: ⁊ ipē in his gracias deo age-
ret. duo angl'i ſibi aſtiterūt dicētes. Eri-
ge caput in celos ⁊ vide. aſpiciēſq; vidit
celos apertos ⁊ ihesū coronā gēmatā te-
nentē et dicentē ſibi. Hāc de manu mea
ſuſcipies. Quod quidā vir nomine apo-
linaris videns: baptizari ſe fecit. quaprop-
ter ꝑſes iuſſit ambos in cōfeſſione dñi
ꝑſeuerātes decollari: circa ānū dñi. lvij.

Imphorian⁹ a.

ſimphonia. fuit eñ tāq̄ vas mu-
ſicū emittens armoniā virtutū. in quo
tamquā in vaſe muſico tria fuerunt. Nā
vt dicit auerrois ſomatinū debet eſſe du-
rum ad reſiſtendū. leue ad ꝯtinuandū.
latū ad īplendū. Sic et ſimphorian⁹ tā-
quam vas muſicū fuit dur⁹ ſibi ꝑ auſte-
ritatē. leuis alijs per manſuetudinē. lat⁹
oībus ꝑ caritatꝭ āplitudinē.

Imphorianus i

auguſtudinen̄. vrbe ortus. Dū
adhuc adoleſcēs eſſet tanta morū graui-
tate pollebat ꝙ ſeniorū vitaꝫ anticipare
videret̄. Cū igit̄ pagani feſtū venerꝭ ce-
lebrarent. ⁊ ſtatutā ante eradiū prefectū
defferent. ſimphorian⁹ affuit et nolēs eā
adorare diu cedit̄. ⁊ carcere mācipat̄. Et
cū educt⁹ de carcere ad ſacrificiū cogeret̄
et mīta ei donaria ꝓmitterēt: dixit. De⁹
noſter ⁊ nouit remunerare merita. ita no-
uit pūire peccata. Uitā quā xp̄o ſolutu-
ri ſumus ex debito: ſoluam⁹ ex voto. Se-
ra plenitudo eſt indicꝭ timuiſſe ꝯſpectū.
Munera veſtra fucata mellis permixta
dulcedine. male credulis mētibus venē-
pertuliūt. Cupiditas veſtra omnia ha-
bendo nil poſſidet. quia dyabolicis arti-
bus obligata miſeri lucri detinet̄ ꝯpedi-
bus. ⁊ gaudia veſtra in ſimilitudine vi-
tri cū ceperint ſplendere frangūt̄. Tunc
index ira repletus data ſententia ꝑcepit
vt ſimphorianus occideret̄. Qui cūꝫ ad
locum duceret̄: mater ei⁹ de muro excla-
mans ait. Nate. nate. memēto eterne vi-
te. Surſū reſpice et regnantē in celo in-
tuere. tibi vita non tollit̄ ſed in melius
commutat̄. Mox igitur decollatus eſt.
et a xp̄ianis corpus eius ſublatū honori-
fice eſt ſepultum: Ad cuius ſepulcrū tan-
ta fiebant miracula vt etiam a paganis i

honore maxime haberet̄. Refert gre.
turonen̄. ꝙ de loco vbi ſanguis ei⁹ effu-
ſus eſt quidam xp̄ianus tres lapillos ſā-
guine reſperſos ſuſtulit. et in capſa argē-
tea tabulis ligneis circumſepta locauit.
Quam cum in quodam caſtro locaſſꝫ et
totum caſtrum incendium conſumpſiſ-
ſet de medio ignis predicta capſa ſana et
integra eſt educta. Paſſus eſt circa annū
domini. cclxx.

Artholomeus i

terpretatur filius ſuſpendentis
aquas vel filius ſuſpendentis me. Dicit̄
enim a bar quod eſt filius ⁊ tholos qꝺ ē
ſummitas. ⁊ moys quod eſt aqua. inde
bartholomeus id eſt filius ſuſpendentis
aquas id ē dei qui mentes doctorꝫ ſurſū
eleuat vt aquas doctrinarū inferius fū-
dat ⁊ eſt nomen ſyrum nō hebreū. Per
primum v̾o notatur triplex ſuſpendiuꝫ
quod ipē habuit. Fuit enim ſuſpenſus.
id eſt eleuatus ab amore mundi. vel ſuſ-
penſus id eſt intentus amore celeſti. Vel
ſuſpenſus. id eſt totaliter innixus gratie
et auxilio dei. vt non a ſuis meritis. Sed
a dei adiutorio tota vita ſua dependeat
Per ſcōm v̾o profunditas ſue ſapie. De
cuius ſapientie profūditate dicit dyoni.
in myſtica theologia. Diuinus bartho.
dicit et multam theologiā eē ⁊ minimā
⁊ euangeliū latum ⁊ magnum rurſus cō-
ciſum. Et vult oſtendere bartho. ſm in-
tentionē dyoniſij ꝙ vna conſideratione
poſſunt omnia affirmari ꝺ deo. Alia cō-
ſideratione magis proprie negari.

Artholomeus

apoſtol⁹ veniens ad indiam q̄
ē in fine orbis tēplū in quo erat ydolum
noīe aſtraroth: intrauit. ⁊ q. ꝑegrin⁹ ibi-
dē manere cepit. In hoc idolo q̄dam de-
mon habitabat. q ſe lāguētes curare dice-
bat. ſꝫ nō ſanādo ſubueniebat. ſꝫ a leſio-
one ceſſando. Sꝫ cū templū plenū lan-
guentibus eēt et quotidie ſacrificantib⁹
ꝓ infirmis etiaꝫ ex longinquis regioni-
bus adductis nullūꝫ reſponſum ab ido-
lo habere poſſēt. ad aliam ciuitatem per-
rexerunt vbi aliud ydolum nomine be-
rith colebatur. ⁊ interrogantibus cur ſi-
bi aſtaroth reſponſum non daret. Rñ-
dit berith. Deus veſter cathenis igneis
conſtrictus eſt nec reſpirari nec loqui au-
det. ex illa hora qua appoſtolus dei bar-
tholomeus ingreſſus eſt. Dicunt illi. Et
quis eſt iſte bartholomeus. Et demon.
Amicus eſt dei omnipotentis. ⁊ ideo ve-
nit in iſtam prouinciam vt omnes deos
indie euacuet. et illi. Dic nobis ſigna ei⁹
vt euꝫ inueniri poſſimus. quibus demō
ait. capilli eius criſpi et nigri. caro candi-
da. oculi grandes. nares equales ⁊ dire-
cte. barba prolixa habens paucos canos.
ſtatura equalis. collobio albo clauato.
purpura veſtitur. Induitur pallio albo
quod per ſingulos angulos gēmas ha-
bet purpureas. Uigintiſex anni ſunt ex
quo veſtes ⁊ ſandalia eius nec veteraſcūt
nec ſordidant̄. centies flexis genubus ꝑ
diem orat. ⁊ centies ꝑ noctē. angeli cum
eo amaulāt: q nunq̄ eū fatigari nec eſu-
rire ꝑmittūt. Semꝑ eodem vultu ⁊ anio
letus et hylarꝭ ꝑſeuerat. omnia preuidet
omnia nouit. omniūꝫ gentium linguas
nouit ⁊ intelligit. ⁊ quod vobiſcum lo-
quor ipſe iam nouit. Et quādo quęrit̄
eum ſi vult oſtendet ſe vobis. ſi autē nō
vult: eum non poteritis inuenire. Ro-
go autem vos vt cum eum inueneritis:
rogate eum ne huc veniat ne angeli ſui
hoc mihi faciant quod meo ſocio iam fe-
rūt. Cū igit̄ ꝑ duos dies ſollicite q̄rentes
eū minime inueniſſet. q̄dā die q̄dā demōia-
c⁹ exclamauit di. Apl'e dei bartholomee
incedunt me oratiōes tue. Cui apoſtol⁹
obmuteſce ⁊ exi foras ab eo. Et ſtatī ē li-
beratus. Qꝺ audiens rex regiōis illius
polemius. cūꝫ haberet filiā lunaticā mi-
ſit ad apoſtolū: rogās vt ad ſe vēiret ⁊ fi-
liam ſuā ſanaret. Ad quā cū apoſtolus
veniſſꝫ. ⁊ eā cathenis ligatā videt (q2 ac-

cedētes morſib⁹ lacerabat) iuſſit eā ſolui=
Et cū miſtri ad eā accedē n̄ auderēt: di=
xit. Ego demōiuꝫ qđ in ea erat iā ligatū
teneo et vos timetis. ⁊ ſoluta ſtatiꝫ libe=
rata eſt. Tūc rex camelos auro ⁊ argēto
⁊ lapidib⁹ p̄cioſis onerauit. ⁊ apl'm in q̄
ri faciēs nullaten⁹ inueniri potuit. Mane
aūt ſeq̄nti apparēs apl's cū ſolo rege i cu=
biculo dixit ei. Ut qđ me cū auro ⁊ argē
to ⁊ lapidib⁹ p̄cioſ tota die q̄ſiuiſti. iſta
mūera ſūt neceſſaria hiſ q̄ terrena reqrūt
ego nihil terrenū nihil carnale deſidero.
Tūc ſctūs Bartholo. cepit eū multa de
modo redēptiōis nr̄e docē. oſ̄dēs int̄ ce
tera xp̄m viciſſe dyabolū ꝑ mirabilē cō=
gruētiā potētiā. iuſticiā. ⁊ ſapiām. Con=
gruū. n. fuit vt q̄ filiū v̄ginis. i. Adā fa=
ctū de terra dū adhuc eēt v̄go: vicerat. a
filio v̄ginis vinceret. Potēt quoqꝫ ip̄m
vicit cū de ſua dñatiōe potēt eiecit: quaꝫ
dyabolus ꝑ deletiōe p̄mi hoīs vſurpa=
uit. Et ſicut alicui⁹ victor tyrāni comi=
tes ſuos mittit. vt ei⁹ titulos vbiqꝫ erigāt
⁊ tyrānos deijciāt. ſic xp̄s victor nūcios
vbiqꝫ mittit vt dyaboli cultū vt euacu=
ent. ⁊ xp̄i ſtatuāt. Juſte v̄o. q2 iuſtū ē vt
q̄ ꝯmedētē hoīeꝫ vicēs hoīeꝫ detinebat. a
ieiunāte hoīe vict⁹: hoīeꝫ āplius n̄ tenēt.
Sapiēt aūt dum ars dyaboli deluditur
arte chriſti. Ars dyaboli fuit vt ſicut ac=
cipit rapit auē. ita in deſertū rapet xp̄m
vt ſi ibi ieiunanſ n̄ fameſcēt abſqꝫ dubio
de⁹ eēt. Si aūt eſuriret ip̄m vt p̄mū ho=
minē ꝑ cibū deuicēt. Sꝫ cognoſci de⁹ nō
potuit. q2 eſuriuit. nec vici. q2 ei⁹ tētatio
ni n̄ ceſſit. cū ḡ eidē ſacra fidei p̄dicaſſet:
dixit regi. ꝙ ſi baptizari vellet deū ſuuꝫ
cathenis ligatū oſ̄deret. Siqdē h⁹ ꝓba
re vis iubeo illū egredi ſtatuā ⁊ h⁹ ip̄m
cōfiteri. Cui rex. Craſtino cū pontificeſ
obtulerit h⁹ ꝓbabo. Seq̄nti igit̄ die iu=
xta regis palacium dū pontifices ydolo
ſacrificarēt: cipit clamare demon ac dice
re. Ceſſate miſeri ſacrificare nob ne peio
ra me patiamini: q̄ cathēis igneis ab an=
gelo iħu xp̄i quē iudei crucifixert̄ religa=

tus ſū. putātes euꝫ a morte detineri. ille
aūt ip̄am mortē q̄ regina nr̄a ē captiua=
uit. ⁊ ip̄m nr̄m principē maritū mortis
vinculis igneis vixit. Statiqꝫ oīes mi=
ſerūt funes vt ſimulacrū euerterēt: ſꝫ nō
potuerūt. Apl's aūt demōi p̄cepit vt ide
exiēs ydolū ꝯminueret. Qui ſtatiꝫ exiēs
aīa ydola tēpli ꝑ ſeip̄m ꝯfregit. Deinde
fuſa hac oīoe ab apl'o. Deus abrahā de⁹
Jſaac ⁊ deus iacob. q̄ nobis hāc ꝑtātē de=
diſti vt cecos illūinem⁹: leproſos mūde=
mus. peto vt oīs multitudo hec ſaluet̄.
Jllis rñdētibus amē: oēs infirmi curati
ſūt Apl's aūt tēplū dedicauit ⁊ demonē
in deſertū abire p̄cepit. Tūc āgelus dñi
ibidē apparuit. ⁊ tēplū circūuolās i qua=
tuor anglos ſignū cruc digito ſuo ſcrip
ſit: dicēs. Hec dicit dñs. Sicut vos oēs
ab īfirmitate vr̄a mūdati eſtis. ita ⁊ tem=
plum hoc ab omni ſorde mūdabit̄. ⁊ ha=
bitatore eius quē apl's in deſertū locū ire
p̄cepit. prius tn̄ eū vobis oſ̄dā quē vidē
tes ne timeatis. Sꝫ quale ſignū i lapidi=
bus his ſculpſi: tale in vr̄is frōtib⁹ imp̄=
mat. Tūc oſ̄dit eis ethiopē nigriorem
fuligīe facie acuta. barba ꝓlixa. crinib⁹
vſqꝫ ad pedes ꝓtenſis. oculis igneis vt
ferrū ignitū ſcitillas emittētib⁹. flāmas
ſulphureas ex ore ⁊ oculis ſpirātē. cathe=
nis igneis vinctū retro manib⁹: ⁊ dixit
ei angel⁹. Qm̄ iuſſionē apl'i audiſti. ⁊ de
templo exiēs omnia ydola ꝯfregiſti. ſol=
uam te vt vadas in talē locū. vbi nullus
homo morat̄. ⁊ ſis ibidē vſqꝫ ad diē iu=
dicij. Jlle ſolutus cū magno ſtrepitu et
vlulatu diſpuit. Angelus aūt dñi i celū
cunctis videtib⁹ euolauit. Tunc rex cū
vxore ⁊ filijs omniqꝫ pp'lo baptizat⁹ eſt.
⁊ relicto regno: apl'i diſcipulus eſt effect⁹.
Tunc omnes templorū pōtifices ꝯgre=
gati ad aſtragē regem fratrē eius ꝯuene=
runt. ⁊ de deorū ſuorum amiſſione ⁊ tē=
pli ſubuerſione. ⁊ regis per artē magicaꝫ
deceptione: ꝯtra apl'm ſūt ꝯqueſti. Aſtra
ges igitur rex indignatus mille viros ar
matos ad capiēdū apl'm: deſtinauit. qui

cū adduct⁹ fuiſſꝫ corā eo dixit ei rex. Tu
ne es ille q̄ euertiſti fratrē meū. Cui apl's
Ego illuꝫ nō euerti: ſꝫ cōuerti. Cui rex.
Sicut tu feciſti fratrē meū deū ſuū relin=
q̄re ⁊ tuo credē: ſic ⁊ ego te faciā deū tuū
reliq̄re ⁊ meo deo ſacrificare. Cui apl's.
Ego deū quē colebat frater tuus: ligaui
⁊ ligatū oſtendi. ⁊ vt ſimulacrū frāgeret
coegi. Si ſic poteris facere deo meo: po=
teris me ad ſimulacrū prouocare. Si āt
ego deos tuos ꝯminuam ⁊ tu crede deo
meo. Hec illo dicente nunciatur regi qđ
deus ſuus baldach cecidiſſet. ⁊ cōminu=
tus fuiſſet. Quod rex audiens purpurā
ſcidit qua indutus erat. et apl'm fuſtib⁹
cedi iuſſit. et ceſū viuū excoīari mādauit
xp̄iani autē corpus eius tulerūt ⁊ hono=
rifice ſepelierūt. Rex aūt aſtrages ⁊ tem=
ploꝝ pontifices. xxx. die in tēplo a demo=
nibus arrepti: mortui ſt̄. Rex autē poli=
mius in ep̄m ordinat̄. ⁊. xx. annis offici=
um ep̄atus laudabilit̄ implens. plenus
virtutibus in pace quieuit. De genere
ſue paſſionis diuerſa opinio eſt. Nā bea
tus trocheus dicit ꝙ crucifixus eſt. Ait
em̄ ſic bartholomeus indis predicauit.
qui et euangelium ſm̄ Matheū in pro=
pria eorum lingua eis tradidit. Dormi=
uitqꝫ in albana ciuitate magne armenie.
crucifixus deorſum caput hñs. Beatus
aūt theodor⁹ dicit ꝙ fuit excoriatus. Jn
multis aūt libris legit̄ ꝙ tm̄ fuit decolla=
tus. Hec aūt cōtrarietas taliter ſolui pt
vt dicat̄ ꝙ p̄mo crucifixus fuit. deinde
añq̄ moreret̄ de cruce fuit depoſitus et
ob maiorē cruciatū fuit excoriat⁹. Poſtre
mo capite truncatus. Anno domini.
cccxxxj. ſaraceni malicia inuadentes lipa
ritanam inſulam. vbi corpus ſancti bar=
tholomei quieſcebat. vaſtauerunt. ac ei⁹
ſepulchrū confringentes oſſa eius diſp=
ſerunt. Nā ad hanc inſulam corpus ei⁹
taliter de indis aduenisse perhibetur: cū
em̄ pagani propter ſignorum frequenti
am viderent corpus eius plurimum ve=
nerari. indignati loculo plumbeo poſi=

tum in mare p̄cipitauerunt. quod di=
uino nutu ad inſulā predictaꝫ deuenit.
Cum igitur ſaraceni eius oſſa diſperſiſ=
ſent. illis recedentibus apparuit apl'us
cuidam monacho dicens. ſurge et colli=
ge oſſa mea que diſperſa ſunt. Cui ille. q̄
ratione oſſa tua colligere aut aliquem ti=
bi honorem exhibere debemus. cuꝫ nos
deleri permiſeris. nec auxiliuꝫ nobis im=
penderis. Cui ille. Per multū tp̄is meis
meritis dominus populo huic pepercit.
Sed eorum nimis peccatis inualeſcenti
bus. ⁊ vſqꝫ ad celum clamantibus: iaꝫ ꝓ
eis non potui veniam obtinere. Sꝫ cuꝫ
monachus diceret. quomodo inter tot
aliorum oſſa ſua quādoqꝫ inuenire poſ=
ſet ait. Nocte ad ea colligenda ibis ⁊ ea
que vt ignem ſplendentia videris. proti=
n⁹ hec leuabis Qui omnia (vt dixerat)
inueniēs apoſtoli oſſa leuauit. ⁊ ſup q̄n=
dam nauē cōſcendens: beneuentuꝫ que ē
metropolis apulie ea tranſtulit. Nūc au
tem dicitur ꝙ ſint rome. licet beneuen=
tani ſe adhuc illud corpus habere affir=
ment. Cum quedam mulier vas ple=
nū oleo attuliſſet vt in lampadem beati
Bartholomei poneretur. Quātūcunqꝫ
vas ſup lāpadem inclinarent nil ex eo ex
ire valebat. cum tn̄ digitos in vas mit=
terent ⁊ oleum liquidū oīno palparent.
Tunc quidaꝫ exclamauit. Puto ꝙ apo
ſtolo acceptū non eſt. vt hoc oleuꝫ in ſu=
am lampadē infundat̄. qua propter in
aliaꝫ lāpadā infunderūt ⁊ protinus ole=
um emanauit. Cum imꝑator federi=
cus beneuentū deſtrueret et omnes eccle
ſias que ibidem erant dirui mandaſſet.
ciuitatem totam ad alium locū trāſferre
intēdēs vir qdā quoſdā viros albatos ⁊
fulgētes inuenit. q̄ adinuicē loq̄ ⁊ int̄ ſe
aliqua tractare videbant̄. Qui cū vehe=
ment̄ admirās q̄ nā eſſent interrogaſſet.
vnus eoꝝ reſpondit. Jſte eſt bartholo=
meus apl's cū ceteris ſanctis quorum in
hac vrbe eccleſie habebantur. Qui inſil̄
conuenerunt. vt inter ſe inquirerēt ⁊ tra=

tarent quali penã eet ille plectendus q̄
eos de habitaculis ſuis eiecit, ⁊ iaʒ inter
eos inuiolabili ſnīa ē firmatū. vt ille ſine
mora ad iudiciū dei accedat. ⁊ de his oī
bus in eius iudicio rn̄ſurus. Poſt modi
cū vo tempus dict⁹ impator miſerabili-
ter vitā finiuit. Legit in quodā libro
de miraculis ſctōꝝ q̄ qdā mgr̄ feſtū ſan-
cti Bartholo. omī anno ſolēnit celebra-
bat cui p̄dicanti in ſpecie cuiuſdā puel-
le dyabolus admodū ſpecioſe apparuit.
quā iniectis in eā oculis. ad prādiū inui-
tauit. Qui dū in mēſa cōſiſterent illa in
amorē ſuū multū eū allicere nitebat̄ bea
tus Bartholome⁹ in ſpecie pegrini p̄ fo-
rib⁹ affuit. ⁊ vt amore ſcti bartholomei
introduceret: obnixius flagitauit. Qua
diſſuadente panis mittit̄. ſʒ ille hūc ac-
cipere recuſauit. Rogauit tn̄ mgr̄m p nū
ciū vt ſibi diceret qd̄ magis in hoīe ꝓpri
um ee putaret. Cui cū ille diceret. riſibi-
le: puella rn̄dit. īmo pctm̄. cū quo hō cō-
cipitur. naſcit̄ atq̄ʒ viuit. Cui bartholo.
rn̄dit. q̄ ille bene intulit. ſʒ mulier ꝓfun
dius indagauit. Scdo dict⁹ pegrin⁹ ma-
giſtro miſit vt ſibi diceret q̄s locus vni⁹
pedis eſſet vbi deus in terra maiora mi-
racula oñdiſſet. Cui cum ille diceret. lo-
cus crucis in quo deus mirabilia opera-
tus eſt. Illa ait. immo caput hoīs in q̄
quaſi minor mūdus exiſtit. Utroruq̄ʒ ſe
ntentiā apl's approbauit. Tertio inq̄ſiuit
quāta diſtantia eſſet a ſūmo celi vſq̄ʒ ad
ꝓfūdū inferni. Cui cū mgr̄ ſe neſcire di-
ceret: illa ait. Modo video q̄ p̄cipitor.
Sʒ ego hoc noui. q̄r de altero ad alteruʒ
decidi. ⁊ oportet q̄ hoc tibi oñdā. Tūc
dyabolus cum magno eiulatu ſe in ab-
yſſum p̄cipitauit. Et dum quererent pe-
regrinum. minime inuenerūt. Sile vo le-
git̄ de beato Andrea. Beatus autēʒ
Ambroſi⁹ in p̄facioē quā facit de illo a-
poſtolo eius legenda abbreuiās ita dicit
Diſcipulis xp̄e tuis vnica diuinitate pre
dicantib⁹ ꝑſonalē trinitatē. tuā mundo
mirabiliter dignatus es oñdere maieſta

tē. Inter quos beatiſſimū bartholomeū
tum magna vtutū ꝓrogatiua colenduʒ
benigna tui proſpectio ad populū dire-
xit longinquum. quod licet penitus hu-
mana cōuerſatione remotū. tibi tn̄ predi
cationis augmēto meruit conſignare vi
cinū. O quātis preconijs apoſtolū mi-
rabilē celebrādū. cui dū ad ſeminanduʒ
fidē primoꝝ corda nō ſufficerent ꝑplo-
rū. allatis q̄ſi veſtigijs extremos terrarū
fines penetrauit indoꝝ. cū lāguentiū in-
numera caterua tēplū ingreſſus demoni
acū effecit ilico vt nullū cuiq̄ꝫ oīb⁹ demō
p̄beret rn̄ſum. O q̄̄ mira virtutē ipſius
inſignia. dū hūana voce vbo ſonāte. cō-
tra ſe aduerſariū ſolo iuſſu laceratis dur
tiſſime viris reddidit mutū. Reginam
dyabolica cōtagiōe lunaticaʒ liberauit:
puellā ſolutiſq̄ʒ nexibus p̄ri rſpn̄tauit ſa-
niſſimā. O q̄̄ ſublime ſāctitatis ei⁹ mira
culū dū antiquū hūani generis inimicū
ſuū fecit in nihilū redigere ſimulacrum.
O q̄̄ digne exercitui numerād⁹ celeſti c⁹
(vt miracul' fidē ꝯmodaret certiſſimā)
angelus apparuit ſupa delapſus ab au-
la. Is igit̄ cathenatū demonē cūctis oñ-
dēs deformē ſalutiferā ſaxo dn̄icā impſ
ſerat crucē. Rex reginaq̄ʒ ſil' baptizāt cū
gente vrbiuq̄ʒ. xij. accole te deū p̄reʒ cō-
pore ſequūt̄ ⁊ mēte. Ad extremū vo tem
ploꝝ delatu pontificū neophiti polimij
frater tyrānus btm̄ apl'm oīmode in fi-
de cōſtātē: ceſū atq̄ʒ excoriatū acerrimaʒ
fecit ſuſcipe mortē. Qui tāte mortis vi-
riliter ꝑferendo diſcrimē: glorioſi certa-
minis ad celeſte gaudiū reportauit triū-
phū. Beat⁹ āt theodor⁹ abbas et do-
ctor p̄cipu⁹ de hoc apl'o int̄ cetera ſic ait.
Apl's dei bartholome⁹ p̄mū in licaonia
p̄dicauit. Poſtmodū ī india. ad vltimū
in albano vrbe. ſ. maioꝝ armenie vbi p̄-
mū excoriat⁹. tādē capite plexus. ibidem
ſepult⁹ ē. q̄ duʒ ad p̄dicandū mitteretur
a dn̄o. (vt opinor) audiuit. Uade diſci
pulus me⁹ ad p̄dicatioēm meā exi ad pu
gnā, capax eſto piculoꝝ. Ego p̄mū op⁹

ꝯſūmani. p̄m⁹ teſtis fact⁹. vos qd̄ neceſ-
ſariū ē īplere. Imitare mgr̄m tuū emu-
lare dn̄m tuū. ſāguinē ſanguinib⁹ pone:
carnibus carnē trade. q̄q̄ʒ ꝓ te paſſus ſu-
ſtinui patere. Arma ſint tibi benignitas
in ſudorib⁹. māſuetudo inter maleficos.
patiencia in his q̄ peūt. Nō refutauit a-
poſtol⁹: ſʒ vt famul⁹ fidelis dn̄ico acqeſ-
cens p̄cepto pergit gaudēs tanq̄ lux mū
di vt tenebroſos illūinaret. tāq̄ ſal terre:
vt gentes inſipidas ſaliret. tāq̄ agricola
vt ſpūalē culturā ꝑficeret. Petr⁹ q̄ʒ apl's
docet natiōes. ſʒ bartholome⁹ ꝯnt̄ paria
inueſtigat. Petrus opat̄ ꝓdigia magna
ſʒ bartholome⁹ facit mirabilia valida.
Petrus capite deorſū crucifigit̄. bartho
lomeus poſtq̄ viuus excoriatus ē capite
plectit̄: Ad quot valet petrus capeſcēda
miſteria. ad tot Bartholo. ſufficit pene-
tranda equalit̄ fecundat ecciam equa lā
ce habuit ⁊ cetera diuina charīſmata. B
ex diuino duodennarij numero medi⁹
ex vtraq̄ʒ pte ſonū diuine ſermocinatōis
dat ſicut in cithara armoniā. Oēs apl'i
vniuerſitatē ſibi diſptientes. pretores re-
gis regum cōſtituti ſut. huic aūt ē ſors ⁊
portio armenie locus q̄ ē ab euilath vſq̄ʒ
ad gabaoth diſtributa. Iō videū lin-
gue aratro rōnabilia rura ſulcantē. fidei
vbū in ꝓfundo cordis recōdētē: padiſū
⁊ vineas dn̄i plātātē. ſingulis paſſionuʒ
remedia medicinaliter inſerentē. ſpinas
nō intelligibiles euellētē. ſiluas impieta
tis ſecare. ſepes dogmaticas circūponere
Sʒ eq̄les mercedes creatori obtulerunt.
vtiq̄ʒ ꝓ honore inhonorantiā. ꝓ bn̄di-
ctione maledictiōeʒ. ꝓ mūerib⁹ penas.
ꝓ requieſcibili vita amariſſimā morteʒ.
Nā poſtq̄ intolerabilia tormēta ſubijt:
ab eis decoriatus in morē follis fuit. nec
poſtq̄ migrauit ab hoc mūdo: neglexit
occiſores. ſʒ inuitabat miraculis pditos
⁊ ꝓdigijs admittebat aduerſos. ſʒ beſtia
le mētē nil erat qd̄ ꝯpeſceret. nil qd̄ a ma
lo retraheret: Quid de cetero faciūt. In-
ſaniunt contra illud ſacruʒ corpus. Re

ſpuunt egroti me dentē. orbi manuducē
tem. ceci ductorem. naufragi gubernato
rem mortui viuificatorem. Et hoc quo-
modo. Proijciunt nāq̄ʒ in pelagus cor-
pus ſanctum. Nota eſt igitur cum im-
petu de regionibus armenie arca cum q̄
tuor aliorum martirum arcis que ſimili
ter dum ſigna oparentur. cum ea fuerāt
in mari proiecte. ⁊ tantū ſpacium maris
quatuor his precedentibus. et tāq̄ mini
ſtris obſequium quodāmodo apoſtolo
facientibus. venerunt in partes ſicilie in
inſulam que liparis nuncupatur. Si-
cut epiſcopo hoſtienſi qui tunc preſens
erat. reuelatum fuit. Uenit ad paupercu
lam thezaurus ditiſſimus. Uenit ad ig-
nobilē p̄cioſa margarita. Uenit ad me-
ſtam ſplendidiſſimum luminare. Alijs
igitur q̄tuor ad diuerſas terras euntibus
ſctm̄ apl'm in dicta inſula reliquerunt.
Etem̄ p̄dictos quatuor martires apl'us
relinquēs retrorſū vnum. ſ: papinū in ci
uitatem ſicilie milas. Aliū vo lucianū
nomine meſſinam tranſmiſit. Reliquos
vo duos in calabri eidem terram direxit.
Gregoriū q̄dē in ciuitatē colūnā. Achā
ciū autē in ciuitatē q̄ chale vocat̄. q̄ vſq̄ʒ
hodie ſuffragijs ſuis ſplendent. Suſce-
ptus eſt igitur apl's cū multis hymnis
laudib⁹ ⁊ candelis. ⁊ tēplū ſibi magnifi-
ce fabricat̄. Mōs aūt vulcan⁹ inſule cō-
tiguus cū habitatoribus eēt nociuus eo
q̄ ignē emittebat. quaſi per ſtadia. vij. ſe
inuiſibl'r elōgauit circa mare ſuſpenſus.
ita vt vſq̄ʒ hodie appareat videntibus q̄ſi
figuratio fugientis ignis. Nunc igit̄ aue
o brē btōꝝ ter btē bartholomee. q̄ es diui-
ne lucis ſplendor. ſctē eccīe piſcator rōna
biliū piſciū. picture capture dulcis fruct⁹
viui de palmite. vulnerator dyaboli. mū
dum ſuo latrocinio vulnerantis. Gau-
deas ſol orbis terre cuncta illuminans.
os dei lingua ignita ſapientiam ꝓmens.
fōs igit̄ ſanitatē emanās. q̄ mare mirabi
libus greſſib⁹ ſanctificaſti. q̄ terrā purpu-
reā tuo cruore feciſti. qui celos cōmeaſti

Ubi in medio diuine ſciei refulgẽs. i ſplẽdore immarceſſibilis glorie ſplẽdes. i exultatõe iocũditatis inſatiabilis gaudes. hec theodorus.

Auguſtinus hoc

nomẽ ſortitus eſt. vel ꝓpter excellentiam dignitat. vel ꝓpter feruorez dilectionis. vel propter ethimologiã nõis. Propter excellentiã dignitat. quoniã ſic imperator auguſtus ꝑcellebat oẽs reges. ſic ⁊ iſte excellit oẽs doctores. ſm ꝙ dicit remigius. Un̄ alij doctores ꝯparãt ſtellis. Dan̄. xij. Qui ad iuſticiam erudiũt multos fulgebũt quaſi ſtelle in ꝑpetuas eternitates. Hic autẽ ꝯpar̃ ſoli ſicut pꝫ in ep̃la q̃ de eo cãtat̃. Qm̄ ſicut ſol refulgens ſic ipẽ refulſit in templo dei. Scd̄o ꝓpter feruorẽ dilectiõis. qm̄ ſicut menſis auguſtꝰ valde feruet eſtu caloris. ſic et ipẽ valde ĩcaluit igne diuini amoris. Unde ipẽ in libro ꝯfeſſionũ de ſe dicit. Sagittauerat tu cor meũ charitate tua ⁊c. Itẽ ibidẽ. Aliqñ intromittl me in effectum multũ inſitatũ introrſus. neſcio ad quã dulcedinẽ q̃ ſi ꝑficiat̃ in me neſcio q̃d erit vnũ ſcio ꝙ vita iſta nõ erit. Tercio propter ethimologiã nõis. Dicit̃ em̄ auguſtinus ab augeo. ⁊ aſtin quod eſt ciuitas ⁊ ana quod eſt ſurſũ. Inde auguſtinus quaſi augens ſupernã ciuitatẽ. Un̄ ð eo cantat̃ Qui preualuit amplificare ciuitatem ⁊c. De qua citate ipẽ dicit in li. xj. de ci. dei. Ineſt citati dei ⁊ origo ⁊ informatio ⁊ beatitudo: qm̄ ſi querat̃ vñ ſit: deꝰ eã ꝯdidit. ſi vnde ſapiens: a deo illuminatur. ſi vnde felix: deo fruit̃. ſubſiſtẽs modificat̃. ꝯtẽplans illuſtrat̃. inherẽs iocũdat̃. Uidet et amat. In eternitate dei viget. In v̇tate dei lucet. In bonitate dei gaudet. Uel (vt dicit in gloſario) auguſtinus dĩ magnificꝰ. felix. ꝑclarꝰ. Fuit ei magnificus in vita. ꝑclarus in doctrina. felix ĩ gloria. Eius vitam ꝯpilauit poſſidonius calamenſis ep̃s. vt dicit caſſiodorus in libro de viris illuſtribus.

Auguſtinus do-

ctor egregius in ꝓuincia aphricana ciuitate carthaginenſi ortus. ex honeſtis parentibus valde. ſ. patre patricio m̃re monica genitus. In liberalibꝰ artibus ſufficient̃ edoctꝰ. fuit a deo vt ſummus ph̄s ⁊ rhetor luculentiſſimꝰ h̃ret̃. Nã libros areſtotelis et oẽs libros liberaliũ artiũ q̃ſcũqꝫ legere potuit ꝑ ſe didicit ⁊ intellexit. ſicut in li. cõfeſ. teſtat̃ dicens. Oẽs libros artiũ q̃s liberales vocant. tũc neq̃ſſimus malaꝝ cupiditatuꝫ ſeruus ꝑ meipſm legi. ⁊ intellexi quoſcũqꝫ legere potui. Itẽ in eodẽ. Quicq̃d eſt de arte loquendi ⁊ differendi q̃cqd de dimenſionibꝰ figuraꝝ. ⁊ de muſicis. et ð numeris. ſine magna difficultate nullo hominũ tradẽte intellexi. Scis tu dñe deus meus. q2 celeritas intelligẽdi ⁊ diſcẽdi acumẽ: donũ tuũ ẽ. Sꝫ nõ inde ſacrificabã tibi. Uex q2 ſcia ſine charitate nõ edificat. ſꝫ iflat in errorem manicheoꝝ q̇ xp̄m fantaſticũ fuiſſe affirmant. ⁊ carnis reſurrectiõem negant incidit. ⁊ in eo ꝑ annos. ix. dum adhuc adoleſcens eẽt: permanſit. Ad has etiaꝫ nugas adductꝰ ẽ. vt arborẽ fici plorare diceret: cum ab ea foliũ vel ficus tolleretur. Cuꝫ igit̃ eẽt annoꝝ. xix. ⁊ q̃ndam librum cuiuſdam ph̄i in quo vanitas mundi cõtẽnenda ⁊ ph̄ia appetenda dicebat̃: ꝑlegeret. ex hoc q̃dem liber plurimũ placuit. Sꝫ q2 nom̃ ih̄u xp̄i qð a matre biberat ⁊ ibi nõ erat: dolere cepit: Mater vo eiꝰ plurimũ flebat ⁊ ipſm ad vnitatẽ fidei reducere ſatagebat. Quadã igit̃ vice (vt legit̃ in li. cõfeſſionũ) ipa vidit ſe ſtare ĩ q̃dã linea lignea. ⁊ triſtẽ. ⁊ q̃dã ei iuuenis aſtitit. ⁊ cãꝫ tãte triſticie req̃ſiuit. Que cũ diceret ꝑditõꝫ filij mei deploro. Ille rn̄dit. eſto ſecura. q2 vbi tu ibi ille. Et ecce ꝯtinuo filiũ ſuũ iuxta ſe ſtare vidit. Hoc cũ auguſtino retuliſſet: ille ait. Falleris m̃r falleri: nec ſic tibi dictũ ẽ. Sꝫ vbi ego ibi tu. Econtra illa dicebat: Nõ fili mihi dictũ

eſt. vbi ille tu: ſꝫ vbi tu ibi ille. Rogabat igit̃ ſedula m̃r quaſi ĩportuna q̃ndã epꝫ (ſicut ĩ eodẽ libro cõfeſſionũ aug. teſtat̃) vt ꝓ filio ſuo intercedere dignaret̃. Qui tanta q̃ðãmodo ĩportunitate deuictus ꝓph̄ica voce rn̄dit. vade ſecura. q2 ĩpoſſibile ẽ vt filius tãtaꝝ lacrimaꝝ pereat.

Cũ aũt apud carthaginẽ multis annis rhetoricã docuiſſet. occulte m̃re neſciente romã venit. ⁊ ibidẽ multos diſcipulos ꝯgregauit. Cũ em̄ m̃r vſqꝫ ad portã eũ ſecuta fuiſſet vt aut euꝫ retraheret aut ſecum iret. ipẽ eã decipiens nocte latenter receſſit. Quẽ illa mane cõſiderans aures dei clamoribus impleat. Quolibꝫ autẽ die mane et veſpere ad eccĩam ibat. ⁊ pro filio orabat. His t̃pibus mediolanenſes a ſymacho ꝑfecto romanoꝝ petierunt ſibi doctorẽ in rhetorica deſtinari ꝑſulabat̃ tũc ibi vir dei ambroſius. ⁊ ad preces mediolanenſiũ illuc mittit̃ auguſtinus. Mater aũt eiꝰ q̃eſcere nõ valens cũ multa difficultate ad eũ venit. ⁊ ipſm iã nec vere maicheũ nec vere catholicuꝫ reꝑpit. Cepit aũt aug. btõ ambro. adherere ⁊ eius predicationes freq̃nt̃ audire Erat aũt valde in predicatiõe ſuſpenſus ne q̃d cõtra ipaꝫ maicheoꝝ hereſim vł ꝓ ipa diceret̃. Quadã em̄ vice ꝯ illũ errorẽ ambroſius diutiꝰ diſputauit. ⁊ ipſm aptis rõnibus ⁊ auctoritatibus cõfutauit. ita vt error ille a corde auguſtini penitus pelleretur. Quid aũt poſt hoc ſibi cõtigerit ipẽ in libro cõfeſſionũ narrat dicens. Cũ te ꝑmũ cognoui. reuerberaſti ĩfirmitatẽ aſpectus mei. radians in me vehement̃ et cõtremui amore et honore inueni me longe eẽ a te in regione diſſimilitudinis tãq̃ꝫ audire vocẽ tuã de excelſo. cibus ſum grandiũ. creſce et manducabis me. nec tu me mutabis in te ſicut cibum carnis tue: ſꝫ tu mutaberis in me. Cũ aũt (ſicut ibidẽ refert) via xp̄i ſibi placeret. ſꝫ ꝑ ipam anguſtã adhuc ire pigeret imiſit dñs in mẽtẽ eiꝰ vt ad ſimplicianũ in quo lucebat gr̃a diuina ꝑgeret vt ſibi eſtus ſuos ſecũ cõferenti ꝓferret. quis eſſet aptus modus viuẽdi ad ambulãdũ in via dei in qua alius ſic. alius ſic ibat. Diſplicebat em̄ ei quicq̃d agebat in ſeculo pre dulcedine dei ⁊ decore domus eius quã dilexit. Simplicianꝰ aũt cepit eum hortari ⁊ dicere ꝙ pueri ⁊ puelle intra eccleſiã dñi deo ſeruiunt tu nõ poteris q̃ð iſti et iſte an v̇o iſte et iſti ĩ ſeipis pñt ⁊ nõ in deo ſuo. Quid in te ſtas ⁊ nõ ſtas ꝓijce te in eũ et excipiet te ⁊ ſaluabi te.

Inter hoꝝ colloq̃a memoria victorini in medium venit. Un̄ exhilaratꝰ ſimplicianus narrat q̃lit̃ idẽ adhuc gentilis ob ſui ſapiãꝫ rome (qð maximũ tũc erat ſtatuã in foro meruiſſet: ⁊ q̃liter ſe ſepius xp̄ianũ dicebat. Cui cũ ſimplicianꝰ diceret. Nõ credo niſi te in eccĩa videro. Ille iocando dicebat. Nunquid pietes faciũt hoĩem xp̄ianũ. Tãdẽ dũ ad eccĩam veniſſet ⁊ ei tãq̃ verecũdo occulte liber vbi erat ſimbolus fidei ad legẽduꝫ ⁊ ꝓnunciandũ vt tũc moris erat datꝰ fuiſſet ille in altũ aſcendit. ⁊ alta voce ꝓnunciauit. mirante roma. gaudẽte eccĩa. Oẽs aũt ſubito perſtrepuerunt victorinus victorinꝰ. cito ſonuert ⁊ cito ſiluert. Tunc etiã ab aphrica q̃dam amicus auguſtini nomine pontianus ſuꝑuenit ⁊ vitã ⁊ miracula illiꝰ magni anthonij q̇ nuꝑ ĩ egypto ſub cõſtantino imꝑatore defunctꝰ fuerat recitauit. Hoꝝ exẽplis aug. vehemẽt̃ exarſit. ita ꝙ ſociũ ſuũ alipiũ tã vultu ꝙ mẽte turbatꝰ iuaſit. ⁊ fortiter exclamauit q̃d patimur. q̃d audimꝰ. Surgũt idocti ⁊ celũ rapiũt. ⁊ nos cũ doctrinis nr̃is in infernũ demergimur. An q2 ꝑceſſerunt pudet ſequi. ⁊ nõ pudet nec ſaltez ſequi. Et accurrens in q̃ndã ortũ ſub quadam ficu ſe proiecit. vt in eodẽ libro ꝯfeſſ. cõmemorat. amariſſime flẽs lamẽtabiles voces dabat. q̃diu quãdiu cras et cras ſine mõ ſine paululũ. mõ nõ habebat modũ ⁊ ſine paululũ ꝓdibat ĩ longinquũ. De hac ſui tarditate plurimũ cõquerebat̃ ſicut poſtmodũ in eodẽ libro ſcripſit. ben

mihi ꝙ excelſus es in excelſis. ⁊ ꝙ ꝓfun-
dus in ꝓfundis. ⁊ nuſꝙ̄ recedis ⁊ vix re-
dimus ad te. Age domine ⁊ fac. ⁊ excita
⁊ reuoca nos. Accende ⁊ rape ⁊ fragra ⁊
dulceſce impedimētis oībus ſic timebā
expediri quēadmodū īpediri timēdū ē.
Sero te amaui pulcritudo tā antiqua
⁊ tā noua. ſero te amaui intus eras ⁊ ego
foras. ⁊ ibi te querebā. ⁊ in iſta formoſa q̄
feciſti: deformis irruebā. mecum eras et
tecū nō erā. vocaſti et clamaſti ⁊ rupiſti
ſurditatē meā. choruſcaſti. ſplēduiſti ⁊
fugaſti cecitatē meā. fragaſti ⁊ duxiſti ſpi
ritum et anhelo tibi. Guſtaui et eſurio
⁊ ſitio te. tetigiſti me ⁊ exarſi in pacē tu-
am. Cū aūt amariſſime fleret: audiuit vo
cē dicētē ſibi. Tolle lege. tolle lege. Ape-
ruitq̄ ſtatim codicē apl'icū: ⁊ cōiectis o-
culis ad p̄mū capitulū. legit. Induimi-
ni dn̄m ihm xp̄m. ⁊ ſtatim oēs ab eo du-
bietatis tenebre diffugerūt. Interim aūt
tā vehementiſſimo dentiū dolore torq̄ri
cepit. vt fere (ſicut ip̄e ait) ad credēdam
opinionē cornelij p̄hi duceret. q̄ ſūmū
bonū aīe in ſapīa. ſūmū vō bonū corporis
in nullū ſentiendo dolorē poſuerat. Tā
vehemēs aūt ille dolor fuit ꝙ etiā loque
lā amiſit. Quo circa vt in li. cōfeſſ. refert
in tabulis cereis ſcripſit. vt oēs ꝓ eo ora
rent. vt dolorē illū dn̄s mitigaret. Ip̄e
igit̄ cū alijs genua flexit. ⁊ ſubito ſanū
ſe ſenſit. Inſinuauit ḡ p̄ lr̄as ſctō vi-
ro ambroſio ſuū votū. vt moneret q̄d ſi-
bi de libris ſctis legendū eēt. quo aptior
fieret fidei xp̄iane. At ip̄e iuſſit eſaiā ꝓ-
phetā. eo ꝙ euāgelij ⁊ vocatiōis gentiū
ꝓnunciator aptior videat̄. Cuius p̄ncipiū
cū auguſtinus nō intelligeret totū a liō
tale eē arbitrans diſtulit vt illud relege-
ret. cū in ſcripturis ſāctis magis exercita-
tus eēt. Adueniēte vō paſchali tp̄e au
guſtinus cū eēt annoꝝ. xxx. cū filio ſuo a
deo dato puero valde īgenioſo, quē aug.
in ſua adoleſcētia dū adhuc gentilis et
p̄hs eēt: genuerat necnō ⁊ cū alippio ami
co ſuo meritis matris ⁊ p̄dicatōe ambro

Baptiſmū ſuſcepit ętatis 30. annorū. Sed in lectionibus ab eccleſia approbatis 33. legitur

ſij ſacꝝ baptiſma ſuſcepit. Tūc ſicut fert̄
ambroſius te deū laudam⁹ inq̄t. ⁊ augu-
ſtinus te dn̄m cōfitemur rn̄dit. ⁊ ſic tūc
ip̄i duo hūc hymnū alternatī ꝯpoſuerūt
⁊ vſq̄ ad finē decātauerūt. Sicut etiam
teſtatur horoſius in libro ſuo q̄ dr̄ ſpecu-
lū eccīe. In aliquibus aūt libris antiq̄s
titulus talis p̄ponit̄. Cāticū ab ambro-
ſio ⁊ auguſtino cōpilatū. Protinus aūt
in fide catholica mirabiliter ꝯfirmatur.
Spem oēm quā habebat in ſeculo: dere-
liquit. et ſcholis q̄s regebat abrenuncia-
uit. Quāta aūt dulcedine diuini amo
ris ex tunc ferueret. ip̄e in hoc libro cōfeſ-
ſionū apit dicens. Sagittaueras tu cor
meū charitate tua. ⁊ geſtabā v̄ba tua trāſ
fixa in viſceribus. ⁊ exempla ſeruoꝝ tuo
rum quos de nigris lucidos ⁊ de mortu
is viuos feceras cōgeſta in ſinū cogitati
onis mee vrebāt. ⁊ aſſumebāt graue tor-
porē. ⁊ aſcendenti cōualle plorationis ⁊
cantāti cāticū gradū. dederas ſagittas
acutas. ⁊ carbones vaſtatores. nec ſatia-
bar in illis dies dulcedine mirabili cōſi-
derare altitudinē cōſilij diuini ſuper ſa-
lutē generis humāi. Quātū fleui ī hym
nis ⁊ canticis tuis. ſuaue ſonantis eccie
vocibus commotus acriter voces ille in
fluebāt auribus meis. ⁊ eliquabat̄ veri-
tas tua in cor meū. ⁊ currebāt lacrime et
bene mihi erat cū eis. Tunc em̄ in eccīa
mediolanenſi hec cantica inſtituta ſūt.
Et clamabant clamore alto cordis mei.
O in idip̄m. O in pace. O q̄ dixit idip̄ꝫ
dormiā ⁊ ſōnū capiā. Tu es. n. idip̄m q̄
nō mutaris ⁊ in te reqēs obliuiſcēs labo
rū oīm. legebā totū pſalmū illū ⁊ ardebā
q̄ fuerā latrator amarus ⁊ cecus aduerſ᷒
litteras de melle celi mellitas. ⁊ de lumi
ne tuo lumīoſas. ⁊ ſup ſcripturas hmōi
tabeſcebā. xp̄e ihū adiutor meus ꝙ ſua-
ue mihi ſubito ē factū carē ſuauitatib᷒
nugaꝝ ſuaꝝ. ⁊ quas amittere metus fue
rat. iā dimittere gaudiū erat. Eijciebas
em̄ eas a me vera tu ⁊ ſūma ſuauitas. eij
ciebas et intrabas p̄ eis oīmi volupta-

te dulcior. Sed non carni ⁊ ſanguini in
omni luce clarior. ſed omni ſecreto inte-
rior. omni honore ſublimior: ſed nō ſb-
limibus in ſe. Poſt hoc aſſumptis ne
brodio ⁊ euodio ⁊ mr̄e ad aphricā reme
abant. Sꝫ cū eēnt apud oſtiā tyberinā
pia mr̄ eius defūcta ē. Poſt cuius mortē
reuerſus ē aug. ad agros ꝓprios. vbi cū
his q̄ ſibi adherebant ieiunijs ⁊ orōnib⁹
deo vacabat. libros ſcribebat. ⁊ indoctos
docebat. Fama aūt eius vbiq̄ diffūdeba
tur. ⁊ in oībus libris ſuis et actibus ad-
mirabilis habebat̄. Refugiebat aūt ad
aliquā ciuitatē accedere q̄ ep̄o careret ne
ip̄m in p̄dicto officio impediri cōtinge-
ret. Eodē tp̄e apud hyponē erat q̄dā
vir magnaꝝ opū. q̄ auguſtino miſit q̄ḋ
ſi ad eū accederet ⁊ v̄bum ſuū ex ore ſuo
audiret: ſeculo renunciare poſſet. Quod
aug. vbi ꝯpit illuc cōcit⁹ iuit. Audiens
aūt valerius hypon̄. ep̄s famā eius. ip̄m
plurimū renitētē in eccīa ſua p̄ſbyteꝝ or-
dinauit. nōnullis q̄dē lacrimas ſuas ſu
perbe interp̄tātib⁹. ⁊ tā q̄ eū cōſolātibus
⁊ dicētibus. q̄r ⁊ loc⁹ p̄ſbyterij (lꝫ ip̄e ma
iori dignus eēt) appropinq̄ret tn̄ ep̄atui
Qui ſtatim mōaſteriū clericoꝝ īſtituit ⁊
cepit viuere ſc̄m regula a ſctis apoſtolis
cōſtitutā. De cuius mōaſterio fere dece
ep̄i ſūt electi. Et q̄r p̄dictus ep̄s erat grec⁹
⁊ minus in latīa līgua ⁊ lr̄is doctus. au-
guſtino ptātē tribuit vt cōtra morē orie-
talis. eccīe corā ſe in eccīa p̄dicaret. Vn̄
cū multi ep̄i derogarent. ille de hoc non
curabat. dūmō p̄ eū fieret q̄ḋ p̄ ſe fieri n̄
valebat. Eo tp̄e fortunatū p̄ſbyterū ma-
nicheū et alios hereticos precipue reba-
ptizatos danatiſtas ⁊ maicheos cōuicit.
abſtulit ⁊ fugauit. Cepit autē valerius
formidare ne ſibi auguſt. tollet̄. ⁊ ab alia
ciuitate in ep̄um peteret̄. Nā ſibi aliq̄n
ablatus fuiſſet niſi ad locū ſecretū tran-
ſire curaſſet. ita vt inuenire minime po-
tuiſſet. impetrauit igitur ab ep̄o cartha-
ginenſi vt ip̄e cederet ⁊ auguſtinū hypo
nenſi eccīe in ep̄m ꝓmoueret. Sed cum

auguſtinus oīmōde recuſaret: cōpulſus
tamen et coactus ſuccubuit ⁊ ep̄atus cu
ram ſuſcepit. Quod in ſe poſtea fieri nō
debuiſſe vt ſuo viuente ep̄o ordinaret̄ ⁊
dixit et ſcripſit. ꝓpter concilij vniuerſal̄
prohibitionem. quam poſtmodum or-
dinatus didicit. nec quod ſibi factum eſ-
ſe doluit. alijs fieri voluit. Unde etiam
ſategit vt in concilijs epiſcoporum con-
ſtitueretur vt omnia ſtatuta patrum or-
dinādis deberent ab ordinatoribus īti-
mari. Ip̄e aūt de ſe dixiſſe poſtmodum
legit̄. In nulla re mihi dominum ſentio
ſic iratum ſicut in hoc ꝙ cum non eſſem
dignus poni ad remū: poſuit me ad am
pluſtre in apice regiminis eccleſie. Veſti
menta eius ⁊ calciamenta ⁊ ornamenta
alia nec nitida nimium nec abiecta plu-
rimū. ſed ex moderato ⁊ competenti ha
bitu erant. Ipſe enim de ſe dixiſſe legit̄.
fateor de precioſa veſte erubeſco. et ideo
cum datur mihi vendo eam vt quia ve-
ſtis non poteſt eſſe ꝯmunis. precium ſit
ꝯmune. Menſa frugali et parca ſem-
per vſus eſt. et inter olera ⁊ legumina ꝓ-
pter infirmos et hoſpites plerūq̄ carnes
habebat. In ipſa autē menſa magis le
ctionem vel diſputatōnē ꝙ epulationē
diligebat. ⁊ cōtra peſtē detractiōis in ea
ſic ſcriptū habebat. Quiſq̄s amat dictis
abſentū rodere vitā. Hāc mēſā idignā
nouerit eē ſibi. Nā ⁊ aliquādo cū q̄dam
ſibi familiariſſimi coep̄i ad detractiōē
linguā laxaſſet a deo dure eos redarguit
vt diceret ꝙ niſi deſiſterent aut verſus ip
ſos deleret aut a menſa recederet. Qua-
dam vice cum quoſdam ſuos familiares
ad prandiū inuitaſſꝫ vn⁹ illoꝝ curioſior
ceteris coq̄nā īgreſſ⁹ ē. cū oīa frigida rep-
periſſet. reuerſus ad auguſtinum inter-
rogauit: q̄d ciborū ip̄e prāſurus pater-
familias p̄paſſet. Cui aug. neq̄ ꝙ talium
epulaꝝ curioſ⁹ rn̄dit. Et ego vobiſcū ve
ſcor. Tria a beato ambroſio ſe didiciſ-
ſe ait. Primum ē ꝙ vxorem cuiꝙ̄ nunꝙ̄
peteret. Secundū ꝙ militare volētē ad

hoc nō cōmēdaret. Tertiū ꝙ ad cōuiuia inuitatꝰ nō iret. Cā pmi ē ne illi int̄
ſe cōueniāt ⁊ ſibi maledicāt. Cā ſcḋi ē ne
militantes calūniā exerceant. ⁊ in eū alij
culpam refundāt. Cā tertij ē ne forte tē=
perantie modū ꝑdat. Tāte aūt puri=
tatis et humilitatis fuit. vt ipa etiā mi=
nima pctā q̄ apud nos minima vel nul=
la reputant in libro confeſſionum deo
confiteatur. et de eis coram deo humili=
ter ſe accuſat. Nam ibidem accuſat ſe d̄
eo ꝙ cū puer eēt ludebat ad pilā duz ad
ſcolas ire deberet. Itez de eo ꝙ nolebat
legere vel addiſcere cū a parentibꝰ vł ma
giſtro vrgeret. Itē de eo ꝙ fabulas poe=
tarū ſicut fabulam enee cū adhuc eēt pu=
er: libent̄ legebat. ⁊ didonē mortuū pro=
pter honorē plorabat. Itē de hoc ꝙ d̄ ce=
lario parentū vł menſa aliq̄d furabatur
vt pueris ludentibus daret. Itē de eo ꝙ
in ludo puerorū fraudulentos victorias
exercebat. Itē de eo ꝙ pirū de q̄dā arbo=
re vicina vinee ſue cū adhuc eēt annorū
xvj. furatus fuit: In eodē q̃z lib. x. ca:
xx. accuſat ſe de ipa modica delectatione
quā aliq̄n in ꝯmedendo ſentiebat: dicēs
Sic me docuiſti vt queādmodū medica
menta ſic alimenta ſūpturus: accedam.
Sed dū ad q̄etez ſocietatis ex indigentie
moleſtia trāſeo. in ipo trāſitu inſidiatur
mihi laqueus ꝯcupiſcentie ipe em̄ trāſi=
tus voluptas ē. ⁊ n̄ ē aliꝰquo trāſeat quo
trāſire cogit neceſſitas. ⁊ cū ſalus ſit tam
edēdi ⁊ bibendi adiungit ſe tāq̄ pediſſe
q̄ periculoſe iocunditatis. ⁊ plerūq̃z pire
conat̄ vt eius cā fiat qḋ ſalutis cā me fa=
cere vel dico vel volo. Ebrietas longe ē
a me. miſereberis ne appropinq̄t mihi.
Crapula aūt nōnūq̄ ſurrepit. ſeruo tuo
miſereberis vt lōge fiat a me. ⁊ q̇s ē dn̄e
q̇ n̄ rapiat̄ aliquātulū extra metas neceſ=
ſitatis. Quiſquis ille ē: magnus ꝑfecto
eſt. Magnificet nomē tuū. ego nō ſū. q2
hō peccator ſū. Habebat etiā ſe ſuſpectū
de olfactu: dicēs. De illecebra odorū nō ſa
tago nimis cū abſunt nec requiro. cum
obſūt nō reſpuo: parꝰ eis etiaz ſp̄ carere
mihi illa videor ⁊ forſitā fallor. Nemo
em̄ ſecurꝰ eē debet in iſta vita. que tota tē=
tatio noiat̄. vt q̇ fieri potuit ex deterio=
ri melior: nō fiat ex meliori deterior. Ite
rū de auditu cōfitet̄ dicens. Voluptates
auriū tenatiꝰ me impleuerāt et ſubiuga=
uerant: ſed reſoluiſti ⁊ liberaſti me. Cuz
mihi accidit vt me amplius cātus q̄ res
q̄ canitur. moueat. penaliter me peccare
ꝯfiteor. et tūc mallē nō audire cantantē
Accuſat etiaz ſe de viſu ſic. De eo ꝙ ali=
quādo nimis libenter vidit canē curren
tē. ⁊ de eo ꝙ ꝑ agrum caſu trāſiēs venati
onē libēter proſpexit. ⁊ de eo ꝙ domi exi
ſtens araneas. muſcas ſuis retibus capiē
tes nimis attente cōſpexit. Iō aūt de his
corā dn̄o ꝯfitet̄. vt ibidē dicit. q2 aliquā
do hec a bonis meditationibꝰ auertūt ⁊
orōnes interrūpunt. Accuſat etiaz ſe de
appetitu laudis ⁊ motu inanis glie di=
cens: Qui laudari ab hoibus vult vitupe
ante te: nō defendit̄ ab hoibus iudicāte
te. nec eripietur dānāte te. Laudat̄ hō ꝓ
pter aliquod donū qḋ dediſti ei. ⁊ tamē
plus gaudet ſe laudari q̄ donuz. Tēta=
mur his tentationibus quotidie ſine ceſ
ſatione quotidiana fornax noſtra eſt hu
mana lingua. verūtamē nollē vt vel au=
geret mihi gaudium cuiuſlibz boni mei
ſuffragatio oīs alieni. Sed auget fateor
non ſolum ſed vituperatio minuit. Cō=
triſtor autē aliquādo laudibus meis cū
ea laudāt̄ in me in quibus mihi ipe diſ=
pliceo. Vel etiā bona minora vel leuia:
pluris exiſtimantur q̄ exiſtimanda ſunt
Hereticos vir iſte ſanctus validiſſi=
me confutabat. Ita vt ipſi publice inter
ſe predicarent peccatum non eſſe interfi=
cere auguſtinum. quē tāq̄ lupum occidē=
dum eſſe dicebant. ⁊ occiſoribus oīa ſua
peccata a deo dimittenda aſſerebāt. mul
tas ab eis inſidias pertulit. ita vt ſibi ali=
quo pergenti in via inſidias ponerent:
ſed dei prouidentia itineris errore ſedu=
ctū inuēire nō poſſet. Cū pauperū ſp̄

memor erat eis ex his q̄ habere poterat li
beraliter exhibebat. Nā ⁊ de vaſis dn̄i=
cis propter pauperes et captiuos aliq̄n
iubebat frangi ⁊ cōflari ⁊ indigentibuſ
diſpēſari. Domuz vel agrū ſiue villam
nunq̄ emere voluit. Multas etiā here=
ditates ſibi dimiſſas reſpuit. eo ꝙ mor=
tuorū filijs vel ꝓpinquis potius ipa de=
beri dicebat. In his que in eccleſia poſſi=
debat. intentus amore vel illis implicatꝰ
non erat. ſed die ac nocte de ſcripturis et
rebꝰ diuinis cogitabat. Fabricarū quoq̃z
nouarū nunq̄ ſtudiuz habuit. deuitās in
eis implicatiōem ſui animi. quē ſemꝑ li=
beruz habere volebat ab omni moleſtia
corporali: vt libere vacare poſſet ꝯtinue
meditationi ⁊ aſſidue lectioni. nō tn̄ illa
edificare volentes ꝓhibebat. niſi forte i=
moderate fieri ꝓſpexiſſet. Laudabat
quoq̃z plurimū illos q̇bus moriendi de=
ſideriū inerat. ⁊ ſuper hoc triū epōrū exē=
pla ſepius recipitabat. Ambroſius autē
cū in extremis eēt ⁊ rogaret̄ vt ꝓlongati
onē vite ſibi precibus obtineret: rn̄dit.
Nō ſic vixi vt me pudeat inter vos vi=
uere. nec mori timeo q2m̄ bonuz habemꝰ
dn̄m. Qḋ rn̄ſum auguſtinus mirabilit̄
extollebat. Addebat quoq̃z de alio epō
cui cum diceret̄ eū eccleſie multuz neceſ=
ſarium fore. ⁊ ideo adhuc eū dn̄s libera=
ret: ait. Si nūq̄ bene. ſi aliq̄n q̄re n̄ mō.
De alio quoq̃z epō aiebat cyprianū refer=
re. ꝙ cū infirmitate graui laboraret ad=
huc ſibi ſanitatē reſtitui exorabat. Cui
iuuenis ſpecioſus apparens cū indigna
tiōe infremuit. ⁊ ait. pati timetis. exire n̄
vultis. quid faciam vobis. Femina=
rū nullā vnq̄ nec etiam germanā ſororē
aut fratris ſui filias que deo pariter ſer=
uiebant ſecuz habitare permiſit. dicebat
em̄ ꝙ ⁊ ſi de ſorore vel nepotibus nulla
mali poſſz oriri ſuſpitio. tn̄ quia tales ꝑ=
ſone ſine alijs ſibi neceſſarijs eē n̄ poſſet.
⁊ ad eas etiā alie aduentarēt. ex illis poſ=
ſent infirmiores aut humanis tētatiōi=
bus ꝯmoueri. aut certe malis hoīz ſuſpi=
tionibꝰ infamari. Nūq̄ cū muliere ſo=
lus loqui volebat niſi ſecretū aliq̇d int̄=
eſſet. Cōſāguineis ſic benefecit nō vt di=
uitias haberent: ſz vt aut nō aut minus
egerent. Raro pro aliquo aut l̄ris aut v̄=
bis intercedere volebat. recolens quēdā
pħm ꝯtēplatione fame amicis nō mlt̄a
preſtitiſſe. ⁊ ſepe dicebat plerūq̃z poteſtas
q̄ petit̄: p̄mit. Cū aūt id faciebat ſic ſtilū
temperabat vt oneroſus nō eſſz. ſz mere
ret̄ vrbanitate dictaminis exaudiri. Vo
lebat potius inter ignotos q̄ inter ami=
cos cauſas audire dicens. q2 inter illos
poterat libere iniquū cognoſcere ⁊ vnuz
ex his amicū eēt facturus ꝓ quo ſcz iuſti
cia mediāte ſententia daret. ex amicis ve=
ro eſſet vnū ꝑditurus. ſ. cōtra quē profer
ret ſententiam.
A multis eccleſijs inuitabatur et ibi
verbum domini predicabat. et multos
ab errore conuertebat. Aliquando a ꝓ=
poſito digreſſionē facere conſueuerat in
predicatione et tunc dicebat deum hoc
ad profectum ſalutis alicuius ordinaſ=
ſe. ſicut in quodam manicheorum nego
ciatore patuit qui in predicatiōe quadā
auguſtini vbi ipe digreſſionē faciēs ꝯtra
hūc errorē predicauerat conuerſus fuit.
Eo tpe dū gothi romā cepiſſent ydo=
latre et infideles xp̄ianis plurimū inſul
tabant propter quod Auguſtinus librū
de ciuitate dei compoſuit. in quo iuſtos
in hac vita debere p̄mi. ipios aūt flore=
re oſtendit. vbi de duplici ciuitate ſcilicz
Hieruſalē et Babilōe ⁊ earū regibꝰ ait:
q2 rex Hieruſalē xp̄s. rex Babilōis dya
bolus. Quas duas ciuitates vt ibidē di
cit duo amores ſibi fabricant. q2 ciuita=
tē dyaboli cōſtruxit amor ſui creſcēs vſ=
q̃z ad ꝯtēptū dei. Ciuitatē dei amor dei
creſcēs vſq̃z ad cōtēptū ſui.
In diebus autē eius. anno ſcilicet do=
mini. cccc xl. Bandali totam Aphrice ꝓ
uinciam occupauerunt. vaſtātes omnia
nec parcentes ſexui. ordini vel etati. Pꝰ
hoc autē ad hyponenſem ciuitatem per=

nota anno
440
creditur
mori

nenerunt. ⁊ ipſam manu valida obſede-
runt. Sub hac tribulatiõe augu. pre ce-
teris ſue ſenectutis amariſſimā ⁊ lugu-
brē duxit vitaꝫ. fuerūtqꝫ ſibi lacrime eiꝰ
panes die ac nocte. cū alios videret occi-
ſos alios effugatos. ecc̄ias ſacerdotibꝰ vi
duatas. ciuitates cū accolis diſſipatas.
Inter tot tn̄ mala cuiuſdā ſapientiſſ̄ nīa
ſe cõſolabatᷣ dicentꝭ. Nõ erit magnū ma
gnus putās. ꝙ cadūt ligna vel lapides
⁊ moriūtᷣ mortales. Cõuocatis aūt fr̄ibꝰ
dixit eis. Ecce rogaui dn̄m vt aut nos
ab his ꝑiculis eruat. aut patiētiā tribuat
aut me de hac vita ſuſcipiat. ne tot cala-
mitates videre cõpellar. et ecce tertiū qꝺ
petiuit: obtinuit. ⁊ tertio obſidiõis mēſe
febribus laborās lecto decubuit. Intel-
ligens aūt diſſolutiõem ſui corꝑis iminē
ſeptē pſalmos pn̄iales ſibi ſcribi fecit. ip-
ſoſqꝫ in loco cõtra parietē poſitos lecto ꝺ
cubans legebat. ⁊ vbertim ac iugitᷣ lacri-
mas fundebat. ⁊ vt deo vacaret liberius
⁊ eiꝰ intentio a nullo īpediri poſſꝫ. an̄. x.
dies ſui exitus nullū ad ſe igredi p̄cepit:
niſi vl̄ cū medicꝰ ingrederetᷣ vel cū ſibi re
fectio [illegible] traretᷣ. Quidā aūt eger ad eū
venit. ⁊ vt ſibi manū imponeret ⁊ ab in
firmitate curaret: ipſum inſtantᷣ rogauit.
Cui aug. rn̄dit. Quid ē hoc fili qꝺ loq-
ris. putas ꝙ ſi tale q̄d facere poſſeꝫ. mihi
hoc ip̄m nõ ꝑer [illegible] ē. ille aūt inſtabat aſſe-
rens ſibi in viſione p̄ceptū eē. vt ad eū ac-
cederet ⁊ ſanitatē reciperet. Vidēs aūt fi-
dē eius ꝓ ip̄o orauit: ⁊ ſanitatem recepit.
Energumios multos curauit: ⁊ pl̄a alia
miracula fecit. In li. xxij. de ciuita. dei
duo miracula ꝺ ſe tāq̄ de q̄dā alio refert
dicens. Apud hyponēſe quādā v̄ginem
ſcio. q̄ cū ſe oleo punxiſſet ⁊ illa a demo-
nio vexata fuiſſet. cū ꝓ illa orās p̄ſbyter
lacrimas ſuas ſtillauerat mox a demone
fuiſſe ſanatā. In eo. etiā li. ſic ait. Scio ēt
ep̄m ſemel ꝓ adoleſcēte. quē n̄ vidit oraſ
ſe. illūqꝫ ilico demõe caruiſſe. Nullū au-
tē dubiū vᷣ. q̄n de ſe loquatᷣ: ſꝫ hūilitatꝭ
cā ſeip̄m noluit noīari. In eo. q̄ꝫ lib. de

ciui. ſic ait. ꝙ cū q̄dā infirmꝰ incidi de-
beret. ⁊ de morte eius ob inciſionē pluri-
mū timeretᷣ. cū infirmꝰ multis lacrimis
deū exoraret. cū eo et ꝓ eo aug. orauit. ⁊
ſine inciſione aliqua: integrā ſanitatē re-
cepit. Deniqꝫ diſſolutiõi corꝑis appropī
quās. hoc memoriale docuit. nullū vicꝫ
hoīem quātūcūqꝫ excellentis meriti ſine
confeſſione et eukariſtia debere trāſire.
Ad extremā aūt horā veniēs. mēbris oī-
bus ſui corꝑis incolumis integro aſpec- *moritur*
tu atqꝫ auditu. ān̄o etatꝭ ſue. lxxvij. epiſ- *etate*
copatus v̄o. xl. coraꝫ poſitis fratribus et *77. an.*
orantibus migrauit ad dn̄m. Teſtamē-
tū nullū fecit. q̄r vnde faceret paup non
habuit. Floruit circa annum dn̄i. cccc.

Itaqꝫ aug. ſapiē lumē preful ɡidū ꝓ-
pugnaculū v̄itatis ⁊ fidei monimētum
oēs ecc̄ie doctores: tā ingenio q̄ ſc̄ia vicit
incõꝑabilitᷣ floreos tā exēplis v̄tutuꝫ q̄
affluentia doctrinaꝝ. Vn̄ et beatꝰ remigi
us hieronimū ⁊ quoſdā alios doctores
ꝯmemorās ſic ꝯcludit. Hos oēs aug. in
genio et ſc̄ia ſua vicit. Nā lꝫ hieroni. ſex
milia volumina origenis ſe legiſſe fateatᷣ
iſte tn̄ tāta ſcripſit vt nõ ſoluꝫ diebus ac-
noctibus ſcribere libros eius quis n̄ poſ
ſit: ſed nec legere q̄dā occurrat. Voluſia
nus autē cui aug. epl̄as ſcripſit ſic de eo
dicit. legi dei deeſt. quicq̄d aug. ꝯtigerit
ignorare. Hieronimꝰ quoqꝫ ī q̄dā epl̄a
ſcribēs auguſtino: ait. Duobꝰ libellis tu-
is erudiſſimis ⁊ oīs eloq̄ntie ſplendore
fulgentibꝰ rn̄dere nõ potui. certe q̄cq̄d di
ci potuit ⁊ aſſumi ingenio ⁊ ꝺ ſcriptura
rū hauriri fontibus a te poſitū atqꝫ dif-
fuſū ē. Sꝫ queſo reuerentiaꝫ tuā paurūper
patiaris me tuū laudare ingeniū. hiero-
ēt in li. de. xij. doctoribus ſic deo ſcribat.
Aug. ep̄s volās ꝑ mõtiū cacumīa q̄i aq̄-
la. ⁊ ea q̄ ſūt ī mõtiū radicibꝰ n̄ ꝯſiderās.
multa celoꝝ ſpacia terrarūqꝫ ſitꝰ ⁊ aqua-
rū circulū claro ſmõe ꝓnūciat. Deniqꝫ
ī quāta eū reuerētia ⁊ dilectõe hiero. ha
buit. pꝫ in epl̄is q̄s eideꝫ miſit. In vna
quaꝝ ſic dicit. Dn̄o ſc̄tõ ac beatiſſimo pa

pe auguſtino hieronimꝰ. oī q̄dē tp̄e beati
tudinē tuā eo quo decet honore venera-
tus ſū. ⁊ habitātē in te dilexi dn̄m ſalua-
torē. Sꝫ nūc ſi fieri p̄t cumulo aliq̄d ad-
dimus. ⁊ plena cõplemus. vt abſqꝫ noīs
tui mētione ne vnā horā q̄dē p̄terire pa-
tiamur. Idē in alia epl̄a ad eundē. Ab-
ſit autē vt quicq̄ de libris beatitudinis
tue attingere audeaꝫ. Sufficit em̄ mihi
mea ꝓbare ⁊ aliena nõ carpere. Grego.
quoqꝫ in epl̄a ad Innocentiū aphrice p̄
fectum de ius libris ſic ait. ꝙ expoſitiõeꝫ
ſācti Job vobis trāſmitti voluiſtis: v̄ro
ſtudeo cõgaudemus. ſꝫ ſi delitioſo cupi-
tis pabulo ſaginari. btī augu. cõpatriote
v̄ri opuſcula legite. ad cõpatiõem illius
ſimilaginis. n̄rm furfurē n̄ q̄ratis. Ideꝫ
quoqꝫ in regiſtro ſic ait: Legitᷣ ꝙ beatus
aug. nec cū ſorore ſua habitare cõſenſit:
dicens. Que cū ſorore mea ſunt ſorores
mee non ſunt. Docti g̊ viri cautela ma-
gna nobis dꝫ eē inſtructio. In p̄fatione
quoqꝫ ambroſiana ſic legitᷣ. Magnificē
tiā tuā in mortificatiõe auguſtini ado-
ramus. tua in oībꝰ oꝑante virtute. vt nl̄-
lis ꝓmiſſis blādimētoꝝ fallaciā vir tuo
ignitus ſpū vinceretᷣ. q̄r cuꝫ ita oī genere
pietatis imbueras. vt ip̄e tibi ara ⁊ ſacri-
ficiū et ſacerdos eēt ⁊ templū. Beatꝰ igi-
tur ꝓſper in tertio libro de vita ꝯtēpla-
tiua ſic de eo dicit. Sāctꝰ aug. epiſcopus
acer ingenio. ſuauis eloquio. ſecularis
litterature ꝑitus. In ecc̄iaſticis labori-
bus operoſus. In quotidianis diſputa-
tionibus clarus. In omī ſua actione cõ-
poſitus. In q̄ſtionibꝰ ſoluendis acutus
In ꝯuincēdis hereticis circūſpectꝰ. In
expoſitiõe fidei n̄re catholicꝰ. In exēplā-
dis ſcripturis canonicis cautꝰ. Bern̄ q̄ꝫ
ſic de eo ſcribit. Aug. h̄ ē validiſſimꝰ mal
leus hereticorum. Poſt hoc aūt cum
barbara gens terrā illā occupaſſet. ⁊ ſc̄tā
loca ꝓphanarent. fideles corpus augu-
ſtini ceperūt et ip̄m in ſardiniā tranſtule
runt. Trāſactis autē ab eius obitu ān̄is.
cclxxx. circa annū dn̄i ſeptin gënteſimū-

decimū octauum tempore Leonis tertij.
Liprandus deuotus longobardoꝝ rex.
audiēs ſardiniā a ſaracenis depopulatā
ſolennes illuc nuncios miſit. vt doctorꝭ
ſancti reliquias papiam deferretᷣ. q̄ ma-
gno precio dato corpus ſancti Auguſti.
tulerūt. ⁊ ipꝫ vſqꝫ ad ianuā deportauerītᷣ
qꝺ deuotꝰ rex audiens. vſqꝫ ad p̄dictam
ciuitatē cū magno gaudio eidem obuia
uit ⁊ reuerenter excepit. Cū autem mane
vellent corpus deducere: nullo modo de
loco moueri potuit. donec rex votū emi-
ſit. ꝙ ſi ſe inde duci ꝑmitteret ibidē ī ſuo
nomine eccleſiam fabricaret. Cum autē
votum feciſſet: ſtatim ſine difficultate i-
de deductum ē. Rex autem vouerat im-
pleuit. ⁊ ibidem in honorem ſancti au-
guſtini: in eccleſiam conſtruxit.

Itē miraculuꝫ die ſequenti. in qua-
dam villa ep̄atus terdonenſis que dicitᷣ
caſſele contigit. et eodem mõ ibidē ī ho-
nore ſancti auguſtini ecc̄iam fabricauit.
Inſuper villam ip̄am cuꝫ omnibus ſu-
is appendentijs conceſſit ſeruientibus
eccleſie ſancti auguſtini ꝑpetuo poſſidē-
dam. Quia v̄o rex viderat ſancto com-
placere vt in ſuo nomine eccleſia fieret.
vbicunqꝫ per noctem manſiſſet timens
ne in alio loco q̄ vbi deſiderabat locuꝫ
ſibi eligeret in omni loco vbi de nocte cū
corpore hoſpitabatur. In honorem ip-
ſius eccleſiam conſtruebat. Sicqꝫ cum
magno gaudio papiam deducitur: ⁊ in
ecc̄iaꝫ ſc̄ti petri (q̄ celū aureū dī) honori
fice collocatᷣ. Modēdiariꝰ q̄dā in btm̄
auguſtinū ſp̄alē deuotiõꝫ h̄ñs. cū q̄ndā
īfirmitatē q̄ dī flegma ſalſū ī tybia paterētᷣ
btm̄ aug. deuote ī ſui adiutoriū īuõbat
cui ꝑ viſū ſc̄tūs aug. apparuit. ⁊ tybiam
māu palpās itegre reſtituit ſanitati. qui
excitatus ſe liberatum inuenit. et deo et
beato Auguſtino gratias reddidit.

Quidam puer cum vicio lapidis p̄-
meretur. ⁊ de conſilio medicoruꝫ incidi
debēt. mr̄ pueri mortꝭ ſibi timēs ꝑiculū
btm̄ aug. deuote ī ſui filij ſb̄ſidiū īuõuit

Statimqꝫ fuſa orõne puer lapidē cū vrina
emiſit. ⁊ plenā ſanitatē rcepit. In mo
naſterio qđ elemoſina dr: monachꝰ q̄dā
in vigilia ſcti aug. raptꝰ in ſpū vidit nu
bē ſplendidā celitꝰ elapſā. ⁊ ſup nubem
aug. ſedētē. pontificalibꝰ inſignitū. cuiꝰ
oculi quaſi duo ſolis radij totā illā eccle
ſiam illūinabant. ⁊ odor indenimꝰ exala
bat. Sctūs quoqꝫ bernhardꝰ dū q̄dā
vice in matutinis exn̄s aliq̄ntulū obdor
miſſet. et de quodā tractatu auguſtini le
ctiões legerenť. vidit q̄ndā pulcerrimū
iuuenē ibi ſtātez. de cuiꝰ ore tātꝰ inūdā
tiū aquaꝝ ipetꝰ exibat. ꝙ totā illā ecciam
videreť replere. Qui auguſtinū eē n̄ du
bitauit. q̄ fonte doctrine totā ecciam ir
rigauit. Quidā ſctm̄ aug. valde dili
gens: monacho cuſtodi corpis ſcti augu
peccuniā magnā dedit. vt ſibi ſcti augu.
digitū vnū daret. Sꝫ ille accepta pecūia
digitū cuiuſdā mortui ſericis inuolutū
ſibi tribuit. ſimulās eē digitū auguſtini
Quē ille reuerenť accipiens. ſp deuotiſ
ſime adorabat. et ori oculiſqꝫ apponens
crebro pectoris aſtringebat. Cuiꝰ fidem
deus intuēs digito illo ꝓiecto vnū digi
tū ſancti auguſtini tā mirabilr̄ ꝙ miſeri
cordiť ſibi dedit. Qui cuꝫ repatriaſſet. ⁊
multa ibi miracula fierent: fama vſqꝫ pa
piā delata ē. Sꝫ cū p̄dictus monachus
aſſerēt ꝙ cuiuſda mortui digitꝰ ille eſſet:
ſepulchꝝ aperuerunt. ⁊ vnū deeſſe de eiꝰ
digitis inuenerunt. vn̄ abbas recognita
monachū ab officio depoſuit. ⁊ dire af
flixit. Apud burgundiā in monaſte
rio qđ dr̄ fōtaneū. erat q̄dā mōachꝰ bu
go noīe. ſacto auguſtino valde deuotus
q̄ in eis ſcriptꝭ miro deſiderio paſcebať.
quē et crebra ſupplicatione rogauerat vt
ipm ex hac luce migrare n̄ ſineť niſi i die
ſue ſacratiſſime ſolēnitatꝭ. Ipe igiť. xv.
die añ feſtū eiuſdē ſic cepit durꝭ febribuſ
eſtuare. vt i vigilia ipius ſup humū tāq̄
moriēs poneret. Et ecce plures decori ac
fulgātes viri amicti albis ecciaꝫ dicti mo
naſterij ꝓceſſionalit̄ intrauerť. q̄s ſeq̄bať
q̄dā reuerēdꝰ pōtificalibus īſignitus. q̄
dā aūt monachus in eccia ꝯſiſtēs. hꝰ vi
dens obſtupuit. ⁊ q̄ nā eēnt vł q̄ ꝓgeret:
inq̄ſiuit. Cui vnus eoꝝ dixit. ꝙ ſctūs au
guſtinus eēt cū ſuis canonicis. q̄ ad de
uotū ſuū moriente ꝓgēt. vt eius aīaꝫ ad
regnū glorie deportaret. Poſt hec illa re
uerenda ꝓceſſio ad infirmariā ingredi
tur vbi cū aliq̄ꝺiu manſiſſet. ſctā illa aīa
a carne ſoluta ē. quā dulcis amicus ⁊ ab
hoſtiū inſidijs ſecurā reddidit. ⁊ ad celi
gaudia introduxit. Legiť quoqꝫ ꝙ dū
auguſtinus in carne viueret. ⁊ q̄dā rele
geret añ ſe trāſire vidit demonē libꝝ hu
meris baiulantē. Qui ab eo ꝓtinus ad
iuratur. vt que ibi ſcripta lateant ſibi pā
dat. Qui peccata hoīm ibidem eē aſſerit
ſcripta. q̄ vndecūqꝫ collegit. ⁊ repoſuit.
Moxqꝫ ei p̄cepit vt ſi aliq̄d ſuoꝝ pecca
toꝝ ibi ſcriptū retinerꝫ ſibi legēdū ꝯtiuo
mãifeſtet. On̄ſo aūt loco nihil auguſti
nus inſcriptū repit. niſi ꝙ q̄daꝫ vice cō
pletoriū ex obliuiõe dimiſit. Precipiēſqꝫ
dyabolo vt ſuū p̄ſtolareť aduentū. eccle
ſiam ē ingreſſus ⁊ cōpletoriū deuote di
xit. ⁊ ſolitas orōnes cōpletorij ꝑegit. Re
uerſuſqꝫ dixit ei vt p̄dictū locū ſibi oſtē
deret iterū relegēdū. Qui cū crebro reuo
lueret. ⁊ tandeꝫ locuꝫ vacuum reppiſſet
iratus: dixit. Turpiter me decepiſti peni
tet me ꝙ librum meū tibi oſtendi. quia
peccatum tuum orationum tuarum vir
tute deleſti. Et his dictis confuſus eua
nuit.

Cum quedam mulier a quibuſdam
malicioſis iniuriaꝫ pateretur. illa ad be
atum Auguſtinum acceſſit vt ſuper hꝰ
eius conſiliuꝫ imploraret. Que cum ip
ſum ſtudentem inueniſſet. et eum reue
renter ſalutaſſet. ille nec ad eam reſpexit
necq̄cq̄ ſibi reſpondit. Cogitans illa ne
forte ob nimiaꝫ ſanctitatem in faciē mu
lieris nollet itendere. propius acceſſit ⁊
negocium diligenter expoſuit. Sed ille
nec ſe ad eam conuertit nec reſponſū ali
quod ſibi dedit. Ideoqꝫ illa cū triſticia

magna receſſit. Altera autē die cū Aug.
miſſam celebraret. ⁊ dicta mulier intereſ
ſet. poſt eleuatiōeꝫ corporis rapta in ſpū:
vidit ſe poſitā añ tribunal ſāctiſſime tri
nitatꝭ. vibi vidit Aug. facie iclinata de
trinitatꝭ gloria attētiſſime ⁊ ſublimiſſime
diſputātē. Factaqꝫ ē vox ad eā di. Cū āt
ad Auguſtinū iuiſti. ille ſic de trinitatis
gloria attētiſſime diſputabat. ⁊ iō ꝙ ibi
fueris penitus nō aduertit: ſed ad euꝫ ſe
cure redeas. q̄r ⁊ eū clementē inuenies: ⁊
ꝯſilium ſalubre repies. Qđ cū feciſſet. au
guſtinus eā benigne audiuit. ⁊ ꝯſiliū ſa
lubre donauit. Ferť q̄ꝫ ꝙ dū q̄dā vir
ſanctꝰ in ſpū raptus. ſāctos in gloria cō
ſpexiſſet. ⁊ btm̄ aug. minime vidiſſꝫ q̄n
dā de ſctis vbi nā aug. eēt ꝑcōtatꝰ ē. Qui
rn̄dit. Aug. reſidet in excelſis. vbi diſpu
tat de gloria excellentiſſime trinitatis.

Cū quidā papiēſes a marchione ma
laſpine in carcere detinerenēur. ab eiſ oīs
potus penitus ē iterdictꝰ. vt poſſꝫ ab eis
magna pecunia extorqueri. Vñ pleriqꝫ
iā ſpm̄ exalabāt. q̄dā v̄o vrinā bibebant.
ac q̄dā iuuenes inter eos q̄ in btm̄ Aug.
magnā deuotiōꝫ habebat. ipm in ſui ad
iutoriū inuocauit. Tūc circa noctis me
diū ſāctꝰ aug. p̄dicto adoleſcēti apparuit
⁊ q̄ſi manū eiꝰ dexteraꝫ apprehēdēs vſqꝫ
ad flumen graueloni ipm deduxit. ibiqꝫ
cū folio vitis in aquā madefacto ſic eius
linguā refrigerauit. vt q̄ vrinā bibere cu
pierat. de potu nectaris non curaret.

Prepoſitus cuiuſdā eccie in btm̄ Aug.
magnā deuotōꝫ hn̄s. cū ꝑ tres annos ḡ
uē infirmitateꝫ incurriſſet. ita vt de lecto
ſurgere nō valeret. aduenıēte ſolennita
te ſancti Augu. cū iā in vigilia ad veſpe
ras pulſaretur ad rogandū ſctm̄ Augu.
deuota deuotiōe ſe cōtulit. Cui in albis
aug. apparens eidē ter citato ꝓprio noīe
dixit. Ecce aſſū totiens a te rogatꝰ. Sur
ge cito ⁊ celebra mihi officiū veſpertinū.
Qui ſanus ſurgens cūctis ſtupentibus
ecciam intrauit. ⁊ officiū deuote ꝑegit.

Cū cuidā paſtori ſeuū vlcꝰ inť ſcapu
las ortū eēt. adeo morbꝰ inualuit vt iā to
tis eēt viribꝰ deſtitutꝰ. q̄ dū ad ſctm̄ aug.
p̄ces emitteret. eidē aug. in viſu apparu
it. ⁊ ſup locū infirmū manū apponēs ꝑ
fecte eū ſanauit. Idē q̄ꝫ vir ꝓcedēte tp̄e
oculoꝝ lūine ē p̄uatꝰ. Qui cū ſctm̄ aug.
ſedule inuocaret. q̄dā die circa meridieꝫ
eidē apparuit. ⁊ oculos manibꝰ ſuis ter
gens: p̄ſtinā ſibi ſanitatē reſtituit. Cir
ca annū dñi octigenteſimū duodecimū
viri q̄dā grauiť infirmi numero pluſq̄.
xl. de germaīa ⁊ gallia romā ibāt ad limi
na aploꝝ viſitāda. Quoꝝ q̄daꝫ ſcamnis
in terra curui ſe vehentes. alij cū baculis
ſe ſuſtentātes. alij priuati oculis poſt ali
os ſe trahentes. alij cōtractas manus et
pedes habentes ꝑgebāt. Qui mōtes trā
ſeuntes ad locū q̄ dr̄ carbonaria ꝑuene
rūt. cū āt pene ad locū q̄ cana dr̄: ꝑueniſ
ſent. q̄ tribꝰ miliaribꝰ a papia diſtat. ſan
ctus aug. pōtificalibꝰ indutꝰ. de q̄dā ec
cleſia ſctōꝝ coſme ⁊ damiani ꝯſtructa ex
iens: eiſdē apparuit. eoſqꝫ ſalutās q̄ tēde
rent: req̄ſiuit. q̄ cum ei q̄ro tēderet rn̄diſ
ſent: adiecit. Ite papiā ⁊ de cenobio ſcti
petri qđ diciť celū aureū: interrogate. et
ibi miſc̄diam habebitis quā optatis. qui
cū eū de noīe ſuo interrogaſſēt: ait. Ego
ſum aug. q̄ndā hyponēſis ciuitatis eps.
Statimqꝫ ab oculꝭ eoꝝ euanuit. Illi āt
papiā pergentes. cū ad dictū monaſteri
um ꝑueniſſent ceperūt oēs voces leuare
ac vnanimiter clamare. ſctē Auguſtine
adiuua nos. Ad quoꝝ clamores ciues ⁊
monachi excitati. ad tā grāde ſpectaculū
ꝯfluebāt: ⁊ ecce ex neruoꝝ diſcēſione ſan
guis multus cepit effluere. ita vt ab in
troitu cenobij vſqꝫ ad tumbaꝫ ſcti Aug.
tota t̄ra ſāguie vidē reſpſa. cū āt ad ſepul
crū ſcti aug. v̄eiſſēt, oēs ſanitati ſe itegre
r̄ſtituti. acſi nlla i eoꝝ corpibꝰ leſio extitiſ
ſet. Cepit ex tūc fama ſcti Aug. crebreſcē
⁊ multitudo lāguentiū ad eiꝰ tumulum
aduentare. Qui oēs ſanitatis beneficia
reportantes. ſue ſalutis pignora relinque
bāt. Factūqꝫ ē vt tāta p̄dictoꝝ pignoruꝫ
fuerit multitudo. vt inde totū oratoriuꝫ
ſcti Aug. ⁊ porticus plena eēnt. ita vt eū

di ⁊ redeundi īpedimētū nō modicū ge-
neraret. Quapropter mōachi neceſſita-
te cōpulſi ea inde remoueri fecerūt.
Notādū q̄ cū tria ſint que a mundanis
hoibus appetūt. ſ. diuitie. delitie ⁊ hono
res. vir iſte ſctūs tāte pfectiōis extitit. q̄ &
ipſe diuitias ɔtēpſit. honores reſpuit. vo
luptates abhorruit. q̄ em̄ diuitias cōtē
pſerit. ipē teſtat̄ in li. ſoliloquioꝝ: vbi rō
interrogat eū di. Diuitias nullas cupis.
Et rn̄dit aug. Hoc qdem nec nūc pmū.
Nā cū. xxx. annos agā. xiiij. fere anni ſūt
ex quo iſta cupere deſtiti. nec aliud ī his
pt̄ neceſſariū victuȝ cogitaui. Prorſ᷑ vn᷒
cicerōnis liber mihi facile pſuaſit nullo
modo appetēdas eē diuitias. q̄ aūt ho-
nores reſpuerit. in eodē lib. teſtat̄. vbi rō
eū interrogat di. Quid honores. Et rn̄-
dit Aug. Fateor eos mō ac pene his die
bus cupere deſtiti. Voluptates q̄ȝ ⁊ de-
litias cōtēpſit ⁊ q̄tum ad cōcubitū ⁊ q̄-
tū ad guſtū. q̄tū ad pmū īt̄rogat euȝ
rō dicens in eodē li. Quid vxor. nonne
te delectat pulcra. pudica. morigerata. di
ues pſertim ſi cert᷒ ſis nihil ex ea te mole
ſte eē paſſurū. Et rn̄dit aug. Quātūlibȝ
velis eā depingere atq̄ȝ cumulare bonis
oībus nil mihi tā fugiēdū q̄ cōcubitū eē
decreui. Cui rō. Nō ego q̄ro qd decre-
ueris ſed vtꝝ ad hoc alliceris. Et rn̄dit
aug᷒. Prorſus nihil in hmōi q̄ro. nihil
deſidero etiā cū honore. horrore ⁊ aſpna
tione talia recordor. q̄tū ad ſcdm inter-
rogat euȝ rō dicens. Quid de cibis? Et
rn̄dit aug᷒. Siue de cibo et potu ſiue de
balneis ceteraq̄ȝ corpis voluptate nihil
interroges. tātum ab ea peto q̄ntū in va
litudinis opem cōferri pōt.

Ecollatio ſancti

iohis baptiſte q̄tuor de cauſis ī-
ſtituta fuiſſe. videt̄ ſicut in libro mitra-
li de officio inuenit̄. Primo ꝓpter eius
decollatiōem. Scdo ꝓpter oſſiuȝ ipius
cōcrematiōȝ et collectoȝ. Tertio ꝓpt̄ ca
pitis ipſius inuentiōȝ. Quarto ꝓpt̄ digi
ti ipſius tranſlationē et eccie dedicatiōeȝ
⁊ ſm hoc feſtū illud a quibuſdā diuerſi-
mode noiatur. ſ. decollatio. collectō. in-
uentio ⁊. dedicatio

Prio igitur celebra

tur hoc feſtū ꝓpter ipius decollatiōeȝ q̄
qdē hoc mō facta ē. Nā (vt hr̄ in hyſto
ria ſcolaſtica) Herodes antipas fili᷒ ma
gni herodis romā ꝓficiſcēs ⁊ p̄ frem ſu-
um philippū trāſitū faciens. cū herodi-
ade vxore philippi. ⁊ ſm ioſephū ſororē
herodis aggrippe ſecreto pepigit. q̄ in re
ditu ſuo vxorē repudiaret. et ipāȝ in cō-
iugē duceret. Qd̄ vxorē ſuā. ſ. filiā arethe
regis damaſcenoꝝ minime latuit. ⁊ iō n̄
expectato viri reditu. ad pmā q̄ntoti᷒
feſtinauit. Rediēs aūt herodes herodia
dē philippo abſtulit ⁊ arethā regē et he-
rodē agrippā et philippū in ſui inimici-
tiā incitauit. Johes aūt eū de hoc argue
bat q̄m ſm legē quā recepat frīs ſui vxo
rē ipō viuēte ſibi minime hr̄e licebat. Vi-
dens herodes q̄ Johes tā dure eū ſuper
hoc redargueret ⁊ q̄r ob p̄dicatiōȝ et ba-
ptiſmū ſm ioſephū magnū ppl̄m cōgre
garet ipm̄ ī carcere vinculauit. vxori pla
cere cupiens et ppl̄i ſubſequēt̄ iohēȝ diſ-
pendiū pertimeſcens. ipm̄ aūt occidere
voluit. ſȝ populuȝ timuit. Deſiderantes
aūt herodias pari t̄ ⁊ herodes occaſionē
aliquā inuenire. vt iohānē occidere poſ-
ſent. videnī̄ inter ſe ſecreto cōdixiſſe. vt
herodes natalis ſui diē corā primis gali
lee ſuiſq̄ȝ p̄ncipib᷒ celebraret ⁊ puelle ſal-
tanti filie herodiadis qcq̄d petierit ſe ſi-
bi daturꝝ iuramēto firmaret. ⁊ ipa caput
iohis petente illud ſibi ꝓpter iuramentū
factū tribuere oporteret. Sȝ de iuramē-
to facto ſe cōtriſtari ſimilaret. q̄ em̄ hāc
ɔſuciā ⁊ ſimulationē habuerit: videt̄ in-
nui in hyſtoria ſcolaſtica vbi ſic dr̄. Cre-
dibile ē q̄ herodes cū vxore de nece io-
hānis ſub tali occaſiōe facienda prius ſe

creto tractauerit. Jtē hiero. in glo. iō for
te iurauit vt occaſionē inueniret occidē-
di. Nā ſi illa patris aut matris interituȝ
poſtulaſſet: herodes nō vtiq̄ȝ conſenſiſſȝ
Ordinato igitur conuiuio puella adeſt
coram omnibus ſaltat. placet cunctis. ſe
ſibi quicquid petierit daturū iurat rex q̄
a matre premonita. caput iohannis ex-
poſtulat. Sȝ verſipellis herodes ꝓpter
iuſiurandum ſe cōtriſtatū ſimulauit. eo
q̄ vt dicit rabanus temere iuraſſet qd̄ fa
cere oporteret. Sed triſticiā p̄ferebat ī fa-
cie cum leticiam haberet in mente. Excu
ſat ſcelus iuramento. vt ſub occaſiōe pie-
tatis impius fieret. Igit̄ ſpiculator mitti
tur caput iohannis preſcidit̄. puelle dat̄
et a puella matri adultere preſentatur.
Auguſtinus occaſiōe huius iuratōis
narrat in ſermone quodā quē fecit in de-
collatione iohis baptiſte tale exēpluȝ:
Fuit qdā homo innocens et fidelis a
quo audiui qd̄ narro. Cū em̄ qdaȝ ſibi
negaſſet qd̄ ei accommodauerat. vel qd̄
ſibi debebatur: cōmotus ille ꝓuocauit
eum ad iuſiurandū. Jlle igitur iurauit
iſte perdidit. Videbat̄ ḡ in ipa nocte ſe
ad iudicem raptū fuiſſe et ab eo interro-
gatū fuiſſe de his verbis. Quare prouo-
caſti hoīem ad iuratiōem quē ſciebas fal
ſum eē iuraturū. rn̄dit ille. Negauit mi
hi rem meā: Et iudex: Melius erat vt rē
tuā p̄deres. q̄ vt aīam illius falſa iurati-
one pimeres. Proſtrat᷒ igitur tā grauit̄
cedi iuſſit vt in dorſo euigilātis plagaꝝ
veſtigia apperent. Sed indultū ē ei poſt-
q̄ emēdatus ē. hec aug. Jn hac auteȝ
die iohēs d collat᷒ n̄ ē: ſȝ circa dies azimo
rū anno p̄cedēte paſſiōeȝ xp̄i. Opꝫuit ḡ
vt ꝓpt̄ dnīca ſacra mior cederet maiori.
Hic exclamat iohannes Criſoſtom᷒ di-
cens. Johannes ſcola virtutum magi-
ſteriuȝ vite. ſanctitatis forma. norma iu-
ſticie. virginitatis ſpeculuȝ pudicicie ti-
tulus. exemplum caſtitatis. penitētie via
peccatorum venia. fidei diſciplina. Jo-
hannes maior homine. par angelis. leg̃
ſumma euangelizatio. apoſtolorum vox
ſilentium ꝓphetarum. lucerna mundi.
precurſor iudicis. totius medius trinita
tis. ⁊ hic tantus datur inceſtui. traditur
adulter. adijcitur ſaltatrici. Herodes
autē impunitus nō abijt. ſȝ exilio dam-
natus fuit. Nā ſicut hr̄ in hyſtoria ſcola
ſtica. Alter herodes. ſ. agrippa cū eēt vir
ſtrennu᷒ ſed paup̄. p̄ nimia paupiate de-
ſperans: quādā turrim intrauit vt ibidē
ſe fame afficiens moraret̄. Quod cuȝ he-
rodias ſoror ſua audiſſet viro ſuo. ſ. he-
rode antipe tetrache ſupplicauit vt euȝ
inde educeret. Quod cum feciſſet ⁊ am-
bo īuicem epularentur. herodes terracha
vino incaluit. ⁊ herodi agrippe beneficia
que ſibi contulerat improperare cepit. ex
hoc ille vehementer doluit. ⁊ romam ꝓ
ficiſcens. interim a gayo ceſare in gratiaȝ
eſt receptus. vt ei duas tetrachias. ſciliȝ
liſanie ⁊ abiline tribueret. et regem in iu
dea impoſito dyademate deſtinaret. Vi-
dens herodias q̄ frater eius haberet no-
men regis viro ſuo moleſtis precibus ī-
ſiſtebat. vt romam pergeret et ſibi nomē
regium compararet. Jlle vo cum mult̄
diuitijs habūdaret: acquieſcere nolebat
magis diligens otium q̄ honorem labo
rioſum. Tandem deuictus vxoris pre-
cibus romam cum ipſa perrexit. Quod
agrippa intelligens ceſari litteras deſti-
nauit q̄ herodes cum rege parthorum
amicitias firmauerit. ⁊ romano imperio
voluerit rebellare. Et in argumentum
huius rei ſignificauit ei q̄ in ciuitatibus
ſuis habebat arma que ſufficerēt. lxx. mi
libus armatorum. Lecta autem epiſtola
gayus quaſi aliunde incipiens Hero-
dem de ſtatu ſuo interrogauit. Et inter
cetera vtrum tanta copia armorum eſſet
in vrbibus quantaȝ ipſe audierat requi-
ſiuit. Qd̄ ille mīme negauit. Tūc gay᷒
verꝫ eē credens qd̄ herodes agrippa ſcri-
pſit ipm̄ in exilium relegauit. vxori aūt

UNIVERSIDAD Y PROVA
BIBLIOTECA.
DE ZARAGOZA.